לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', א' בניסן תשמ"ז, 31 במרס 1987 / שנת מ"ד מס' 13308 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

חברה הרשומה בבורסה חייבת בפרסום שכר חמשת הבכירים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

כל חברה הרשומה בבורסה, תצטרך מעתה לפרסם אחת לשנה את שכרם של חמשת הבכירים שלה. זאת לאחר שהכנסת אישרה אתמול המתייגות של חברי הכנסת דן תיכון ודדי צוקר להצעת חוק פרטית של אריאל ויינשטיין.

לפי הצעת תיכון־צוקר, יפורסם שכר חמשת הבכירים כנספח לדו"חות הכספים הרגילים שכל חברה חייבת למסור לבורסה ולפרסם ברבים. רשימת השכר של חמשת הבכירים תועבר לרשות לניירות ערך, וכל אזרח במדינה יוכל לעיין בה, כנהוג במדינות הדמוקרטיה המערבית.

פקידי ממשל בוושינגטון צופים הדחת בכירים בישראל:

מתרבות הראיות למעורבות פוליטית ישראלית רמת־דרג בפרשת פולארד

מאת זאב בליצור, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — פקידי רשות אמריקנים ציינו אתמול, כי מתרבות הראיות המעידות על מעורבות פוליטית ישראלית רמת־דרג בפרשת הריגול של ג'ונתן ג'יי פולארד.

המקורות סרבו למסור פרטים כל שהם על הראיות המצטברות בעניין

(סוף בעמוד 2)

ארדי ונסים נפגשו בלילה, במאמץ אחרון להסכים על התקציב והרפורמה • עמוד 2

הסטודנטים ישביתו מהיום את כל האוניברסיטאות • עמוד 20

קשיים בקונגרס לתקציב סיוע החוץ של רייגן • עמוד 17

[illegible] מיליון דולר לישראל מהשוק

[illegible]ליה: — מועצת השרים של השוק המשותף האירופי אישרה אתמול בבריסל את סכומי הסיוע שלה לשמונה מדינות בדרום הים התיכון, לחמש השנים הקרובות — נודע ממקור רשמי. מצרים תקבל 449 מיליון אק"ו, טוניסיה 224 מיליון, ירדן 100 מיליון, לבנון 73 מיליון וישראל 63 מיליון (רק הלוואות). (ע"צ)

קארטר: אין שבויים ישראלים בידי סוריה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

נשיאה לשעבר של ארה"ב, ג'ימי קארטר, סבור, שאין שבויים ישראלים בידי סוריה. קארטר, שנועד לפני ביקורו בישראל עם נשיא סוריה אסד, אמר דברים אלה אתמול במהלך ביקורו בעכו. „לא נתקלתי בשום סימנים המעידים על כך ששבויים ישראלים מוחזקים בסוריה או בידי כוחות סוריים הנמצאים על אדמת לבנון", אמר קארטר. הוא ציין, שבמהלך שיחותיו עם אסד התברר לו שלנשיא סוריה אין גם שום מידע על הימצאותם של הנעדרים הישראלים וציין, שלנשיא סוריה גם לא ידוע אם אלה מוחזקים בכלל בלבנון.

אווירה קשה בצה"ל: סלע הופקר על־ידי מפקדיו

מאת אבי בניהו, שלי יחימוביץ, יואב אביב ויצחק שור, כתבי „על המשמר", וכתב עתי"ם

בצה"ל בכלל ובחיל־האוויר בפרט, ליוותה אתמול אווירה קשה את התפטרותו של אל"מ אביאם סלע מתפקידו כמפקד בסיס תל־נוף.

כצד תחושת ההקלה בדרג המדיני, ותוך העובדה שגם הכריע של סלע בחיל־האוויר הבינו — אם כי באיחור — שרעיון קידומו לא היה נכון בימים אלה (ויש בהם המותחים ביקורת גם על עצם התגייסותו של סלע להפעלת פולארד בשביל רפי איתן), ניכרה אתמול הרגשה כללית של „הפקרת" הדרג המבצע על־ידי מפקדיו.

עכשיו, כמו אז...

בכירים בצה"ל הצביעו אתמול על שורה במכתבו של אל"מ סלע למפקד חיל־האוויר, שבה נאמר: „נסיבות ענייני, הרי ידועות לך עכשיו כמו אז..." שורה זו מצביעה על הרגשתם של סלע וחבריו, כי מפקד חיל־האוויר היה שותף־סוד בכל פרטי הפעלתו של פולארד על־ידי רפי איתן, באמצעות פיקודו

(סוף בעמוד 2)

רפי איתן מסרב להגיב

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

„בכל מה שנוגע לפרשת פולארד אינני מתכוון להגיב" — אמר אתמול רפי איתן, בתשובה לשאלה אם יש בכוונתו להתפטר מתפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של כי"ל בעקבות התפטרותו של מפקד בסיס תל־נוף, אביאם סלע.

לין ופרץ: תופסק חקירת פרשת פולארד בוועדת־אבן

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

שניים מנציגי המערך בוועדת החוץ והביטחון, אמנון לין ויצחק פרץ, פנו אתמול במכתב ליו"ר ועדת המשנה לענייני מודיעין, אבא אבן, ותבעו ממנו להפסיק את טיפול הוועדה בפרשת פולארד.

לדברי שני הח"כים, אסור היה להפקיד את החקירה בידי פוליטיקאים, שלאחדים מהם יש חשבונות אישיים נגד אישי ממשלה ואולי גם שיקולים אישיים ופוליטיים.

המכתב נשלח, כנראה, בעקבות דבריו של חבר הוועדה, דוד מגן, שעם פירסום „מסקנות" ועדת־אבן תהיה לעידית אדמה פוליטית. אנשי מחנה רבין ראו בדברים אלה רמז לכך שהליכוד יעשה יד אחת עם יריבי רבין במפלגת העבודה, כדי לזעזע את מעמדו הציבורי.

יש חוק שכר־מינימום: 45% מהשכר הממוצע

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת קיבלה אתמול פה־אחד בקריאה שלישית ואחרונה, את חוק שכר־המינימום, ומעתה יהיה השכר המינימלי במשק 45 אחוז מהשכר הממוצע. החוק החדש, שעבר הדיון

(סוף בעמוד 4)

יום האדמה: יום מחאה או חג לאומי?

נשים בדואיות בכינוס יום האדמה ברהט בדרום. פירוט מלא על האירועים ברחבי הארץ ובשטחים — ראה בעמוד 3. (צילום: מאיר פרטוש)

הכתובת על הקיר

התפטרותו של אביאם סלע מן הפיקוד על בסיס תל־נוף, זכתה לעלויים רבים של תמיכה ואהדה. הציבור הישראלי, האוהב לזמר גיבורים ולדכא אותם בקצב מסחרר, הפך את סלע גיבור לשעה. הספקנו לשכוח כבר שבמדינה מתוקנת לא ניתן היה להעלות על הדעת שקצין העומד בחקירה בין־לאומית ימונה לתפקיד נכיר ורגיש בעיצומה של אותה חקירה. סלע עצמו היה צריך לצפות את מהלך האירועים ולהימנע מן המינוי. ודאי שממניו — כולל שר־הביטחון — היו צריכים להימנע מכך. הכתובת היתה על הקיר כבר מרגע המינוי, ואם לא ראו אותה כל המעורבים במינוי, מעיד הדבר על כבד על כוח השיפוט שלהם.

אלא שהכתובת על הקיר רחבה ומקיפה הרבה יותר מעצם שאלת המינוי. התפטרותו של סלע היא אירוע דוגמה לדינמיקה של פרשת פולארד כולה. פרשת פולארד, בניגוד לפרשיות שנחקרו בעבר, עומדת לשיפוט ובקרה לא רק של הציבור בישראל אלא של הממשל והציבור האמריקני, ותוך תגובה והתייחסות עירנית של יהדות ארצות־הברית. פרשת פולארד איננה „עניין פנימי" ישראלי, כפי שמינויו של סלע לא היה „עניין פנימי" צה"לי. גם אמות המידה שעל־פיהן ייקבעו המהלכים הבאים לא יוכלו להיות אמות המידה הנהוגות בישראל בפרשות מקבילות, אלא אמות־מידה מבית־המדרש של הדמוקרטיה האמריקנית: חקירה מקפת, תביעה לאחריות בדרגים מיניסטריאליים כולל הדרג העליון, עיתונות חוטטת ועקבנית, מעורבות בית־המחוקקים בחקירה ועוד. מבחינה זו תבוא אולי הפרשה הזו האומללה הזו קורטוב של ברכה.

פרשת פולארד נחקרת בישראל ובארצות־הברית, ולא מן הדין לקבוע את תוצאותיה המפורשות. ואולם נראה עתה כי יכולות עלות מפנה שתי מסקנות חלופיות. מאחר שהדרג המדיני לא ידע על הפרשה נאזי עליו לשאת באחריות על אי־ידיעתו, על הזנחת האפשרות המודיעיני של עבודתו, ועל ליקוי חמור בניהול המדינה. בפרשה ומהמעט שידוע מן המתרחש בוועדת־אבן הוא, שהדרג המדיני ידע הרבה יותר ממה שהוא טוען שידע. במקרה זה ייתפס הדרג המדיני בחטא כפול, גם בהטעיית הציבור וגם באחריות לשיטתו, ולא יוכל להינקות.

מקורות יהודיים בכירים: בריה"מ תתיר השנה את עלייתם של 11,000 יהודים דרך רומניה

ניו־יורק. — תוך תפנית גדולה במדיניותה, מתכוונת בריה"מ להתיר השנה את עלייתם לישראל של אלפי יהודים, ולהגדיל בצורה דרמטית את חופש הדת ליהודים בבריה"מ — אמרו אתמול מקורות יהודיים בכירים בארה"ב.

המקורות, אישים בולטים בקהילה היהודית האמריקנית, מסרו לכתב „דויטש" ארתור שפיגלמן, כי ההבטחות בדבר שינויים ממשמשים ובאים ניתנו במהלך שלושה ימי פגישות, שנערכו בשבוע שעבר בין מנהיגי הקרמלין לבין מנהיגים של הקונגרס היהודי העולמי.

המקורות, שרצו בעילום שמותיהם, אמרו, כי נציגים סובייטיים הבטיחו, ש־3,500 משפחות יהודיות סובייטיות, דהיינו, בין 11,000 ל־12,500 נפש, יורשו להגר השנה לישראל, דרך רומניה.

הנציגים הסובייטיים אמרו גם כי החל בחודש מאי, לא תהיה עוד הוראת תשפה העברית בלתי חוקית בבריה"מ ובקשות לתקים בתי־כנסת יזכו בעיון רציני.

המקורות הוסיפו, כי הסובייטים הסכימו גם לבטל את האיסור על יבוא ספרי־קודש בעברית, ולא יאסרו עוד על אזרחים סובייטיים לקבל הכשרה כרבנים במערב.

(סוף בעמוד 4)

כוחות הבטחון נערכים למנוע הפרות סדר ב„יום האדמה"

בקרית־ארבע הופצו כרוזים הקוראים לתושבים לפתוח באש על מיידי אבנים

● מפ"ם קוראת להגברת המאבק היהודי־ערבי נגד ההפליה והגזענות

מאת אבי בניהו ושלי יחימוביץ, כתבי „על המשמר"

צה"ל ומשטרת ישראל נערכים בצורה מתוגברת כדי לקדם כל נסיון לנצל את „יום האדמה" החל היום להתססה ולהפרות סדר בשטחים.

מקורות צבאיים הביעו חשש, כי תושבי השטחים ינצלו את עובדת מלאות 20 שנה לשלטון צה"ל בשטחים לאירגון הפגנות גדולות ולהפרות סדר. על פי ההערכה, אירועי יום האדמה הלא רשמיים יימשכו מספר ימים וצה"ל נערך כדי להרגיע את הרוחות.

צה"ל קיים מספר דיונים לקראת „יום האדמה" ותיגבר בצורה ניכרת את כוחותיו בשטחים. סוכם, כי כוחות הצבא, משמר הגבול והמשטרה לא יפגינו נוכחות בתוככי הערים והכפרים כדי למנוע ליבוי יצרים. הכוחות יחנו בפאתי הערים ויתערבו רק כשיהיה צורך, על־פי שיקולו של המפקד הצבאי המקומי.

טיפול עצמאי

לקראת „יום האדמה" הופצו בקרית־ארבע כרוזים על־ידי הוועד לשמירת הבטחון בכבישי יהודה ושומרון, המורים לכל תושבי הקריה כיצד לנהוג במקרה של היתקלות במיידי אבנים במהלך נסיעה בכבישי יהודה ושומרון היום. הכרוזים קוראים לפתיחה באש „על פי נוהלי הצבא" ותפיסת חשודים מיידי אבנים והסגרתם לידי כוחות הבטחון. הכרוז מדגיש — „לא לידי משטרה מקומית".

עד עתה נמנע צה"ל מלהגיב על הכרוזים, למרות שקיים חשש סביר שמתנחלים מקריית־ארבע יטפלו באופן עצמאי בתקריות של ידויי אבנים, דבר העלול לפגוע באפשרות של כוחות צה"ל לשמור על הבטחון והשקט באיזור.

עצרות נפרדות בנגב

מתח שורר בין הרשימה המתקדמת לשלום לבין רק"ח על רקע קיום העצרות לציון יום האדמה בנגב. רק"ח מקיימת היום עצרת בעיירה הבדואית רהט, באמצעות הוועד להגנת האדמות. בו בזמן הודיעה האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים, המזוהה עם הרשימה המתקדמת, כי תקיים כינוס משלה בבניין האגודה בבאר־שבע. בכינוס ישתתפו עורכי־דין ואנשי ציבור בדואים שיענו לשאלות צעירים בדואים ויקיימו דיון בנושא זכויות הבדואים.

היום יקימו הבדואים אירוע נוסף. תושבי לגיה, ששניים מהם נדונו השבוע למאסר בפועל בגין בנייה בלתי חוקית, לאחר שקיבלו היתר לכך ממנהל מקרקעי ישראל, יפגינו מול בית־המשפט ומשרד־הפנים בבאר־שבע.

מאבק משותף

צוות ההיגוי הפוליטי למגזר הערבי של מפ"ם מברך על הנחיות ראשי הציבור הערבי בכל הקשור לציון „יום האדמה" וקורא למשטרת ישראל להימנע מהתערבות באירועי היום.

ב„יום האדמה" חוזרת ומכריזה מפ"ם על תמיכתה בדרישה הצודקת של הציבור הערבי בישראל לשוויון אזרחי מלא בכל תחומי החיים. מפ"ם קוראת להגברת המאבק היהודי־ערבי נגד הפליה וגזענות, לחיזוק הסולידאריות היהודית־ערבית ולהשגת שלום צודק באיזור — המבוסס על הכרה הדדית בזכות ההגדרה העצמית של שני העמים — בדרך של מו"מ ללא תנאים מוקדמים.

עובדי מגן־דוד־אדום נקטו אתמול עיצומים במחאה על העיכוב בתשלום משכורתם. בצילום: עובדי מד"א השובתים בתל־אביב (צילום: ישראל סימיונסקי/נפא)

ההסת' והמעסיקים פתחו בשיחות גישוש לקראת המו"מ על השכר

התעשיינים מאיימים במרי מחירים אם יתקבל חוק שכר מינימום

מאת אבשלום קורה ואודי נחשון, כתבי „על המשמר"

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, נפגשו אתמול עם נשיא לישכת התיאום של הארגונים הכלכליים, דב לאוטמן, לשיחת גישוש לקראת הדיונים על הסכמי שכר ומסגרת במגזר הפרטי־תעשייתי.

בהסתדרות ממתינים לתוצאות ההצבעה בכנסת, האמורה להיערך היום, לחקיקת חוק שכר מינימום בקריאה שנייה ושלישית. לתוצאות ההצבעה יהיו השלכות על השיחות בין ההסתדרות לבין המעסיקים הפרטיים ועל ההסכמים הקיבוציים החדשים. בוועד הפועל מעריכים, כי אם החוק יעבור, יקשיחו המעסיקים את עמדתם במו"מ הצפוי.

באגף לאיגוד מקצועי עדיין לא גובשה המדיניות המקצועית לקראת הפתיחה הרשמית של הדיונים. אולם, מהתבטאויות ראשי איגודים ניתן לקבוע, כי בנוסף לתביעות שכר יועלו הנושאים הבאים: שבוע עבודה, הגברת התפוקה ופריון הייצור ומתן דגש מיוחד להסכמים מפעליים.

בתוך דיון מתוח, רצוף קריאות זעם, פנו אתמול ראשי התאחדות התעשיינים לחברי הכנסת בבקשה של הרגע האחרון, שלא לתמוך היום בהצבעה על חוק שכר מינימום.

פורום הנשיאות והוועד הפועל של התאחדות התעשיינים, שהתכנס אתמול, מתח ביקורת חריפה ביותר על חוק שכר המינימום המוצע. נשיא ההתאחדות, דב לאוטמן, אמר, כי החוק המוצע יגרום לשיבוש היציבות במשק ויעלה את השכר הריאלי ב־10 אחוזים.

בין התעשיינים נשמעו במהלך הדיון קריאות נזעמות. גם פרופר הכריז, כי יילך למרי מחירים. „התעשיינים לא יוכלו לשמור על חוק שכר מינימום המוצע בד בבד עם שמירה על הקפאת המחירים", אמר פרופר. הוא הציע להכריז על ניתוק מהלם של ההסתדרות ולא לקיים [illegible] מו"מ על הסכמי שכר בשנתיים הקרובות.

גרשון רוזה, יו"ר ירקוטרין „סברינה", קרא להשבית את כל התעשייה לשלושה ימים. במהלך הדיון נשמעו גם איומים להעביר מפעלים מחוץ לארץ, אם ישוש החוק. יאיר רוטלוי, מנכ"ל „לורוה", אמר, שהחוק יביא לפיטורים במפעלים רבים ולחיסול התעשייה בתחום.

בתום הדיון הוחלט, כאמור, לפנות לחברי הכנסת בבקשה שלא לתמוך היום בהצבעה לחוק.

שדולת הגימלאים תגיש הצעת חוק בדבר פיצוי שחיקה בשיעור 27.6%

כינוס החירום של ועדי עובדים וועדי פעולה של גימלאי הפנסיה התקציבית, שזומן אתמול ע"י הסתדרות עובדי המדינה בבית הוועד הפועל בתל־אביב, החליט לתמוך בהצעת חברי הכנסת שהשתתפו בכינוס, לפיה יגישו חברי השדולה של חברי הכנסת הצעת חוק, בדבר פיצוי על השחיקה בפנסיה לגימלאים, בשיעור 27.6 אחוז בשלוש השנים האחרונות.

הכינוס גם החליט לפנות אל ועדי העובדים בשירות הציבורי המשתייכים לעובדי המינהל והשירותים, להצטרף למטה המאבק המשותף, במאבקו על פיצוי השחיקה לגימלאים.

הסתדרות עובדי המדינה ובאי הכינוס פנו אל האגף לאיגוד מקצועי, כאשר את סכסוך העבודה הארצי עליו הכריזה הסתדרות עובדי המדינה בשבוע שעבר, למען יישום החלטת הוועדה המשותפת לממשלה ולהסתדרות לפצות את הגימלאים התקציביים בשיעור של 26.7 אחוז, וערה זו היא חלק בלתי נפרד מהסכם השכר הקיבוצי לעובדים בשירות הציבורי לשנת 1986.

לאחר דברי פתיחה של מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה ראובן בן עמי על דרכי העבודה העתידיות, בירך את הכינוס משה בית דגן מזכ"ל הסתדרות הפקידים ועובדי המינהל והשרותים. הוא אמר, כי הגימלאים זכאים לא רק לקבל את השחיקה, אלא חייבים לתקוף את השיטה של השכר, לפיה הגימלה תישחק תמיד.

אטימות הממשלה

יו"ר שדולת הכנסת, ח"כ נאווה ארד, מחתה נגד התופעה של אטימות וחוסר איכפתיות של המערכת הממשלתית כלפי הגימלאים. היא הבריזה, שאם שר־האוצר לא ישלב בתקציב את הפיצוי של 26.7 אחוז לגימלאים, תוגש הצעת חוק, כדי „להכריח את הממשלה לתת מה שצריך".

ח"כ יאיר צבן אמר, כי עניין הגימלאים הוא חלק ממצב החברה שבה יש אי־צדק ואי־שוויון. הוא טען, „שמי שיכול להשקיע ברפורמה 870 מיליון ש"ח, שלא יאמר שאין כסף לגימלאים".

ח"כ צבן ציין, כי זה אינו עניין של הגימלאים בלבד, אלא גם של הצעירים, שצריכים לראות את העתיד שלהם. הוא הודיע, שאם יהיה צורך, ישביתו את כל המערכות. הוא אמר, כי השדולה בכנסת תתכנס לאחר [illegible] האוצר שתוך 60 יום [illegible] הקיץ של הכנסת, [illegible] לגימלאים, אחרת יהיה [illegible] בכנסת וכן של העובדים. (עתים)

גנדי התפטר בגלל חילוקי דעות עם צ'יץ

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

מנכ"ל מוזיאון הארץ, רחבעם זאבי (גנדי), התפטר אתמול מתפקידו בשל חילוקי דיעות בינו לבין ראש עיריית ת"א, שלמה להט, על גובה תקציב פיתוחו של המוזיאון בשנה הקרובה.

כתבנו מוסר, כי בפגישת עבודה שקיימו אתמול זאבי ולהט הודיע האחרון, כי תקציב הפיתוח של המוזיאון בשנה הקרובה יעמוד על 3 מליון ש"ח. זאבי הודיע ללהט, כי הסכום נמוך מכפי הצורך וציין, כי בתנאים הקיימים לא יוכל להמשיך בתפקידו; לאחר שהשניים לא הגיעו לידי הסכמה הודיע זאבי ללהט על התפטרותו ולהט קיבל אותה.

השניים סיכמו, כי זאבי יסיים את תפקידו ב־1 באוגוסט השנה.

כתבנו מוסיף, כי זאבי איים מספר פעמים בעבר בהתפטרות אם לא ימולאו תביעותיו, ואולם באותם מקרים הושגה בסופו של דבר פשרה בינו לבין להט. את תגובתו של זאבי לא ניתן היה אמש לקבל.

ההסתדרות: לא לפגוע בחוק הביטוח הלאומי

מאת כתבנו לענייני עבודה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה אתמול בישיבתה השבועית לדרוש מחברי הכנסת וחברי ועדת הכספים שלא לתמוך בחוק התקציב החדש, אם לא ישונו בו מספר סעיפים העלולים לפגוע בחוק הביטוח הלאומי. את ההצעה לסדר היום בעניין העלה יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג.

לדברי פלג, קבלת חוק התקציב, על פי מתכונתו הקיימת, תגרום להפחתה של 20 אחוז בהכנסות הביטוח הלאומי ותפגע בעצמאות המוסד.

הוועדה המרכזת הביעה את התנגדותה להענקת ההקלה המתוכננת למעבידים בשיעור 2.7 אחוזים מהתשלומים המועברים לביטוח הלאומי.

„יד לאחים" חושש מהפצת הנצרות בקיבוצי הגליל

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ארגון „יד לאחים", הפועל נגד פעילות מסיונרית בישראל, הזהיר אתמול מהכוונה לקלוט תושבי רצועת הבטחון כמתנדבים בקיבוצי הגליל.

דובר הארגון, אהרון קורנפלד, אמר אתמול, כי תחנת „קול התקווה" הפועלת מדרום לבנון גורמת מספיק נזק בסירודיה לטובת הנצרות, ואין צורך להביא לכנונים לישובים יהודיים.

גורמים בדרום לבנון מסרו לכתבנו, שאין שום כוונה לעודד תושבים מרצועת הבטחון להיקלט כמתנדבים בישובים בגליל. לטענתם, מדובר בסיפור ישן, כאשר אחד מקיבוצי האיזור קלט לפני שנה למשך מספר ימים קבוצה של צעירים מרצועת הבטחון כמחווה של ידידות. הגורמים מציינים, שהבעיה של תושבי הרצועה היא מציאת מקורות פרנסה ואין בשלב זה שום תוכניות לשלוח קבוצות של מתנדבים לקיבוצים בגליל.

ורטהיימר ירכוש כנראה את „מנועי בית־שמש"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

עתיד מפעל „מנועי בית שמש" יוכרע בקרוב. לכתבנו נודע, כי קיימים מירב הסיכויים שאיש העסקים סטף ורטהיימר ירכוש את המפעל בתנאים נוחים.

סטף ורטהיימר ביקר באחרונה בארצות־הברית ונפגש עם מנהלי חברת המנועים „פרט אנד ויטני" כדי לדון עימם בהמשך השותפות ליצור מנועים ל„לביא".

מקורות בטחוניים הביעו תקווה, כי פרשת „מנועי בית שמש" תסתיים עם רכישת המפעל. לדבריהם, חברת „פרט אנד ויטני" מגלה גמישות רבה בעניין השותפות עם המפעל בישראל.

משרד הבטחון בודק בקשות לעסוק בסחר נשק בעולם

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ועדה מייעצת, הפועלת ליד משרד־הבטחון, בודקת בימים אלה בקשות של גורמים, חברות ובודדים, לעסוק בסחר נשק בעולם. הוועדה, שהוקמה לאחר פרשת תא"ל (מיל.) אברהם ברעם, בחנה כבר 47 בקשות של חברות ומתוכם דחתה 14. בחודש הבא ידונו עוד 40 בקשות שהוגשו.

משרד־הבטחון, שהפיק לקחים מתקלות העבר בתחום סחר בנשק, מנפיק את האישורים לשנה אחת בלבד, תוך התנייה של דיווח על משאדותיהן כל חצי שנה. כמו־כן קבע המשרד מיגבלות למדינה או מדינות להן יימכר הנשק או הציוד הבטחוני ולמגוון המוצרים שיימכרו.

כתבנו הצבאי מציין, כי נראה שגם לאחר סיום עבודת הוועדה יינתנו אישורים לכ־800 איש שייצגו חברות ובודדים בתחום סחר הנשק. מספר זה זהה למספר סוחרי הנשק בעבר, למרות כוונת משרד־הבטחון לצמצם את העושים במלאכה זו.

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 8 עד 16; רמת הגולן 8 עד 18; צפת 7 עד 15; חיפה 11 עד 20; טבריה 10 עד 24; נצרת 10 עד 29; עפולה 8 עד 21; שומרון 9 עד 19; תל אביב 12 עד 21; נמל תעופה בן־גוריון 8 עד 22; יריחו 10 עד 26; עזה 11 עד 21; באר־שבע 7 עד 22; אילת 14 עד 26. (עתים)

לכל מברכינו ביום חגנו נתונה תודתנו

קיבוץ יקום

מאמץ לילי להגיע להסכם על תקציב המדינה והרפורמה

במערך תובעים לאשר את המלצות ועדת רביד ■ תבוטל אגרת־חינוך ■ קריאה שנייה ושלישית היום ■ לאחר דיונים נוספים בסיעות

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ועדת הכספים של הכנסת כונסה אתמול לישיבה אל תוך הלילה, במאמץ להגיע להסכם על תקציב המדינה לשנת הכספים 1987/88 והרפורמה במסים — האמורים לבוא היום להצבעה בכנסת בקריאה שנייה ושלישית.

בעוד ועדת הכספים מנהלת דיון קולני ומתוח, היו אמורים להיפגש ב־2 אחר חצות יו"ר הקואליציה, ח"כ רפי אדרי, ושר־האוצר, משה נסים, במאמץ להגיע להסכמה במה שנוגע להסתייגויות של מפלגת העבודה על הקיצוצים בתקציבי החינוך והבריאות, הרפורמה במיסים והסיוע למושבים.

קדמה לישיבת ועדת הכספים ישיבה מתוחה של סיעת המערך, בה הוחלט לתבוע מנסים להביא כבר בלילה את המלצות ועדת רביד על פריסת חובות המושבים. בישיבה הופיעו 105 נציגי מושבים אשר דרשו ממפלגת העבודה להתנות את תמיכתם בתקציב באישור של המלצות ועדת רביד. אך בעקבות התערבותו של מ"מ רה"מ, שמעון פרס, הוחלט בסופו של דבר שלא להתנות תמיכה בתקציב בסיוע למושבים. „זכרו מה קרה עם הסיוע לתק"ם".

התמרמרות בליכוד

„הגשנו אולטימטום ובסופו של דבר יצאנו מגוחכים", אמר.

בסופו־של־דבר הוחלט רק להסמיך את אדרי להיפגש עם נסים בענייני המושבים, תקציבי החינוך והבריאות. ולכנס מחדש את הסיעה היום אם לא יהיה הסכם בעניינים אלה.

כשהגיעה הידיעה על כוונת מפלגת העבודה לדרוש העלאה מיידית של המלצות ועדת רביד, הייתה בקרב חברי הליכוד התמרמרות כללית. גם היו"ר, ח"כ אברהם שפירא מחה בתוקף על החלטה זו. „גם אם מוישה נסים יבוא הנה עם כל שרי הממשלה לא אסכים שנצביע עבור העניין הזה" — אמר שפירא.

כשנפתחה ישיבת ועדת הכספים סמוך ל־10.30 בערב, הודיעו נציגי המערך שהם יציעו לוועדה להכניס שינויים בהצעה לרפורמה במס הכנסה, על־פי השינויים המוצעים, מדרגת המס של 30 אחוז תחול על פרטים המשתכרים 2200 ש"ח לחודש, במקום 1450 ש"ח בהצעה המקורית. כן הציע המערך שמס הייסף של 10 אחוז יחול על הכנסות שמעל 7400 שקלים, במקום 9000 בהצעה המקורית.

בעניין אגרת החינוך הייתה הסכמה כללית בוועדת הכספים לאשר את הצעת האוצר ולפיכך בפעם השלישית בשנים האחרונות, ירד מן הפרק ההצעה בדבר אגרת חינוך. חלק מהפסד ההכנסות הצפוי בעקבות החלטה זו יקוזז על־ידי השארת מס בולים על כנו, אותו ביקש השר נסים לבטל.

סיעת המערך דרשה גם להסתפק בקיצוץ של 20 מיליון ש"ח ולא 44 מיליון, ובעניין זה היו התבטאויות בסיעה חזקות מאוד. גורמים במפלגת העבודה אמרו אתמול, שייתכן עימות בעניין זה מאחר שצפוי שהשר נסים ידחה את דרישת המערך.

מקורות אחרים

על־פי סיכומים שנמסרו לסיעה, הייתה הסכמה בעניין תקציב הבריאות, ש־35 מיליון ש"ח של הכנסות בתקציב הבריאות לא יושגו על־ידי התייקרויות בשירותי הבריאות או הכנסת תשלומים עבור שירותי בריאות, אלא יבואו ממקורות אחרים.

בוועדת הכספים העריכו אתמול, שיהיה צורך לכנס את הוועדה היום בשעות הבוקר כדי לאשר אותם הסעיפים הפרובלמטיים שיישארו פתוחים, במיוחד בעניין תקציב החינוך והסיוע למושבים. ייתכן וסיעת המערך תכונס מחודש אם לא יושג הסכם בפגישה הלילית בין אדרי לנסים.

המשכים

אווירה קרה בצה"ל

(סוף מעמוד ראשון)

סלע, וכי אפשר שהתגייסותו המוחלטת לטובת קידומו של סלע בכל מחיר אינה קשורה רק לערך הסגולי שיש לאל"מ סלע, אלא גם לרגשי־אשמה שחש כלפיו מפקדו. בעבר. כבר רמז אלוף עמוס לפידות, כי „כולנו" היינו חלק מן העניין.

דיווח בתום־לב

מבריקה שערך אתמול דובר צה"ל באופן אישי עם אל"מ סלע, הכחיש סלע כי העניק ראיון עיתונאי לכתב כלשהו בימים האחרונים. כזכור, אתמול פירסם „ידיעות אחרונות" ראיון עם אל"מ סלע.

מ„ידיעות אחרונות" נמסר, כי הכתבת, יהודית יחזקאלי, נפגשה עם אל"מ סלע במסיבת בת־מצווה של אחד מקציני חיל־האוויר ובדיווח שלה פעלה בתום־לב.

איש לא ביקש

שר הביטחון, יצחק רבין, דחה אתמול את הטענה, כאילו הופקר סלע על־ידי הדרג המדיני.

„אני, כשר ביטחון, בוקרתי קשות על שאישרתי את מינויו למפקד תל־נוף, אמנם תוך כדי עיכוב דרגתו. הספקתי לקרוא בארץ ובעולם רק ביקורת על ההחלטה הזו, ולכן איני רואה היכן נעשתה הפקרתו על־ידי החלטה של דרג מדיני" — אמר השר בראיון עם כתב הטלוויזיה, בעת סיור במעוז ציון.

מעשה אמיץ

„אני חושב שאביאם סלע עשה מעשה אמיץ. אני מעריך זאת. זו החלטה שלו וכך יש לראות אותה, ובתור שכזו יש לכבד אותה" — אמר אתמול ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, בעת ביקור שערך ברימונה.

פתיחת תהליך חדש

השר עזר וייצמן סבור, כי התפטרותו של סלע הינה פתיחה של תהליך חדש בפרשה. לדעתו, עם הגשת התפטרותו, הסתיימה למעשה הקריירה של סלע בחיל־האוויר.

במכתב לסלע, הביעה יו"ר סיעת מפ"ם, ח"כ חייקה גרוסמן, תקווה, כי הדרג המדיני יאזור אומץ ויילך בעקבותיו.

ראיות למעורבות פוליטית

(סוף מעמוד ראשון)

זה, אך אמרו, כי למעשה אין אפילו אדם אחד מבין אנשי המימשל של הנשיא רייגן, המוכן כיום לקבל את הגירסה הישראלית העיקשת, כי „מבצע פולארד" הוצא לפועל בלא סמכות.

פקידי־הרשות טענו, כי אין כמעט ספק, שאישים מסוימים בהנהגה הפוליטית של ישראל הסמיכו את המעורבים לכונן את רשת הריגול ואחר־כך לנסות לחפות על המעורבות הממשלתית הישירה.

משבר בירושלים

חקירה אמיתית, כנה וממצה של הפרשה, על־ידי שתי הוועדות הפועלות כיום בישראל, תוליך ככל הנראה למשבר פוליטי בירושלים — אמרו המקורות — כולל הרחתם של כמה מבכירי ההנהגה הנוכחית.

ארה"ב שבה והפצירה אתמול בישראל לעמוד בהתחייבותה המקורית, לשתף־פעולה ללא סייג בהמשך החקירה בפרשת פולארד ובאילוץ האישים המעורבים בה לתת את הדין על מעשיהם.

החרם בוטל

בה בעת, הסיר משרד החוץ האמריקני רשמית את החרם שהטיל על בסיס חיל־האוויר בתל־נוף, עם פרישתו של אל"מ אביאם סלע מן הפיקוד על בסיס זה. דוברת משרד החוץ האמריקני, פיליפס אוקלי, אמרה לעיתונאים, כי אנשי המימשל והצבא של ארה"ב ימשיכו להמנע מכל מגע שהוא עם אל"מ סלע אישית, אם כי ההגבלה שהוטלה על הבסיס עצמו, שהוכרז „מחוץ לתחום" לגבי נציגי המימשל והכוחות המזויינים, בוטלה.

דוברת הבית הלבן, מרלין פיצווטר, אמרה: „אין אנו מקיימים יחסים עם אנשים שהוגש נגדם כתב־אישום. כתב־האישום הוא המגדיר את יחסנו אליו, נקודה."

לא סוף הפרשה

אך התפטרותו של אל"מ סלע, שסוקרה אתמול בהרחבה בכלי־התקשורת האמריקניים, לא סתמה את הגולל על המשבר ביחסי ארה"ב עם ישראל, הנובע מן הפרשה. ארה"ב מקדמת אומנם בברכה את התפטרותו של סלע, אך היא עומדת על כך, שישראל תמשיך לחקור ולוודא שאנשי הצבא, הביון והפוליטיקה, שהיו מעורבים בפרשה, יתנו את הדין על מעשיהם.

פרק מיוחד לישראל בדו"ח דרא"פ בארה"ב

מאת כתבנו המדיני בירושלים

הדו"ח של משרד החוץ האמריקני העוסק בקשרים הבטחוניים של מדינות שונות עם דרום־אפריקה, מקצה לישראל פרק מיוחד.

בפרק הבלתי־סודי של הדו"ח, אשר הגיע לירושלים וניבחן במשרד ראש הממשלה וכן במשרדי החוץ והביטחון, נאמר, כי בניגוד לשש מדינות אחרות, המספקות נשק לדרא"פ באמצעות חברות פרטיות, נעשה הדבר בישראל בידיעת הממשלה ובאישורה.

פחות חריף מהצפוי

גורמים מדיניים בירושלים אמרו, עם זאת, כי לשון הדו"ח חריפה פחות מכפי שחששו תחילה, ומיחסים זאת, בין השאר, להחלטת הממשלה להימנע מחתימת חוזים חדשים עם דרא"פ בתחום הבטחון.

החלטה זו אף כלולה בדו"ח אשר יוגש מחר ע"י הבית הלבן לקונגרס בוושינגטון.

ההספקה נמשכת

כתב הטלוויזיה הישראלית בארה"ב מסר אמש, כי הדו"ח קובע שנמשכת הספקת נשק ישראלי לדרא"פ על־ידי סוחרי נשק וחברות, המשמשים מתווכים בעיסקות אלה.

הדו"ח מוסר, כי בעבר סיפקו כמה מדינות ציוד צבאי לדרום־אפריקה, ובהן ישראל, איטליה וצרפת. ישראל סיפקה ספינות־סיור, ואילו צרפת ואיטליה מטוסי־קרב.

נספח חסוי

הכתב הוסיף: הקטעים הדנים בישראל מתונים למדי ומעורפלים, ואין בהם כדי לעורר סערה ציבורית בארה"ב. עם זאת, יש לזכור, כי לדו"ח יש נספח חסוי, וייתכן שכלולים בו פרטים נוספים על ישראל.

„המשמר"
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור הדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

ד"ר אברהם פרידמן, נציב שירות־המדינה לשעבר:

צפויה עלייה באבטלה

האם אכן ונגרום חקיקת חוק שכר המינימום לפיטורי עובדים ולסגירת מפעלים, כפי שטוענים התעשיינים?

מנסיוננו בארצות אחרות, אנחנו יודעים שחוק שכר המינימום הביא לעלייה בשיעור האבטלה בקרב הקבוצות החלשות באוכלוסיה — כמו הכושים בדרום ארה"ב — ומפעלים שלמים, חלקם בתעשיית הטקסטיל, נסגרו. זה עשוי לקרות גם בישראל, כאשר יופעל החוק בכל ענפי המשק. ואז ייפגעו בעיקר עובדים ומלצרים במסעדות זולות, עובדים בתחנות־דלק ועובדים במפעלי תעשיה זולים — רובם מעבר לקו הירוק. אני חושש, שאיש לא שאל אותם אם הם מעדיפים להיות מובטלים על העסקתם בשכר נמוך. הניסיון בארץ ובעולם מוכיח, שעובדים מוכנים לעבוד בשכר נמוך — ובלבד לעבוד. באשר למפעלים — אם יורידו את שיעורי הריבית ויאפשרו מתן הלוואות נוחות, אפשר יהיה להקל על התמודדותם עם עליית השכר.

כלומר, ניתן יהיה למנוע עלייה באינפלציה?

כאן נשאלת השאלה האם תגרור העלאת שכר המינימום דרישה להעלאת שכרם של יתר העובדים. דרישה כזאת — אני חושש — תביא להעלאת שכר כללית, תנציח את מצבם של העובדים בעשירון התחתון ותגרום לאינפלציה קשה, שתגרור בעקבותיה גם סגירת מפעלים.

ואולי הגיע הזמן לסגור מפעלים שאינם מסוגלים לשלם לעובדיהם שכר ראוי?

אין ספק שיש לנו בארץ מפעלים שאין לקיומם הצדקה כלכלית. הבעייה היא, שאנחנו מתחרים עם ארצות ששכר העבודה בהן נמוך מאוד מאוד. השאלה היא, אם בטווח הקצר אנחנו מוכנים להגדלת האבטלה על־מנת שבטווח הארוך יהיו לנו מפעלים חזקים ומתוחכמים יותר.

אילו השלכות יהיו לחקיקה מעין זו על תחומים ולגורמים נוספים של יחסי העבודה במשק?

אני רואה בכך, במידה מסוימת, הצבעת אי־אמון של המערכת המחוקקת בהסתדרות, מכיוון שמשמעות החוק היא כמה שההסתדרות מקבלת איננו מספיק. אני רק מקווה שהחוק הזה הוא סוף פסוק ולא תחילתה של חקיקה נוספת, שתביא לערעור מעמדה של תנועת העבודה הישראלית.

אתי רונאל

קוראים ב„פרבדה": מתי תשימו קץ לחצאי־אמיתות?

מוסקווה. - קוראים של עתון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית „פראוודה" קראו אתמול לעתון להיות גלוי יותר בסיקור ענייני חוץ ולוותר על השימוש המופרז בסיסמאות בדיווחים על המערב.

הקריאות נכללו במכתבים שפורסמו במדור חדש, שנפתח במסגרת המערכה למען „פתיחות" בכלי התקשורת הסובייטיים, ביוזמתו של גורבאצ'וב.

באחד המכתבים, שנתקבל מסיביר, נאמר: „לרוע המזל, עדיין יש ידיעות מעורפלות רבות בעתון שלכם. מעל לכל, בנושאים בין־לאומיים. מתי תשימו קץ לחצאי־אמיתות ולחצאי־הצהרות אלה?".

קורא אחר, גימלאי מסבסטופול, בדרום־רוסיה, כתב, שהקוראים מעוניינים במידע מלא. הוא הוסיף: „אנו צמאים – אין מלה אחרת לתחושתנו – לחשוב בעצמנו ולא רק לבלוע תקצירים מוכנים ומזומנים".

הביקורת פורסמה בשעה שמשקיפים זרים במוסקווה הגיעו למסקנה, שלמרות שינויים קיצוניים בכלי־התקשורת ובדיווחים על ענייני־פנים, עדיין לא הגיעה הפתיחות אל הסיקור של המאורעות בעולם החיצון.

סימנים לאפשרות של שינוי נראו בקיץ אשתקד, כאשר כתב של הטלוויזיה הסובייטית ביפאן פירסם מאמר, בו התלונן, כי מבקשים למקד את דיווחיו בשביתות ובהפגנות אנטי־ממשלתיות שמאלניות.

אולם מהדורות החדשות בטלוויזיה ובעתונות הסובייטיות בכללותן ממשיכות להתמקד בהיבטים שליליים של החיים במדינות הלא־קומוניסטיות ובביקורת על המדיניות של הממשלות במדינות אלה, למרות שלגבי ענייני־פנים, נעשה הסיקור פתוח יותר. (ע"ר)

„טיים": ג'ון פוינדקסטר הודיע לנשיא רייגן על הכספים ל„קונטראס"

ניו־יורק. — היועץ לשעבר של הנשיא רייגן לבטחון לאומי, ג'ון פוינדקסטר, אמר לנשיא בשתי הזדמנויות, בשנת 1986, כי ריווחי מכירת הנשק לאיראן מועברים למורדי ניקאראגואה — נמסר בדו"ח שהתפרסם אתמול בכתב־העת „טיים".

פוינדקסטר התפטר בנובמבר שעבר מראשות המועצה לבטחון לאומי, לאחר שממשל רייגן גילה שהיה ידוע לו כי חלק מריווחי העיסקה האיראנית מועברים למורדי ניקאראגואה, ה„קונטראס", הנלחמים בממשלה השמאלנית.

הדיווח ב„טיים" מצטט ידידים של פוינדקסטר, אשר אמרו, כי היתה לו הרגשה שהוא ממלא את הוראותיו של הנשיא רייגן והוא אף הקפיד למסור לנשיא אינפורמציה מתמדת על מהלך העניינים.

„אכן, הוא עשוי להעיד, כי לפחות בשתי הזדמנויות, בשנת 1986, הוא סיפר לנשיא רייגן בקווים כלליים, כי הקונטראס מקבלים סיוע כתוצאת־לוואי מעיסקת הנשק עם איראן — כותב „טיים".

רייגן הכחיש פעמים חוזרות ונשנות כי ידע על הפניית ריווחי העיסקה למורדי ניקאראגואה. במסיבת עתונאים משודרת, ב־19 במארס, אמר רייגן, כי פוינדקסטר ועוזרו, אוליבר נורת, שהודח מתפקידו לאחר חשיפת הפרשה, „פשוט לא סיפרו לו מה מתרחש".

„טיים" ציטט את דברי ידידיו של פוינדקסטר, אשר אמרו, כי הוא נרגז ומלא מרירות. ואין לו כל תמריץ להגן על הבית הלבן. [illegible] מתנהגו של פוינדקסטר, [illegible] הבית הלבן כקורבן פוליטי [illegible] „טיים".

פוינדקסטר קיבל [illegible] מוגבלת, כדי שיוכל להעיד [illegible] לפני ועדות הקונגרס החוקרות [illegible] הפרשה. בישיבות קודמות [illegible] ועדות החקירה סירב [illegible].

פרס: התפתחות ביחסי ישראל וברית־המועצות

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

סגן ראש־הממשלה ושר־החוץ, שמעון פרס, אמר אתמול, כי הוא רואה התפתחות מסוימת בנקודת היחסים בין ישראל לבין [illegible] המועצות. פרס דיבר בביקור שערך ברימונה. „עצם העובדה [illegible] ניתנו רשיונות בהיקף [illegible] פי־חמש מהרגיל. גם אם אין זה [illegible] הרבה — רק 500 אנשים — [illegible] על כך" אמר.

„אני רואה גם התפתחויות נוספות, ואני חושב שאנחנו צריכים לפתוח חומות שהיו סגורות. אני [illegible] „גם בעניין של פקיון — [illegible] לתאר זאת כפריצה [illegible] העובדה שהדבר פורסם [illegible] יש בו משום חידוש. איני [illegible] פריצת־דרך. אלא על סלילתה [illegible]

במלאת שנה לפטירתו של
ישעיהו שטיפט ז"ל
נעלה לקברו ביום ד' 1.4.87
בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ אילון

נאומים, עצרות, לא דם — ב„יום האדמה" ה־11

ח"כ (מפ"ם) מוחמד ותד, בערב אל־חוואלד (צילום: ויקי כהן)

העצרת המרכזית באום אל־פאחם (צילום: ויקי כהן)

השפיות ניצחה את הכעס והחרב

למעט אירועים מקומיים שכללו שביתות־מסחר חלקיות, השלכת אבנים והפרות־סדר בשכם, עבר „יום האדמה" בשקט יחסי ● עצרת המונים באום אל־פאחם ● מפ"ם הזדהתה עם ערב אל־חוואלד ● עצרת מרכזית בערבה — בסדר מופתי ● הדרוזים החרימו העצרת שקיבלה רשיון ישראלי ● שקט ב„רצועה"

מאת כתבי „על המשמר" וכתבי עתי"ם

„יום האדמה" ה־11 שחל אתמול, נשא אופי של אירוע לאומי לאזרחים הערבים בישראל. החיים התנהלו בדרך־כלל, על מי־מנוחות ולא הורגשה מתיחות כלשהי בישובים הערביים. מלבד העצרות המרכזיות שהתקיימו בהשתתפות אלפי ערבים ויהודים, התנהל הכל כתמול שלשום. הלימודים התקיימו כסידרם, למעט בשני הכפרים ערערה ודבורייה. בערערה השביתה מועצת התלמידים את הלימודים ובכפר דבורייה ניסתה קבוצת תלמידים ללא הצלחה להשבית את הלימודים. החנויות בישובים נפתחו כרגיל והפועלים יצאו לעבודה.

בעצרת המרכזית שהתקיימה באום אל־פחם, בהשתתפות כ־3,000 איש, בלטה במיוחד נוכחותם של היהודים. דברי הנואמים, התקבלו במחיאות־כפיים ובקריאה: „אחווה יהודית ערבית".

הנואמים בעצרת תקפו את מדיניות האפליה והפקעת האדמות ואת דו"ח ועדת מרקוביץ. הם קראו לקיום הוועידה הבינלאומית לשלום בהשתתפות כל הצדדים, לרבות אש"ף. ח"כ תופיק טובי תקף את מ"מ רה"מ, ושר החוץ שמעון פרס, בשל קריאתו להפוך את יום האדמה ל„יום האדם". „זו בושה לשמעון פרס ולתומכיו החוזרים אחריו על קריאה זו", הזהיר טובי. הוא תקף גם את פגישותיו של פרס עם אישים מהשטחים. „גישותיו החשודות של פרס נובעות מתוך חשש לנסיונות הפיוס בין הפלגים הפלשתינאים", קבע טובי.

דבריו של לטיף דורי בעד השיוויון, האחווה והשלום הצודק זכו למחיאות־כפיים. דורי אמר, כי בלי שלום צודק עם הפלשתינים אין עתיד לשני העמים באיזור.

● מפ"ם — בערב אל־חוואלד

משתתפי סמינר החטיבות הצעירות בקיבוץ הארצי ופעילי מפ"ם מגבעת־חביבה, עשו את יום אתמול במחיצתם של תושבי ערב אל־חוואלד. אחד ממשתתפי הסמינר אמר אתמול, כי הביקור נועד למזג את יום האדמה עם המציאות של הריסת הבתים.

בהרצאה שנשא ח"כ מוחמד ותד בפני חברי החטיבות הצעירות על משמעות יום האדמה, הוא אמר כי חיוני לפצח את יום האדמה כ„יום האדם" ויום של סולידאריות יהודית־ערבית ומאבק משותף. לדבריו, „בכל שירבו הביקורים של יהודים בישובים הערביים לרבות ביום האדמה, תגבר המודעות לקיום המשותף ויתחזק הדו־קיום, דבר שיאפשר לנו לנהל את המאבק למען השיוויון ביתר־יעילות".

אילן שדה, רכז הפעולה הערבית של מפ"ם, עמד על משמעות הסיוע ההומניטארי שהגישה מפ"ם לערב אל־חוואלד. (קאסם זייד)

● העצרת בגליל — בשליטת רק"ח

העצרת המרכזית לציון יום האדמה, שהתקיימה אתמול בערבה שבגליל, עברה בסדר מופתי ובשליטה כמעט מוחלטת של רק"ח. בניגוד לשנים קודמות, הרבו ההתכתשויות בין קבוצות יריבות שבקרב המפגינים. מנעו אתמול עשרות רבות של סדרני רק"ח שהופקדו על הסדר מקבוצת בני־הכפר להתפרץ פנימה לתוך העצרת שהתקיימה באמפיתיאטרון טבעי רחב־ידיים.

יותר מעשרת־אלפים איש מהכפרים בגליל הגיעו למקום בתהלוכה שהחלה בכפר סכנין. רק בסוף התהלוכה שאורכה כק"מ, צעדו עשרות צעירי „בני הכפר" שהניפו דגל אש"ף וצעקו „בדם ואש נפדה את הגליל", „תחי מדינה פלשתינית" ו„הגולן הוא סורי".

במקום העצרת בלטו בהעדרן כרזות שבשנים קודמות הניפו המפגינים. למעט כמה כרזות צנועות שעיטרו את הבמה בגנות קריאות־ביניים נגד המדינה, לא היו שום כרזות אחרות וגם לא מהנואמים לגנות ניסיונות מחודשים, לדבריהם, להפקיע אדמות, בעיקר בגליל המערבי. מוחמד עיבורי ראש מועצת ערבה המארח, אמר כי ששת ההרוגים ביום האדמה לפני 11 שנה אישרו את החזרתן של הקרקעות לידי בעליהן הערביים השנה, לאחר מאבק ממושך. הוא הרגיש כי זו השנה הראשונה שבה מתקיימת עצרת יום האדמה כאשר שטח 9 אינו עוד איזור צבאי.

אורי פינקרפלד הביע את ברכת מפ"ם והקיבוץ הארצי לתושבי הגליל. „בשם מפ"ם והקיבוץ הארצי אנחנו אתכם ביום האדמה הזה", אמר פינקרפלד. „39 שנה עברו מהמלחמה הקשה שעברנו ועדיין לא כל הפצעים נרפאו ועדיין לא הגענו לשלום ולמנוחה, אבל אסור להתייאש". הוא הרגיש שדווקא במקום העצרת יש לסכם את הצלחת המאבק המשותף שניהלו יהודים וערבים למען החזרת שטח 9. לדבריו, לפני שנתיים נטעו יחד יהודים וערבים שתילי זית שנעקרו בשטח 9. הוא הרגיש שישראל משמשת מולדת משותפת ליהודים ולערבים והביע את תקוותו להשגת שלום ושיוויון באיזור.

קרוב ל־100 דרוזים מהגולן השתתפו ביום האדמה בערבה. לדבריהם, אמורים היו להגיע מאות דרוזים נוספים. אולם כאשר נודע להם שעצרת מתקיימת ברשיון ועל־פי חוק ישראלי, ביטלו את בואם. „הם אומרים שבגולן הם נלחמים ומקיימים עצרות ללא רשיון ולא יבואו לשום עצרת המתקיימת ברשיון כי כל כוונתם למחות נגד מדינת ישראל" — אמרו הדרוזים שבכל זאת הגיעו לשטח ישראלי. (יהודה צור)

● בשרון ובשומרון

יום האדמה עבר בשקט יחסית. באיזור השרון והשומרון. כוחות בטחון ומשטרה שנערכו לאפשרויות של הפרות־סדר ברחבי השומרון ובמשולש קיפלו מחסומים בשעות הערב ומהמשטרה נמסר כי יום האדמה עבר בשקט יחסית, ולא היתה כל מתיחות באיזור, למעט מקרה אחד בו הושלכו אבנים על כלי־רכב ישראליים בכביש חוצה־שומרון, מזרחית לכפר קאסם. שמשת הרכב האחורית נופצה, לא היו נפגעים. הוצתו שלושה צמיגים בכניסה לטירה שבמשולש. (ניצה רימון)

● חייל צה"ל נפצע

חייל ישראלי נפצע באורח קל אתמול בצהריים מאבנים שהושלכו לעבר רכב פרטי, בו נסע בכביש ירושלים־רמאללה. ליד אל־בירה. שמשת הרכב נופצה והחייל הפצוע פונה לטיפול במירפאה צבאית סמוכה.

● שקט ברצועה

„יום האדמה" עבר ברצועה בשקט יחסי. בהשוואה לשנים קודמות: רוב החנויות ברחובותיה הראשיים של עזה היו סגורות. בחאן־יונס התקיימה הפגנה. נערים השליכו אבנים לעבר סיור צה"ל וחיילים ירו יריות אזהרה ונער אחד נפצע קל מנתז. (רפי גאון)

● אבנים ליד כפר קאסם

בכביש חוצה שומרון, מזרחית לכפר קאסם, הושלכו אתמול אחה"צ אבנים לעבר שני כלי־רכב ישראליים. שמשתו של אחד מכלי הרכב נופצה, אך לא נגרם נזק אחר ולא היו נפגעים. סמוך לשעה 4 הוצתו שלושה צמיגים בכניסה לכפר טירה במשולש.

המשטרה מייחסת את האירועים של יידוי האבנים והצתת הצמיגים לאירועי יום האדמה.

● התקריות במזרח ירושלים

במזרח־ירושלים החלה אתמול בבוקר שביתת מסחר ולימודים. במקומות שונים במזרח העיר צויירו במשך הלילה סיסמאות הקוראות לשביתה וברחוב הנוצרים בעיר העתיקה נתגלו כרוזים המסיתים לשביתה. סמוך לשעה שמונה בבוקר נעצר צעיר בן 18, ליד מחנה הפליטים קלנדיה, בשעה שניסה להבעיר צמיג. סיור של מג"ב ראה אותו בשעת מעשה ועצר אותו. שעה לאחר מכן, הובער צמיג ליד המסגד בשועפט.

משעות הבוקר סיירו כוחות גדולים של משמר הגבול ומשטרה בכל רחבי מזרח ירושלים, בניסיון למנוע — עד כמה שאפשר — הפרות סדר.

● הפגנה בנגב

שלושה אירועים היו אתמול בנגב לציון יום האדמה. בבוקר הפגינו מול משרד הפנים כמה מתושבי לגיה. ביום שישי נגזר עונש של מאסר כפועל על שני תושבי העיירה. בגין בניה בלתי־חוקית. הם נצטוו גם להרוס את בתיהם. אביהם הקשיש של השניים, מוחמד עמר אל סאנע אמר אתמול בהפגנה: „היהודים בונים אפילו לכלבים שלהם בית קטן. לתרנגול הם שמים חשמל שלא יהיה לו קר — ורק אנחנו, יותר גרועים מכלבים".

שני אירועים נוספים התקיימו במשך היום: האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים קיימה רב־שיח בנושא בעיית הקרקעות של הבדואים בבניין האגודה בבאר־שבע. השתתפו בו עורכי־דין ואנשי ציבור בדואים וכשישים בדואים נוספים. אחר־הצהריים קיימו רק"ח והוועד להגנה על הקרקעות עצרת בעיירה רהט. לעצרת הגיעו חבר־הכנסת צ'רלי ביטון ואנשי רק"ח נוספים. תושבי רהט כמעט לא היו שם. הקהל היה מורכב בעיקר מסטודנטים ערבים שהגיעו מהאוניברסיטה העברית ומאוניברסיטת בן־גוריון. מילדים תושבי המקום ומקומץ אנשי רק"ח. העצרת נפתחה בתהלוכה מהמסגד ועד לרחבת האירוע והסתיימה בסדר מופתי כעבור שעתיים. (שלי יחימוביץ)

● חיפה

כעשרים איש הפגינו אתמול מול בניין משרד הפנים בחיפה נגד הכיבוש הישראלי, וניצלו את ההזדמנות כדי לטעון נגד הריסת בתי הבדואים בערב אל־חוואלד. בין המפגינים עמד עיסם מחול, שקרא לממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים, משה גלוגר, להתפטר מתפקידו בגלל דעותיו הגזעניות, המביאות למדיניות הריסת הבתים במגזר הערבי. המפגינים נשאו כרזות בידיהם וקראו לקץ שלטון הכיבוש.

יואב אביב

על החדשות

קאסם זייד

לשנות, לא לטשטש

כל מי שמלווה את אירועי „יום האדמה" בשנים האחרונות, ובמיוחד השנה, יודע כי האירוע הפך לציון־דרך בחייהם של ערביי ישראל.

השנה, יותר מבכל שנה אחרת, גוברת הקריאה להפוך את יום־האדמה ליום חג לאומי ולשנות את דפוסי ציונו. דומה, שזו דרישה של רבים בציבור הערבי ששיגרת ציונו של יום האדמה על־ידי קיום הצהרות, אינה לרוחם.

למעט המפלגות והתנועות המנצחות על יום האדמה והמתנצחות ביניהן בגין היריבות המפלגתית ובשל הנסיון לצבור הון פוליטי, אין שום גורם המעוניין במהומות ובהמשך השיגרה.

צדקו יו"ר הוועד הארצי, איברהים נימר, ח"כ מוחמד ותד ומוחמד ג'נאיים, ראש מועצת סכנין, שגרסו כי בשנים הבאות יש לחגוג את יום האדמה בחיק הטבע ובעבודת אדמה ולא בנאומים. אין להבין מדברי אישים אלה כי הם מתכוונים לטשטש או להקהות את משמעותו של יום האדמה. אם ראש מועצת סכנין, שביום האדמה הראשון נפלו שלושה קורבנות מבני כפרו, מעלה דרישה זו ודווקא ביום האדמה — סימן שיש לו על מה לסמוך.

ביקורם של משתתפי סמינר החטיבות הצעירים של הקיבוץ הארצי בערב אל־חוואלד, בהשתתפותם המסיבית של מאות היהודים בעצרות יום האדמה וקבלות הפנים הנלהבות להן זכו, הן רק הוכחה שהגיע הזמן לשנות את צורת ציונו של יום האדמה. בכך יהיה אפשר להבטיח השתתפות מסיבית ערה ומועילה יותר של כוחות יהודים בציון יום האדמה או אז, יהיה שיא ההצלחה של יום האדמה כאשר למאבקם של ערביי ישראל נרתמים יותר ויותר יהודים.

נותר לומר שריכוז כוחות בטחון ומשטרה גדולים באזורים הערביים אינו מוצדק ואינו נחוץ.

המשכים

יהודים דרך רומניה

(סוף מעמוד ראשון)

אחד המקורות אמר: „הפגישות שנערכו בשבוע שעבר הן תפנית היסטורית ביחסים הסובייטיים־היהודיים. הרוסים רוצים להראות, כי הזמנים השתנו וכי ארה"ב יכולה לתת בהם אמון ולעשות אתם עסקים."

המקורות ציינו, כי הסדר ההגירה החדש יהיה שווה מיליוני דולרים במטבע קשה, הן לרומנים והן לרוסים, משום שאת כרטיסי הטיסה למשפחות המהגרות יהיה צורך לקנות בדולרים.

אחד המקורות אמר, כי רבים מאלה שיורשו לעזוב המתינו עד 15 שנים לאשרות. „אנו מדברים על מסורבי־עלייה ותיקים. אנשים שמעולם לא חלמו שאי־פעם יראו את ישראל."

המקורות אמרו, כי נציגים סובייטיים הודיעו לקונגרס היהודי העולמי שהוא יכול לשלוח מספר בלתי־מוגבל של ספרי־קודש בעברית בשביל יהודים סובייטיים. יש אפילו תוכניות לפתוח מסעדה כשרה במוסקווה.

אחד המקורות הזהיר, כי הרעה פתאומית ביחסים בין ארה"ב לבריה"מ עלולה להשפיע קשה על התוכניות.

בראש המשלחת של הקונגרס היהודי העולמי עמד נשיא הקונגרס, אדגר ברונפמן. היו בה גם המזכיר הכללי ישראל זינגר והמנהל האקזקוטיבי אלן שטיינברג, וכן מוריס אברם, נשיא הוועידה הארצית האמריקנית למען יהדות בריה"מ.

שטיינברג אמר לכתב רויטר: „אינני יכול לאשר או להכחיש את הידיעות בדבר הפגישות שלנו." גם זינגר סירב להגיב. את ברונפמן ואברם לא היה אפשר להשיג לקבלת תגובה. (ע"ר)

יש חוק שכר מינימום

(סוף מעמוד ראשון)

שנמשך שנים, עמד אתמול בסכנה של פיצוץ, בעקבות איומים של התעשיינים, שזכו בתמיכה חלקית של שר האוצר. בסופו של דבר, לאחר התייעצויות, שיחות והתרוצצויות רבות, שהצריכו אף את הפסקת ישיבת הכנסת, התקבלה הצעת ועדת העבודה והרווחה, עם מספר הסתייגויות של האוצר.

שכר־המינימום יוצמד ל־45 אחוז מהשכר הממוצע בשני שלבים. ב־1.4.87 הוא יועמד על 525 ש"ח בחודש וב־1.10.87 הוא יועלה ל־551 ש"ח. שכר־המינימום יהיה צמוד למדד.

תיקוני הרגע האחרון

ברגע האחרון התקבלה דרישתו של שר האוצר ניסים, לכלול בשכר את הפרמיה המדורה של שלושים אחוז. מאידך, לא יכללו בשכר תוספת משפחה, ותק, תוספת של עבודה במשמרות, משכורת 13, מענקים שנתיים, אש"ל ונסיעות.

עידכון שכר־המינימום ייערך אחת לשנה, ב־1 באפריל.

הביאה את החוק לקריאה השנייה והשלישית יו"ר ועדת העבודה והרווחה, אורה נמיר (מערך). היא ציינה, כי הופעלו עליה לחצים רבים, כך שלא תניח חוק כל כך חשוב על שולחן הכנסת.

„אני אומרת, כוותיקה בבית הזה, כי הלחצים לא כולם היו יפים, והייתי אפילו אומרת, שלא כולם מתאימים לנהגים ולנהלים של הבית לנו".

נמיר הדגישה, כי היא לא זוכרת, בוודאי לא בנושאי חברה ועבודה, נושא שהועיק את הממשלה והקפיץ אותה כמו הבאתו לחקיקה של חוק שכר־מינימום.

מפ"ם תומכת, אבל...

חייקה גרוסמן הדגישה, כי מפ"ם תתמוך בחוק החדש, כיוון שיש בו התקדמות לגבי המצב הנוכחי, אולם „זה לא החוק שהצענו. התוספת היא מזערית וגם אותה פרטו לפרוטות ופרסו למשך שנה".

בטיפול בחוק בלטה העובדה, ששר האוצר מייצג את המעסיקים ומוכן להקריב למענם את השכירים בעלי־ההכנה הנמוכה ביותר. לדבריה, הפעילו המעסיקים אמצעי סחיטה ואיומים על־מנת לטרפד את החוק.

ג'ון או איוואן

„מפקד טרווניקי, שטרייבל, העיד: לא הייתי מעוניין בהריגת יהודים"

מאת בצלאל עמיקם
כתב „על המשמר"
וכתב עתי"ם

למשפט דמיאניוק נמזגה נימה מינורית. תיאורי האימה והפלצות ששררו בחלל בית־המשפט פינו מקומם לדיונים מתונים יותר, כפי שהכתיבה שפת המסמכים. העיסוק בבעיות של נוהל ומינהלה הפיג מעט את הפחד והזעזוע שהיו כרוכים בשמיעת עדויותיהם המרטיטות של הניצולים.

דמיאניוק עצמו ממשיך לשבת בזחיחות־דעת. מאזין באדישות אין קץ לתיאורי הזוועות. ההאשמות הנוראות אינן מקוממות אותו. אין הוא זועק בקול גדול „אני חף מפשע", ואין הוא משחק את תפקיד „הצלוב מירושלים". הוא פשוט יושב בלי לפצות את פיו.

המבקרים באולם המשפטים מתחלפים בלי הרף. רק מעטים מתמידים לבוא לעתים מזומנות, לצבור את המטען הרגשי הכבד מנשוא.

אתמול הביאה פרקליטת מחוז האמבורג, הלגה גרוויץ — המעידה, בשבוע השביעי למשפט — את דבריו של מפקד מחנה טרווניקי, שמת באוגוסט 86, בגרמניה, ואשר זוכה בשתי ערכאות שיפוטיות.

„לא הייתי מעוניין בהריגת יהודים", אמר מפקד מחנה טרווניקי, קארל שטרייבל במשפטו והוסיף: „כאשר התקרבה החזית הסובייטית לכיוון טרווניקי, לקחתי את הנשים האלה יחד עם הכוחות הנסוגים, כי לא היה זמן להרוג אותן. נשים אלה חייבות לי את חייהן".

עשרות רבות של מסמכים הנוגעים למחנה טרווניקי, מחנה האימונים שבהם אומנו האוקראינים וביניהם, לטענת התביעה, גם ג'ון דמיאניוק, הוצגו בבית־המשפט. מן המסמכים עולה ההיראכיה המינהלית של המחנה, וכן שקארל שטרייבל, מפקד מחנה אימונים בטרווניקי, היה ממונה על ההצבה של מי שסיים את האימונים. אך לא תמיד קיבל מידע היכן הוצב כל אחד מ„בוגרי המחנה". אחד המסמכים שהוגש, היה מכתב ששיגר שטרייבל למפקד משטרת הבטחון בלובלין. במכתב זה הביע תרעומת על כך שלא קיבל מידע היכן הוצבו כמה עשרות אוקראינים, וטען שהדבר פוגע במשמעת.

מהמסמכים עולה עוד — אמרה העדה — כי קארל התעקש שענייני המשמעת וענייני הנוהל יישארו בידיו. לדברי העדה, מחנה האימונים בטרווניקי היה המקום היחיד בו הונפקו תעודות השירות וכרטיסי החוגר של האוקראינים, שסיימו את האימונים במחנה. היא החלה להסביר.

לשאלות התביעה, את מהותו של מסמך טרווניקי, מסמך שהתביעה מחזיקה בידיה ומייחסת אותו לג'ון דמיאניוק, הגב' הלגה גרוויץ אמרה כי במסמך החיול נרשמו השם, האורחות והמקצוע. כמו כן נרשמו במסמכים תקופת השירות של האוקראינים בצבא הרוסי. המסמך גם כלל פרטים על ציוד שקיבלו האנשים ועל מועדי ההעלאה בדרגות.

שעה ארוכה תיארה העדה מה היה קו ההגנה של מפקד מחנה האימונים טרווניקי במשפטו.

שטרייבל אמר — לדבריה — במשפטו, כי „הייתי אחראי להצבת אוקראינים במחנות ובגיטאות. לא ידעתי מה היו מטרות האקציות ולשם מה הוצבו האוקראינים. לא יכולתי לנהוג אחרת כי נהגתי על־פי הפקודות הקיימות. לא היתה לי אפשרות לסגת או להשתמט". הוא אמר עוד, כי רק מאוגוסט 1942 ידע על מחנות ההשמדה וידע רק אז מה תפקידם האמיתי של בוגרי מחנה טרווניקי.

עדותה של פרקליטת מחוז האמבורג חשובה לתביעה, מאחר שעל תעודת החוגר, שאותה היא מייחסת לג'ון דמיאניוק, חתום קארל שטרייבל.

העדה הלגה גרוויץ הצהירה במהלך עדותה, כי מניסיון של 11 שנות פעילות כתובעת העוסקת בהבאת נאצים לדין, לא נתקלה אף לא פעם אחת במסמך מזויף. היא התייחסה בדבריה לשאלת הסניגור עו"ד מיכאל שקד, האם נפלו ברשותה או ברשות התובעים בגרמניה מסמכים מזויפים מתקופת הנאצים. העדה המשיכה, כי לא ידוע לה על מקרה אחד אפילו שמסמך מזויף כלשהו הגיע לידי אנשי התביעה ברחבי גרמניה.

העדה גם התייחסה למסמכים שהוגשו במשפטו של שטרייבל, כי שהיה מפקד מחנה האימונים בטרווניקי ואמרה, כי במשפט, שנמשך שלוש וחצי שנים, הוגשו מאות מסמכים חתומים בחתימתו.

מסמכים מתקופת היותו מפקד מחנה האימונים בטרווניקי. „לא היה אפילו פעם אחת שלא אישר הנאשם שטרייבל את אמיתות המסמכים".

שופטי בית־המשפט נענו לבקשת הסניגוריה לא לקיים את ישיבת אחר־הצהריים, כדי לאפשר לה ללמוד את החומר הרב.

תוכנית־לימודים מיוחדת על מחנה טרבלינקה

מאת ניצה רימון,
כתבת „על המשמר"

במכון ללימודי השואה בקיבוץ תל־יצחק, הוכנה תוכנית לימודית מיוחדת, אותה אישר משרד החינוך, ללימוד בבתי־הספר התיכוניים על מחנה ההשמדה טרבלינקה.

התוכנית המיוחדת הוכנה במכון „משואה" במיוחד לקראת משפט דמיאניוק, כדי לתת לבני הנוער כלים להתמודד עם נושא השואה. התוכנית מתמקדת בשילוב המישור השכלי והמישור הרגשי מתואמות לגילם הצעיר של התלמידים.

בתוכנית מידע על החשדות כלפי דמיאניוק, על מבנה מחנה טרבלינקה, על טכניקת ההשמדה ועל חלקם של האוקראינים ברצח היהודים. פרק מיוחד בתוכנית עוסק במציאות החיים במחנה ההשמדה והחוסר האונים של היהודים ובמעשי ההתנגדות והגבורה.

איראן זוממה לחולל גל פיגועים בצרפת

מאת ארנון יפה,
כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — איראן הקימה בכמה ערים בצרפת קבוצות־טרור „רדומות", כמו הקבוצה שנלכדה ברובע ה־18 בפאריס, במה שמכונה תוכנית לחולל כאן „ג'יהאד טרוריסטי", בנקמה על הספקת הנשק לעיראק.

„ז'ורנאל דה דימאנש" מסר, כי השירותים הצרפתיים מתחקים על עקבות קבוצות טרור אחרות. כמה מבין שמונת המחבלים שנלכדו פתחו את פיהם. ראש הקבוצה, מחמד מוהאג'ר מבעלבק וסגנו הטוניסי פואד סאלח שותקים.

האחרים מסרו לחוקרים, כי השירותים האיראניים הטילו על הקבוצה להתנקש בחיי ראש הממשלה שיראק ביום ד' שעבר, אחרי הופעתו בטלוויזיה. הם תיכננו להטמין חומר נפץ [illegible]. מאז גילוי הרשת, נוסע שיראק במכונית „רנו 25" משוריינת.

משלחת מחבלים מחיזבאללה בביירות ביקרה אצלם בינואר, כדי לאתר מטרות לפיגועים. [illegible] למנהיגים הפוליטיים. הם היו אמורים להגיש סיוע לוגיסטי [illegible] מחיזבאללה, שעמד לבוא לכאן לפני חג־הפסחא. הם זממו לתקוף במטעני חומר־נפץ רכבות עמוסות נוסעים וריכוזי אוכלוסיה.

מדינת ישראל

היתר להעלאת מחירים לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו—1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7(א)(2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו־1985(1), אנו קובעים: מותר להעלות את המחיר של שירות המתואר בטור א' לתוספת מעל למחירו הקובע בשיעור שלא יעלה על השעור הנקוב לצידו בטור ב'.

תחילתו של היתר זה ביום א' בניסן התשמ"ז, (31 במרס 1987)

תוספת

טור א'	טור ב'
תספורת שמחירה פחות מ־5 ש"ח	20%
תספורת שמחירה עולה על 5 ש"ח	10%
תספורת (כולל חפיפה ופן) שמחירה פחות מ־20 ש"ח	15%
תספורת (כולל חפיפה ופן) שמחירה עולה על 20 ש"ח	10%

אריאל שרון, שר התעשיה והמסחר
משה נסים, שר האוצר

ח' באדר התשמ"ז (27 במרס 1987)

מדינת ישראל

היתר להעלאת מחירים לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשרותים (הוראת שעה) התשמ"ו—1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו—1985 [1], אנו קובעים:

מותר להעלות את המחיר של מצרך המתואר בטור ב' בתוספת המסווג כפרט המכס הנקוב לצידו בטור א', מעל למחירו הקובע, בשיעור שלא יעלה על השיעור הנקוב לצידו בטור ג'.

בהיתר זה

„תעריף המכס" — התוספת הראשונה לצו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, התשמ"ו—1985 [2];

„פרט המכס" — מספרו של הפרט בתעריף המכס.

מקום שלצידו של פרט מכס בתוספת להיתר זה צויין תאור המצרך, יחול היתר זה לגבי אותו מצרך בלבד.

נקבע למצרך מן המצרכים המפורטים בתוספת מחיר מרבי, לא יחולו הוראות היתר זה על אותו המצרך במכירתו לצרכן.

תחילתו של היתר זה ביום א' בניסן התשמ"ז (31 במרס 1987).

תוספת

טור א' פרט המכס	טור ב' תאור המצרך	טור ג' שיעור ההעלאה באחוזים
11.02.990	פתיתי תירס	7
21.04	מיונית	5
21.05	מרקים יבשים	7
21.07	אבקות מתוקות (פודינג, מקפא)	14
21.05.9900		
58.02	שטיחים	9
19.08.9900	תערובות יבשות להכנה מהירה של תבשילים למעט אבקות מרק ואבקות	
21.07.9900	גלידה	3

א. שרון, שר התעשיה והמסחר
משה נסים, שר האוצר

כ"ח באדר התשמ"ז (29 במרס 1987)

1 ס"ח התשמ"ו, עמ' 2.
2 ק"ת — שיעורי מק"ח 597, התשמ"ו, עמ' 35.

גם הוא רץ לנשיאות

נט רוברטסון, אחד המועמדים לבחירות לנשיאות בארה"ב, הגיע אתמול לישראל בליווי רעייתו, בטיסת אל־על מניו־יורק. רוברטסון הוא נשיא רשת הטלוויזיה האמריקנית CBN ויפיק בארץ כ־5 תוכניות על ישראל. (צילום: יעקב כץ)

שלושה מחבלים נהרגו ברצועת הבטחון ב־2 היתקלויות עם צה"ל

בפיקוד הצפון מעריכים: צפויה החרפה בניסיונות הפיגוע

מאת יהודה צור,
כתב „על המשמר"

שלושה מחבלים נהרגו בשתי היתקלויות עם כוחות צה"ל ברצועת הבטחון. ההיתקלות הראשונה אירעה סמוך לשעה 8.30 בערב באיזור מעבר הילה בגזרה המזרחית של הרצועה. חוליית צה"ל שהבחינה במחבלים, פתחה לעברם באש, ובסריקות שנערכו לאחר מכן נמצאה גופת מחבל ולידו נשקו האישי ואמצעי־לחימה. באיזור נמצאו גם סימני גרירה המעידים על כך שבקרב המחבלים היו נפגעים נוספים, שהמחבלים שהצליחו להימלט מהמקום, לקחו עימם.

[illegible] המרכזית ליד הכפר ארנון, נתקל כוח צה"ל בחוליית מחבלים אחרת ופתח לעברה באש. שני מחבלים נהרגו ולידם נמצאו רובי קלצ'ניקוב ואמצעי־לחימה אחרים. גורמים צבאיים בצפון מעריכים, כי כוונת שתי חוליות המחבלים היתה להניח מטעני חומר־נפץ בדרכים בהן מסיירים חיילי צה"ל וצד"ל.

בחודשים האחרונים נהרגו עשרות מחבלים בידי צה"ל וצד"ל, אך הדבר לא מרתיע את המחבלים מלהמשיך לפגוע ברצועת הבטחון ולירות קטיושות לעבר הגליל. בפיקוד הצפון מעריכים, כי המחבלים יגבירו את ניסיונותיהם לפגוע ברצועת הבטחון וביישובים בגליל.

בפיקוד הצפון מציינים, כי לצה"ל אמצעים לשמור על שקט יחסי משני עברי הגבול.

דובר ירדני: ביטול ההסכם עם אש"ף לא מסכן השלום

רבת־עמון. — פקיד ירדני בכיר הביע אתמול באוזני כתב סוכנות הידיעות הצרפתית, כי ביטול ההסכם הירדני־פלשתיני אינו מסכן כלל וכלל את תהליך השלום, אלא רק מאיים להגביר את בידודו של אש"ף.

הפקיד הבכיר, שרצה בעילום שם, אמר כי המטרה של שיחות שלום אפשריות במזרח התיכון צריכה להיות נסיגת ישראל מהשטחים שהיו „חלק בלתי־נפרד" של הממלכה הירדנית לפני 1967, וביחוד הגדה המערבית, ואי לכך, נוגעת ירדן במישרין במו"מ זה.

הוא הוסיף, כי „באמצעות הסכם רבת־עמון, מאפשרת ירדן לאש"ף להשתלב בתהליך השלום. ביטול הסכם זה יפגע רק באינטרסים של אש"ף." (ע"צ)

נבון: הקיצוץ בחינוך יחייב פיטוריהם של 1500 מורים

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

הקיצוצים במערכת החינוך בסך 44 מיליון שקלים בשנת הכספים המתחילה מחר 1.4.87 יחייבו פיטורים של 1500 מורים — אמר אתמול שר החינוך והתרבות יצחק נבון.

מלכתחילה סוכם בין משרדי החינוך והאוצר, כי הקיצוץ יעמוד השנה על 20 מיליון שקלים בלבד — אמר — אבל אחרי הסיכום הוסיף האוצר 24 מיליון שקלים לקיצוץ — בניגוד להסכם. השר נבון מסר כי לא יהיה מנוס מסגירת 140 בתי־ספר זעירים, שבכל אחד מהם לומדים עד 100 תלמידים, מתוכם 80 בקיבוצים 24 בזרם הממלכתי דתי 27 בחינוך העצמאי ו־2 במגזר הערבי.

נוסף לכך, יהיה צורך לקצץ בשעה וחצי עד שתי שעות לימוד מכל כתה ולהעלות את מינימום התלמידים שבזכותם מותר לפתוח כתה מ־15 ל־20. למען הדיוק, הבהיר השר נבון, יחייב הקיצוץ פיטורי 3300 מורים, אבל מכיוון שמדי שנה פורשים כמה מאות, קליטת המורים לשם כיסוי הגידול הטבעי הקטן — יהיה צורך בפיטוריהם של 1500 בלבד. הסתדרות המורים לא תשלים עם גזירת הפיטורין בשום פנים ואופן ותצא למאבק הכולל השבתות ועיצומים.

● במסגרת חגיגות יובל ה־75 לארגון „הדסה" ביקרו אתמול 1,800 נשות הדסה בבסיסי חיל האוויר, חיל השריון וחיל התותחנים. נשות הדסה צפו בתצוגת אש מרהיבה וחגגו עם חיילי צה"ל את חג־הפורים.

● שר התיירות אברהם שריר יצא אתמול לארה"ב לביקור של כ־10 ימים. בחלק ממסעו יעסוק בעניני המגבית ובעניני משרדו.

תקליטי
תקליטור taklitor

בית התפוצות
על שם נחום גולדמן

החל משבת הקרובה, 4.4.87,
יהיה מוזיאון בית התפוצות
פתוח למבקרים גם בשבת
בין השעות 14.00—10.00

שעות הפתיחה של המוזיאון:
ימים א', ב', ג', ה': 17:00—10.00; יום ד': 19:00—10.00
יום שישי: סגור, שבת: 14:00—10:00
ניתן להזמין סיורים מודרכים בימים א'—ה' בין השעות 13:00—9:00
בשבת לא תנתנה הדרכה

אנשים ואירועים

קליאו ליין — לישראל ביוני

הזמרת הבריטית הנודעת קליאו ליין תגיע להופעות בישראל במחצית יוני, לאחר מו"מ ממושך, יחד עם בעלה — אחד מגדולי אמני הג'אז, המלחין המנצח והמבצע ג'ון דנקוורת' ושלישייתו.

קליאו ליין, הזמרת הבריטית היחידה שהיתה מועמדת חמש פעמים לקבלת פרס ה„גראמי" האמריקני, זכתה בו בשנת 1986 על היותה „זמרת הג'אז הקולית הטובה ביותר", בזכות אלבומה "CLEO AT CARNEGIE". בשנת 86 כיכבה קליאו במחזמר בברודוויי "THE MYSTERY OF EDWIN DROOD" אשר זיכה אותה בפרס ה„טוני", בפרס „השחקנית הטובה ביותר" וב„פרס התיאטרון העולמי".

היום מחלקים את האוסקר

לוס־אנג'לס. — כל ההכנות הושלמו לקראת הטקס הנוצץ של חלוקת פרסי האוסקר, העומד להיפתח היום ב־4 לפנות־בוקר (שעון ישראל). כבר נפרש אתמול השטיח האדום והמוני מעריצים נלהבים הצטופפו ביציעים תחת כיפת השמיים.

רבים מן המעריצים ישנים זה שלושה ימים בשקי־שינה תחת כיפת השמיים. כל הזרקורים מותקנים במקומותיהם ו־500 מכוניות־פאר, נהוגות בידי נהגים שכירים, הוכנו במחיר 500 דולר כל אחת, כדי להסיע את משתתפי הטקס לביתן ע"ש דורותי צ'נדלר, לטקס חלוקת הפרס.

כמיליארד צופי טלוויזיה ברחבי תבל יצפו בטקס, שיימשך כשלוש שעות.

כדי להחיש את מהלך הטקס, הוזהרו המועמדים כי במקרה שיאריכו יותר מדקה אחת בנאום התודה על קבלת הפרס, תתחיל התזמורת לנגן ותחריש את קולם.

השחקן הוותיק פול ניומן (62) נחשב בעל הסיכויים הטובים ביותר לזכות בפרס השחקן הטוב ביותר. זו הפעם השביעית שהוא מועמד לטקס אבל עד כה לא זכה בפרס מעולם.

כבעלות הסיכויים לפרס השחקנית הטובה ביותר מובאות בחשבון שתיים — מרלי מטלין, שחקנית כמעט־חרשת, וקתלין טרנר.

הסרט „פלטון" — המתאר את מלחמת וייטנאם מנקודת ראותו של איש חיל רגלים — נחשב בעל הסיכויים הטובים ביותר לזכות בפרס הסרט הטוב ביותר וכן בפרס הבמאי הטוב ביותר והתסריט הטוב ביותר. (ע"ר)

הודעה

על פרסום תשקיף של
גורן — קרן להשקעות משותפות בנאמנות

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 25 של החוק לניירות־ערך תשכ"ח—1968, כי ביום 31.3.87 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.0001 שקל חדש כל יחידה, בתעודות השתתפות רשומות על־שם בנות 100 יחידות לתעודה, או כפולה של 100 יחידות במחירי יחידה משתנים כדלקמן:

א. **הצעה במחיר מופחת**
כל עוד לא יוחלט אחרת, החל מ־1.4.87 מוצעות היחידות בשלושת ימי המסחר הראשונים של כל חודש תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, ללא תוספת שיעור הוספה.
על כל שינוי באמור לעיל תפורסם הודעה בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל.

ב. **הצעה רגילה**
החל מ־5.4.87 משעה 9.45 ועד 31.3.88 בשעה 9.45 (למעט הימים כאמור בסעיף (א) לעיל) מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 1.5% או פחות.

מדיניות ההשקעות של הקרן
על־פי המדיניות הנוכחית של מנהל הקרן, תשקיע הקרן את נכסיה בתקופה הקרובה כדלקמן:
א. לפחות 25% בניירות־ערך בהם הקרן צמודה במלואה או בחלקה למדד המחירים לצרכן ו/או לפי ברירה.
ב. לפחות 25% בניירות־ערך נסחרים במטבע־חוץ או בניירות־ערך בהם הקרן צמודה במלואה או בחלקה למטבע־חוץ (כולל מניות ההסדר).

עותק מהתשקיף והעתק מהיתר הרשות לניירות־ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
עותק מתשקיף זה ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
בקשות להזמנת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.
הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות הקרן הנ"ל.

מנהל הקרן: הפועלים — ניהול קרנות בנאמנות בע"מ.
הנאמנים: בנק אמריקאי ישראלי בע"מ
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

על היום

31.3.87

מאת יוסף שמי

„לא יעלה על הדעת שאדם ישלם קנס על השקעתו בפיתוח במשק והשירות הציבורי" — אומר דובר קואופרטיב „אגד", גדעון טלמור, בהגיבו על התנגדות האוצר לעגן בחקיקה פטור ממס על רווחים ממכירת מניה של חבר קואופרטיב „דן" או „אגד" לאחר שיפרוש לגימלאות.

טלמור מסביר, כי חבר המצטרף לקואו־פרטיב „אגד" חייב לרכוש מניה ועקרון זה אינו חל על שום מגזר ציבורי אחר במשק. בכספי המניה רוכשים, בין היתר, אוטובוסים המשרתים את הציבור. והנה, כאשר פורש החבר לגימלאות או מפסיק לעבוד לפני כן ורוצה למכור את המניה, מטילים עליו מס רווחי. היום מס זה אינו מוטל על רווחי בורסה או על רווחי מכירת דירה ולא על חברי אגודות שיתופיות אחרות, כמו מושבים.

פנצ'ר בגלגל המניות

מה קרה שדווקא הקואופרציה זכתה ליחס „מועדף" בנושא זה? — שאלנו.

תקלה בניסוח

גדעון טלמור מזכיר את וועדת בן־שחר אשר ביטלה בזמנו פטורים רבים אך לא את הפטור לאגודות שיתופיות. קרה „פנצ'ר"

„קנס על השקעה בפיתוח המשק" — מגדיר דובר „אגד" את המס המוטל על מכירת מניות חברי הקואופרטיב שפרשו

בניסוח החוק ובכלל זה מצאו עצמם חברי הקואופרטיבים מקופחים בחוק. ב־1977 נתנו נציגי שני המחנות, הליכוד והמערך, התחייבות בכתב לתקן את המעוות. אך התיקון לא נעשה וחברי „אגד" הרוצים לפרוש ממשיכים לשלם מס בשיעור של 25 אחוז מהתמורה שהם מקבלים עבור המניה.

„אני, לדוגמה", אומר טלמור, „הצטרפתי לקואופרטיב לפני 29 שנה ורכשתי מניה בסכום של 10,500 לירות. בכסף זה יכולתי לרכוש אז דירה ששווייה בשוק היום 120־130 אלף דולר. אך המניה שווה היום רק 85 ש"ח, ומזה מורידים עוד 25 אחוז מס. איפה כאן ההיגיון? מי שמגלגל כספים בבורסה יוצא לבטח נשכר בהרבה ממה שמקבל חבר „אגד". נכון, גם מי שרוכש חלקת אדמה משלם מס רווח הון, אבל אין שום השוואה בין זה לבין רכישת מניה כדי להצטרף לקואופרטיב המגיש שירות לציבור".

הפקידים מנווטים

„מדובר בהשקעה בפיתוח המשק פשוטו כמשמעו", מטעים טלמור ומציין, כי הקואופרטיב מעוניין בפרישה מוקדמת של חלק מהחברים בגיל 50 פלוס. אולם ההיטל על המניה מעכב את פרישתם. דבר זה פוגע בפריון העבודה של הקואופרטיב ומגביל קבלת חברים צעירים חדשים.

לפני כחודשיים הוגשה הצעת חוק בדבר ביטול היטל מס רווחי הון על המניה של חברי קואופרטיבים בכלל. ההצעה התקבלה פה אחד על־ידי חברי הכנסת מכל המחנות. גם בוועדת הכספים לא היתה התנגדות אולם לפתע פתאום יצאו פקידי האוצר נגדה. מסתבר שהמדינה מנווטת על־ידי פקידים יותר משהיא מנווטת על־ידי הממשלה והכנסת.

סוציאליזם באדום־ירוק־לבן

ועידת המפלגה הסוציאליסטית האיטלקית, הנפתחת היום ברימיני, מציגה את המהפך בדמות המפלגה בשנות מנהיגותו של קראקסי — סממנים אמריקניים, ים של ציפורנים ואריות של פבארוטי

מאת אהרון ניר, רומא

פס"י המפלגה הסוציאליסטית האיטלקית, פותחת היום את וועידתה הארצית ה־44. המושב יתקיים בעיירה רימיני — בירת הקיט של החוף האדריאטי. כוחה הפוליטי מרשים: קרוב ל־600 אלף חברים (למען הדיוק: 580,697) ארבעה מיליון ו־200 אלף בוחרים בבחירות הפוליטיות שעברו. תישעה צירים בפרלמנט האירופי, 73 צירים בפרלמנט האיטלקי, 38 סנאטורים, 92 חברים בפרלמנטים הריגיונאליים, 305 חברים במועצות המחוזיות וכ־500 חברים במועצות המוניציפאליות הקטנות.

אלה הם המספרים היבשים, המרשימים כשלעצמם, אולם ללא פרופורציה עם האמביציות הפוליטיות שפס"י נושאת איתה לוועידת רימיני. הוועידה נפתחת בעיןה הסערה של משבר ממשלתי, שאיטליה לא ידעה כמוהו במשך 40 שנות קיום הרפובליקה, מאז תבוסת הפאשיזם. „סערת טייפון" זו אינה מפריעה ל„איש החזק", קראקסי, מזכ"ל המפלגה וראש הממשלה ברימוס, לערוך ועידה עם סממנים חיצוניים שאולים ממסע בחירות אמריקני.

רוח המודרניזציה

הפוליטיקה חדלה באחרונה (גם באיטליה) להתבסס על אידיאולוגיה. היא דומה יותר להצגה מפוארת המוארת בזרקורים ססגוניים ומסנוורים. בסינוגרפיה הראוותנית של הוועידה הסוציאליסטית ה־44 מטפל זה חודשים אחדים צוות גדול של אדריכלים־דקוראטורים־מעצבים, הדואג לבטא את המראה החדש של מנהיג המפלגה, ברוח המודרניזציה לה סוגד המזכ"ל הנועז.

הבניין הענק, שהוקם מיסודו לשמש אכסניה ל„ירידים אדריאטיים", ושבו תתקיים הוועידה, יהיה טבול בים של ציפורנים — הסמל החדש של הסוציאליזם הקראקסי. הלאה הסמלים ה„בלים" וה„מיושנים" של המגל והחרמש! הלאה הדגלים האדומים „הפרובינציאליים" של מצודות הסוציאליזם האיטלקי המסורתי! הלאה הצבע האדום, שבעבר טבל בו כל כנס סוציאליסטי! הצבע האדום — כן, אולם תמיד בצירוף הלבן והירוק, שני הצבעים הנוספים של הדגל הלאומי האיטלקי.

מפלגה מודרנית, איפוא, של מחשבים, רצפות מכוסות מרבד צבעוני, רהיטים עשויים לפי „עיצוב" של אדריכלים אופנתיים, תמונות היפר־ריאליסטיות עם עירום מורגש ומושך עין.

הוועידה ברמיני נועדה, אם כן, לייצג את העידכון האחרון של „המפכה" ברימיני המפלגה הסוציאליסטית האיטלקית, בעשר שנות מנהיגותו של בטינו קראקסי. עשר שנים חלפו מאז „קשר מידאס" (על שם המלון הרומי), בו „נשלחו הביתה" הוותיקים, עם מזכיר המפלגה דה מרטינו בראש. ההנהגה נמסרה ל„בני הארבעים", שבראשם נעמד קראקסי. וקראקסי אמנם הצליח להוציא את הסוציאליזם האיטלקי מניוונו ולהקפיץ את הפס"י התשושה והדלת־האונים למרכז החיים הפוליטיים של איטליה, ולהסיר ממנה את העובש החיצוני שדבק בה כשמונה העשורים של קיומה.

הוועידה ברימיני תעמוד כולה בסימן המודרניזציה, ותהיה מעין „מיטינג" של „קונבנשן" אמריקני גם בהיבטיה החיצוניים: לא עוד פתיחה בעמידת דום רגשנית עם האינטרנציונל ועם „בנדירה רוסה", אלא קולו האדיר של הטנור לוסיאני פבארוטי באריות של אופרה.

לקראת הוועידה חולקו אמנם בסניפי המפלגה 61 עמודים של תיזות על „הרפורמה הגדולה", אולם איש אינו לוקח ברצינות את התיזות. לכול ברור שאין כעת פנאי ולא סבלנות לניתוחים ודיונים עיוניים־פוליטיים, כפי שהיה נהוג בעבר. כבר לפני חמש שנים, כאשר כוכבו של בטינו קראקסי החל לדרוך בשמי איטליה, ערב עלייתו לראשות הממשלה, באותה רימיני, בכנס מרשים, דובר ברצינות על „רפורמה סוציאליסטית". אולם סיכומי הכנס הגדול ההוא נשכחו ולא נשאר מהם זכר.

המפלגה, שקרחה פעם ברתחנות בין־סיעתית כהר־געש ממש, הפכה במרוצת השנים אחדות ל„ים קראקסי שקט". אמנם קיים עדיין „שמאל", שבראשו לעומר קלאודיו סיגנוריל, תלמידו של ריקארדו לומבארדי המנוח, והוא מונה על הנייר כ־25 אחוז של המפלגה. אבל בבירורים החטופים לקראת הוועידה הוא הצביע בעד המצע של קראקסי.

על הפרק

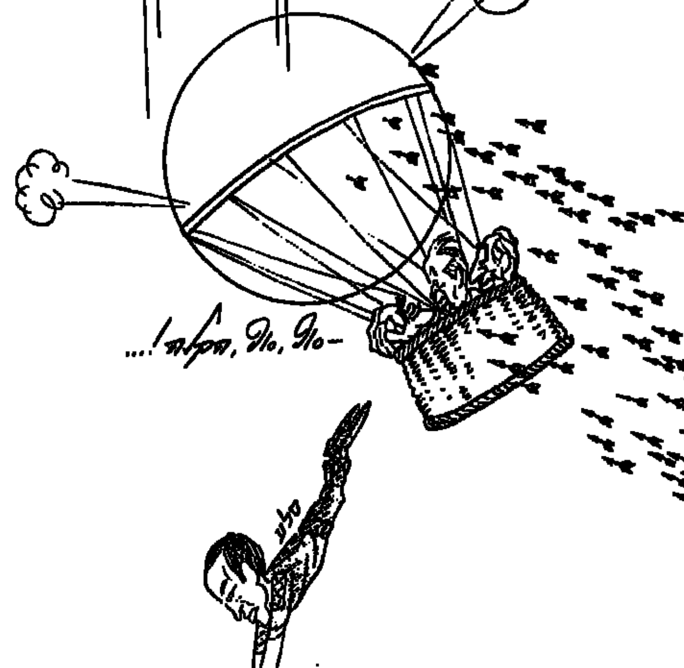

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמיעז אנטוף

פנתר צמרת

צריך לומר לו, לדוד לוי, שכך לא מנצחים במלחמה: כך מגיעים, לכל היותר, למקום אליו הגיעו הפנתרים ההם — צודקים מאוד ושכוחים לנצח

מאת רוביק רוזנטל

לאט לאט חוזר דוד לוי למה שהיא, אולי, תדמיתו העצמית האמיתית. התדמית העצמית הזו פורצת מכל משפט מתלהם, מכל זעם, מהלך טאקטי שגוי שהוא עושה. בלבו פנימה דוד לוי הוא פנתר. פנתר צמרת.

מה שמאפיין את הטיפוס הפנתרי הוא שילוב של זעם ורגש קיפוח עשוק. הזעם הצליחו הפנתרים השחורים להפוך בשעתו את רגש הקיפוח לנשק. הסתערו על החברה הישראלית האשכנזית, השבעה, והיכו בה בבטן המצפון. שימיהם כימי המעברות. אחר־כך חררה ועקתם לשיקולי המפלגות, ומשהו הדרעוע במפה החברתית והפוליטית.

הפנתרים עצמם נעלמו. מי לליגה ג' בפוליטיקה (וצ'רלי ביטון הוא הדוגמה) הכלל), מי לעסקים. מי למחוז הסמים. השילוב הזה — רגש הקיפוח והזעם — כדלק קצר־טווח, ובסופו של דבר, ברמה האישית, ערובה למפסידנים. הקיפוח נשאר, ספרדים אחרים קצרו את הפירות. אחד מהם היה דוד לוי.

רוב הספרדים שהצליחו בפוליטיקה, הצליחו מפני שאימצו לעצמם „אשכנזית", יישובית, מכובדת, תדמית של זה שסלל זכנה ויצר. כעס, ואמונה בעצמם. את רגש הקיפוח העדתי דחקו עמוק פנימה, השני של המנהיגות הספרדית, בין מסע לבחירות לראשות מועצה.

הם גם קיבלו את כללי המשחק הפוליטיים: עת לאגור כוח, ועת להסתער. למשל, הוא כזה. משום כך הוא מעלה את זעמו של לוי כל־כך. אצל לוי תהליך הפוך: ככל שהוא עולה בסולם הדרגות, גובר הזעם, ופורצים הקיפוח ההם, הקדמוניים. הוא מסתער על האשכנזים בחימה שפוכה ואכזריותם לעומתו, הקטן, ועל מנות הקיפוח שהם משביעים אותו. המנהיגות בבהלה ובקולי־כוכים. חושף סערת־נפש מתמדת, שאינה ואתה תוהה האם זהו באמת המנהיג הראוי לעם ישראל. שהרי מנהיגות מקבלים, בוודאי ביחס לירושה מן הסוג שהוא טוען לה.

בשורה התחתונה, אני פוחד מארנס ומאריק שרון יותר מאשר מדוד לוי. החזות השקולה, מאחורי מחצית החיוך, הנסתרת, שלהם מסתתר יוצא ברגעים המסוכנים ביותר. דווקא משום כך צריך שיבוא מישהו שקול ונבון (אם יש שם כאלה), ויאמר לו, שכך אין מנצחים במלחמה, כך היותר, למקום אליו הגיעו הפנתרים ההם — צודקים מאוד, שבעי־קיפוח ופגועים לנצח.

ואלה ינהיגו את המדינה?

מאת רפי גאון

לא הייתי נבוך באידיליה הדביקה של פתיחת ועידת חירות, אבל הייתי הוועידה חסידי שרון באזור הדרום — וזה בהחלט הספיק.

הקטעים של שרון ושני הח"כים שלו — גדות ומגן — לא היו מפתיעים. שמו של שמיר רק פעם אחת, במשפט קצר אחד: „ששמיר יפעיל הפעם של פרס לא הזכיר אפילו פעם אחת, אבל הקדיש לו את רוב נאומו ברה־לגיטימציה של המערך והעומד בראשו: „בית־הספר להוסר אחריות הפצצת הכור בעיראק ב־1981. מי תקף את ממשלת ישראל עוד באותו לילה סעודיים? מה פתאום. אלה עוד לא התעוררו מתרדמתם ולא הבינו מה קורה. אחד הבינו מה קורה: במטה המערך. הם הרי המבינים הגדולים בזה, כמו בכל המרכזיים."

אחר־כך גילגל בחלקת לשונו את פרשת מלחמת לבנון, בלא שמץ של נסיון שלא לדבר על חרטה או בושה: מי שעשה את כל השגיאות — היה המערך. היתה כמותה עד אז בישראל ושלא היתה נסבלת בשום מדינה דמוקרטית.

וכמובן, הוועידה הבינלאומית, שמשמעותה להפקיר מדינה קטנה בידי פרטית של שר אחר המסתובב בעולם, שלא תביא לשום תוצאות, אין לפשרה, כשהיא יודעת כי חברות הוועדה תומכות בנסיגה מלאה לגבולות 67, שגם היא לא רחוקה מזה."

וכמובן, פרשת פולארד — שוב, בלי שמות, רק רמזים עבים כי „הבגאי" של ארה"ב הביא לשפל חמור של יחסים אלה, שלא היה כמותו מאז ראשיתה של מאוד „אהבה" והרבה מאוד „דאגה".

רק כאשר צבי צילקר — מי שהיה ועוד מתכוון להיות ראש עיריית אשדוד — הכנס בנאום אופטימי ומדוד של קריאה לאחדות התנועה מזה והשמצת המערך למקומו בשולחן הנשיאות, רק אז חושף שרון את מניע שמאחורי מסיכת מזכה את צילקר אפילו במבט קל שבקלים, אף כי כל הנואמים האחרים קיבלו וחיוך רחב בתום נאומם. למהר מפני שצילקר, האיש הפוליטי הבכיר באשדוד שכולם יודעים, אני שייך למחנה שמיר". זה הספיק כדי ששרון יתעלם כך הוא נוהג עם חבריו, אנשי המחנה הלאומי־ואוהבי ארץ־ישראל. מה מצפה לאומיים"?

גדעון גדות נאם נאום רוגע ומשעמם, עד הרגע בו הציע לצירים לתמוך המועמדים לתפקידים המרכזיים. מישהו צעק לעברו: „אתה בעד שיצחק שמיר התנועה?" גדות קפא לשבריר שנייה, אך התעשת מייד: „אני אגיד לך בארבע אני בעד שמיר או לא. טוב, עכשיו אני רוצה להגיד, שאני תומך בשמיר" — ברוך?

מגן סיפר שבניגוד לאחרים הוא, בהיותו חבר בוועדת משנה למודיעין של בכנסת, מקבל משכורת כדי לשתוק, אבל הוא לא שתק. הוא עשה כותרות כי למרות הנוהג, וועדת המשנה תפרסם ממצאיה בעניין פרשת פולארד בעוד שלושה ואז — יחד עם פרשיות אחרות המתבררות — יהיה ככל הנראה קץ ילך לבחירות.

כאשר תבע מגן מהצירים לשמור על סדר ושקט בועידה, כדי שהפעם לתקוות יריביה " תתקיים ועידה שקטה ותרבותית וכדי שלא „יקרה" בה מה קודמת, משך בשרוולי אחד העיתונאים שישב לידי, והזכיר את חלקו של הרוחות" ולחש באוזני. מי שמדבר...

ואלה הם שינהיגו את המדינה? לא, תודה. אלוהים ישמור. והוא יזרוק מכולנו...

הפחד עשה את שלו

מאת דורית גפן

לא חשוב ברגע מה יהיו ההתפתחויות הבאות בתנועת החרות, שכן המאבקים שם יימשכו עוד זמן רב. אך בדבר אחד חייבים להודות — המושב השני של הוועידה שלשום, היה מופע קבוצתי של מפלגה אשר החליטה כי עליה לעשות הכל כדי לעבור את האירוע הזה ללא מגע. אכן, לא היה שמץ של ההזמה בדבריו של שמיר אתמול לפנות בוקר. כאשר אמר בקול צרוד, ולא מצעקות, „אבן נגולה מלבי."

הפחד הנורא מפני פיצוץ עשה את שלו, והמושב השני, שבו מילאו רוב רובם של הצירים של טכטיסטים, המוחאים־כף במקומות הנכונים, ומרימים יד לאות הסכמה בכל הצבעה, הממלאים את תוכתם בקלפי בצורה שקטה ומאופקת, היה מבחינות רבות מושב של ריפוי קבוצתי לתנועת החרות.

נכון, אין צורך „להיסחף" מהמעמד הכמעט סטרילי שראינו שלשום באולם הקונגרסים, ואף מקריאות העידוד העצמי של אחדות וליכוד. הדיאגנוזה לגבי המצב הפנימי ב„חרות" לא השתנתה בין הועידה. אך המושב השני היה עבור „חרות" יותר מאשר סתם אספירין, או ואליום. הצבעה ועלה אמרו שמיר, לוי, שרון וארנס, ברוח הסיסמה שריחפה מעל ראשי הצירים. ההנהגה ניצחה, וראש הממשלה הזהיר את אלה שחושבים שניצחו „כל יגבה ליבם", ואת אלה שהפסידו הרגיע, שלא יצטערו יותר מדי, הרי אין למדוד את המושב השני ללא בחינת השאלה: מי יצא מרוויח, ומי יצא מופסד.

שמיר לא מתלונן

שמיר בוודאי אינו יכול להתלונן. ראשית, הוועידה היתה שקטה. שנית, הוא נבחר ליו"ר בהסכמה מלאה. שלישית, ההצעה שלו, שאותה הביא בפני הצירים: לבחור בלוי, שרון וארנס לתפקידים השונים, התקבלה. רביעית, מקורבו משה ארנס זכה להישג מרשים, למרות המוקדמים. חמישית, על אף רחייתו של שמיר את קיום המחנות, הסתבר כי מחנה שמיר־ארנס הוא הגדול מכולם. בין ארבעים וחמישה לחמישים אחוזים. שישית, אף אם לא יודה, הרי לו כנראה גם סיפוק כלשהו על כך, שדוד לוי ספג סטירת־לחי.

שמיר, ולא בפעם הראשונה, הוא השר אריאל שרון. יש המעריכים את גודל המחנה שלו אחוזים, או בחמישה־עשר, ויש הנותנים לו קצת יותר. אך יותר ויותר מסתבר, כי להמרן עם מה שיש לו, ותוך שיתוף־פעולה נכון מבחינתו. הוא מצליח לקטוף פירות ולבצר לעצמו בכל התמודדות עמדה קדמית נוספת, לקראת היעד שלו — ראשות.

של שרון, שקיבל 1214 קולות, קיבל „ברק" נוסף בגלל צערו של בנימין בגין, איש שקרא להצביע עבור עובדיה עלי, שהתמודד מול שרון. לכאורה, יכולים היום אנשי שרון לטעון, כי הישגו יכול היה להיות אפילו גדול יותר. אלמלא אותה קריאה של בגין הבן. התוצאות הללו הן נכס חשוב לשרון. מה גם, שבידיו מופקד היום מרכז המפלגה, הגוף שיבחר את רשימת הכנסת הבאה, הגוף שיבחר גם את ראש הרשימה.

„חרות" שנוהל במשך שנים ארוכות על־ידי אברהם שכטרמן המנוח, חדל מזמן להיות גוף פעיל. בין בחירות לבחירות היה המרכז מתכנס רק לעתים רחוקות, ולא פעם רק בזכות לסנהדרין של המפלגה. שרון, אם ירצה, יכול להפוך את המרכז למוסד פעיל, ולבמה קבועה להופעותיו.

ארנס נחשב בעיני רבים כ„סוס השחור" של ההתמודדויות שלשום. מחנה שמיר נתן לו תמיכה, וכן עשה גם מחנה שרון. שוב הסתבר, כי למרות שלו עצמו אין כמעט אנשים, יש לו אהדה רחבה, ולהוציא אולי את מחנה לוי, אין הוא מעורר אנטגוניזם. התפקיד של 1217 קולות הוא רב־חשיבות ונותן בידיו כוח רב, אם יחזיק את האגפים של המנגנון המפלגתי. אפשר לסמוך על כמה „שועלים" ותיקים וחדשים־ישנים משלו ולשמיר־ארנס, שידריכו אותו כיצד לאחוז בידיו את מוקדי הכוח של המפלגה, בתפקידו כיו"ר המזכירות.

ניצחון פירוס

לא הוויה דבר במושב השני של הוועידה, ואפשר לומר שהפסיד, הוא דוד לוי. אכן, ניצח את הקואליציה שפעלה נגדו. אך זהו לכל היותר נצחון פירוס. התואר והכבוד של אין ספק אם לזה בלבבו ייחל לוי. כאשר הציע את ההתמודדויות, וכאשר הביע בעובדיה עלי וביורם ארידור.

„נאמנים" שערך לוי אתמול לפנות בוקר, ציין את החלוקה המדוייקת של ההצבעה כמו בפרגול", כאשר שרון קיבל 1214 קולות וארנס 1217 קולות, בעוד שעובדיה עלי וארידור קיבלו כשלושים וחמישה אחוזים כל אחד. אם לקבל את הניתוח של לוי, הרי כי המחנה שלו נאמד היום בכ־35%. את בחירתו שלו ב־1045 קולות הוא רואה שחרג מ„התכתיב" הקואליציוני אשר פעל נגדו. זהו בוודאי פירוש לקול מצד

(המשך בעמוד 8)

שמיר ולוי מתחבקים בוועידת חירות. לא סיפור אהבה. (צילום: בועז לניר)

סיכה בבלון נפוח

מאת דורית גפן

„לא יכולתי יותר לראות את זה, פשוט קיבלתי גועל ועזבתי את המקום" — סיפר בלילה הקודם אחד מאנשי דוד לוי, שישב כמשקיף באולם שבו נערכה ספירת הקולות. „מתוך מאה טפסים היו רק שלושה־עשר עם השלישייה לוי־שרון־ארנס, אחר כך אחד אחרי השני, כולם היו בלוק אחד: אבידוב־שרון־ארנס. סידרו אותו. אני אומר לכם, הלוואי שדוד יפסיד. אני רוצה לראות מה הם יעשו" — המשיך הציר את דבריו המרירים.

היה זה רק אחד הביטויים, שאפשר היה לשמוע באותו לילה ארוך, כאשר כבר בחצות, לאחר מניין 100 המעטפות הראשונות, החלה מסתמנת של המגמה של מאבק צמוד למדי בין לוי לבין מי שאותו הגדיר בשעות היום, כ„מועמד קש".

אך אם בתחילה עדיין לא התייחסו במחנה לוי בדאגה לדיווחים הראשונים שדלפו מאולם הספירה, הרי ככל שחלף הזמן, ומספר המעטפות הנמנות גדל, קדרו הפנים ונעכר מצב הרוח. קבוצה של כמה עשרות מראשי מחנה דוד לוי, ביניהם גם כנו, הסתגרה בביתן מרוחק, סמוך לשער הכניסה לגני התערוכה. היו שסיפרו אחר־כך, כי מעולם לא ראו את לוי שפוף כל־כך.

באולם של מחנה לוי, בתוך קומפלקס הקונגרסים, התגודדה קבוצה של פעילי מחנה לוי, וביניהם אחיו מקסים לוי. היה זה מראה של מושב אבלים. ראש מועצת רמת־ישי ניסה לעודד את האנשים: „דוד ניצח והוא יהיה עכשו המ"מ, הוא סגן ראש הממשלה. אף אחד לא יזכור בכמה אחוזים הוא ניצח, זה לא חשוב... אסור לנו להיראות כאילו הפסדנו, כי או ינצלו את זה נגדנו, ידרכו עלינו. מה שחשוב, זה ההרכב של המוסדות. הבחירות היום בכלל לא חשובות. המאבק יהיה על המקום הראשון".

פעיל אחר אינו מקבל את דברי ההרגעה ואומר, „חכה תראה מה הם יעשו לנו עכשיו במזכירות. הם מחזיקים עכשיו במרכז ובמזכירות, ומה יש לנו..."

אחוזים מספרים

הפעילים מסביב מקשיבים לדיאלוג הנמשך בין השניים, ואינם מתערבים אלא במילמולי כן, כן, או בהנדת ראש.

התמונה שונה לחלוטין בקרב פעילי שרון ופעילי שמיר־ארנס, שאולמות מטותיהם סמוכים זה לזה. הדיווחים שמודלפים אליהם אינם מדווחים רק על המכה שחטף לוי, אלא גם על ההצלחה הניכרת של ארנס ושרון. המיספרים, אשר מתורגמים מייד לאחוזים, מתנודדים סביב 65 אחוזים, פעם אחוז או שניים מעל, ופעם אחד או שניים מתחת. גם כאן המגמה המסתמנת היא עקבית.

במיוחד נוצצות עיניהם של הצירים המזוהים עם מחנה שמיר־ארנס. הכל הימרו, כי אם תיפול הפתעה כלשהי בהתמודדויות, היא עלולה להיות בין ארנס לארידור. חלק מהפעילים חששו, כי ההפרש ביניהם יהיה קטן ביותר, והיו אף כאלה שפחדו שמא ארידור ינצח, וההפסד עלול להשפיע על סיכוייו של ארנס במירוץ העתידי על המקום הראשון.

> **יש המספרים, שמעולם לא ראו את דוד לוי שפוף כל־כך. הסיבוב הבא יפגוש אותו, אולי, צנוע יותר וקולני פחות**

מבין הצירים הרבים שהסתובבו הנה ושוב במשך השעות הרבות, מאז סיום ההצבעה ועד לגמר ספירת הקולות, סמוך לשעה שלוש לפנות בוקר, קשה היה לזהות לאיזה מחנה שייך מישהו, אלא אם כן הוא מוכר כפעיל. או תוך כדי שיחה חטופה. בשעה שלוש לפנות בוקר מנסה ציר, עייף שניצני זקן פורחים על פניו, להסביר לי מה קרה. „אני", הוא אומר מייד, „הצבעתי ללוי ארנס ושרון. אבל הצירים שלנו הם מתוחכמים, הם לא נותנים שיוליכו אותם באף. דוד לוי קילקל לעצמו, ההתנהגות שלו בשבוע האחרון, הרגיזה הרבה אנשים, אז הם העגישו אותו..."

„הלוואי שיפסיד"

מלים בוטות יותר השמיעה צירה צעירה: „מישהו היה צריך לתקוע את הסיכה, כדי שהאוויר מהבלון הנפוח הזה ייצא. הלוואי שהוא יפסיד, מגיע לו".

שני צירים מהסים אותה. „אל תדברי כך, בשביל מה". ציר אחר מביט בה בזלזול: „אני רוצה לראות אותכם הולכים לבחירות בלעדיו. איך היינו נראים אם הוא לא היה הולך לשכונות ולעיירות."

קצת אחרי השעה שלוש וחצי מתיישב דוד לוי בשורה הראשונה באולם המליאה בין יועצו אורי אורן למקורבו מיכאל קליינר. הוא אינו מוכן להשיב לשאלות העיתונאים. פניו, למרות החיוך הקל שעולה בהם, בעיקר בגלל המצלמות הרבות המתקתקות ללא הרף מולו, מסגירים את אשר מתחולל אצלו. הוא מתכוון לדבר מעל הדוכן — לאחר שיימסרו התוצאות הסופיות, שטרם הגיעו. הוא מרטיב את שפתיו בלשונו. פעם אחר פעם. וגם אצבעותיו מגוללות את השפתיים ואת זוויות הפה. סימנים של יובש של צמאון, או סתם עצבנות. מעת לעת נופל מבטו בשר מטה קצב ולי לפחות נדמה, כי המראה שלו הוא כמעט כמו „משפחת ארומה" מול עיניו.

לוי שמע את האשמותיו של קצב נגדו, בימים האחרונים וגם בזמן הוועידה, כמי שמנע הסכמה מוקדמת בין הצירים, דבר שלא איפשר כינוס מוקדם יותר של מושב הוועידה. אך יותר מכך הבחין לוי כיצד שמיר וארנס ושרון „בונים" את קצב, כיצד הם מרעיפים עליו מחמאות ללא הרף, ובכל הזדמנות. הוא גם ראה כיצד קצב מנצל עד תום את התפקיד שלו, כדי להוסיף לעצמו עוד נדבך של פופולאריות בתוך המפלגה. אולי גם שמע אף אחד מהרהורי „הכפירה" של הצירים, שאמרו במהלך הלילה הזה," מי יודע מה היה קורה אילו היה קצב מחליט להתמודד מול לוי... הוא היה „לוקח" אותו".

אבל גם אם לוי אינו צריך להתייחס ברצינות למחשבה „טפשית" כזאת של ציר מן השורה, ספק אם הוא יכול להתעלם מהסופרלטיב של שמיר, שאמר על קצב: „כוכב חדש עלה בשמי התנועה", או מהמליצה של ארנס, שאמר עליו כי, הוא „גיבור הוועידה".

כוכב עולה

האמביציות של קצב לא נחשפו עדיין. אך הקצב שלו במירוץ אל צמרת המפלגה, מעורר מחשבות. בגיל ארבעים יש ברקורד שלו פעילות ארוכה: ראש עיריית קריית־מלאכי, חברות בכנסת, סגנות שר, ועתה תפקיד של שר בממשלה. מבין שרי הליכוד הוא שייך לאלה, כמו דוד לוי, אשר נתנו משרות בשפע לפעילי המפלגה, בבחינת, שלח לחמך על פני המים...

לוי יודע, כי קצב עלול לנשוף מאחורי צווארו, גם אם היום אין הוא מהווה איום של ממש על מעמדו.

בשעה ארבע וחצי לפנות בוקר נושא דוד לוי את דבריו באזני מאות בודדות של צירים, שנשארו עד הסוף. הוא יודע, כי יהיה עליו עוד לעכל את התוצאות. הוא מדבר על המחנה, שנתן תמיכה מלאה וגלוייה ביו"ר התנועה יצחק שמיר, ומתכוון כמובן לו ולאנשיו, ולעומתם, על קואלציה „מעניינת", שפעלה נגדו, אך לא הצליחה להכיסו. הוא מדבר על האמון, שנתן לו כמ"מ, וכמספר שניים. לרגע נדמה כי זהו נאום ניחומים עצמי. הדברים שבאים אחר־כך מבהירים, כי הבוקר שלמחרת ימצא את דוד לוי ממשיך במאבקיו, לחיזוק כוחו לקראת ההתמודדות על המקום הראשון. ייתכן כי הפעם בפחות קולניות וביתר צניעות.

מפד"ל בליכוד

מונולוג של מקור בכיר בחירות

מאת לוי מורב

[illegible]

קרובים יותר וקרובים פחות (2)

התנועה הקיבוצית בתנועת העבודה

אפשרויות ההצבעה העומדות בפני חברי הקיבוץ־הארצי בבחירות הקרובות יוצרות מצב בלתי־אפשרי ורווי־סכנות לקיומו ■ הצעה אחרת למעורבות רעיונית ופוליטית

מאת דן חכים

במוקד התגבשות פוליטית חדשה אני רואה זרוע פוליטית המופעלת בשם התנועה הקיבוצית כולה, לגוניה השונים, ומרחב הפעולה המיידי שלה הוא ציבור מצביעי המערך מצד אחד. הכלים לפעולה מסגרת זאת יהיו רעיוניים ואירגוניים. באמצעותה ננסה להנחיל את רעיונותינו לציבור רחב יותר, על־ידי עידוד וטפוח יוזמות חדשות, באמצעינו אנו ובאמצעי ההסתדרות והמדינה.

בתחום האירגוני צריכה המערכת לפעול באופן דומה לפעולת מפ"ם היום, כאשר ממרכזו ארצי היא יוזמת ומפעילה מערכות חינוכיות כמו תנועות הנוער וקבוצות נוער פוליטיות, שמטרתן איננה התגשמה בקיבוץ, ומעוררת הרחבת מעורבות ההורים בחינוך ילדיהם בבתי־הספר.

בתחום התרבותי, יש לראות בדגם צוותא דרך טובה להגברת מעורבות התושבים. יש כמובן תחומים רבים נוספים ולא אפרט כאן. כאבן פינה בתוכנית יש לראות את פעולת חברי הקיבוץ בסניפי תנועת העבודה בעיר, כחלק ממנה וכגורם עוזר ומסייע, הדוחף ומקרין לביצוע השינויים האירגוניים והרעיוניים להם אנו שואפים. לבטח ישאלוני, למה אני אומר תנועת העבודה ולא מפלגת העבודה. תשובתי היא כי התהליך, אם יתבצע ויתקבל גם על־ידי מפלגת העבודה, עשוי לפתוח אותה לגורמים נוספים. כחלק מרכזי בתהליך צריכה להימצא דרך להתמודדות הפנימית בתנועה, אם על־ידי בחירות אישיות כלליות, או בדרך של בחירות בין קבוצות רעיוניות, ובכך לקבוע את יחסי הכוחות בין הקבוצות השונות בתנועה, על בסיס מחוות הפעולה ולא על חשבונם.

פעולה נכונה שלנו, אנשי התנועה הקיבוצית, בשלוחות תנועת העבודה בסניפים, במועצות הפועלים ובמערכת השלטון המקומי, תוך נסיון מתמיד לעודד וליישם את רעיונות היחוד כמסגרות שונות, עשויה לרכז סביבנו קבוצות וכודרים אוהדים ומזדהים, אשר יסייעו לנו להתחיל ולשנות בתהליך ארוך את דמותה ואופיה של תנועת העבודה וכך להשפיע על דמות המדינה ואורחיה.

תקופת מעבר

בעבר, כשהוצעה תוכנית דומה לא קיבלה אותה מפלגת העבודה, כנראה מתוך חשש מהיווצרות גושים על בסיס כוחני בלבד. היום, להערכתי, עומדים הדברים אחרת. מפלגת העבודה אולי אינה רוצה כיום את מפ"ם בתוכה, אבל אין היא חוששת ממנה.

היכן יהיה מקומם של חברינו העירוניים בתוכנית זאת? הם ישתלבו עימנו באותם תחומי הפעילות השונים של תנועת העבודה, על בסיס משותף של סניפי מפלגת העבודה וסניפי מפ"ם, וכקבוצה המזוהה ממקור ראשון איתנו, אנשי התנועה הקיבוצית. בהיערכות חדשה זאת ימצא איש איש מחברינו העירוניים את מקומו בהתאם לכישוריו, תרומתו ויכולתו.

עיקרו של דבר, תוכנית זאת מציעה מסגרת לפעולה פוליטית בה תפעל התנועה הקיבוצית כולה במסגרת תנועת העבודה, דבר המחייב קודם כל היענות מרכיבי התנועה הקיבוצית והסכמת המפלגות הפוליטיות, מפלגת העבודה, מפ"ם ומפלגות נוספות. הדרך לטווח הארוך כמובן ארוכה, ואם רוצים להתקדם בה יש להתחיל לצעוד.

התייצבות מפ"ם כפי שהיא כיום בפני הבוחר תזכה אותנו כמשקלנו האמיתי מתוך חשבון העבר וסיכויי העתיד. גם אם נזכה ב־3 מנדאטים בבחירות לכנסת הבאה, יהיה בכך משום הישג לאחר השנים הארוכות במערך. יעדי הטווח הארוך והמסגרת המוצעת לפעולה, אם יתקבלו על־ידי הקיבוץ הארצי ומפ"ם, יגדירו את התקופה בה אולי אנו פועלים היום כתקופת מעבר, אשר מערכת הבחירות הקרובה תהיה אולי חלק ממנה. הצורך בתקופת מעבר נובע, בין היתר, מחוסר יכולתנו לקבל מהר החלטות ולשנות עמדות ודרך פעולה שהיו מקובלות שנים רבות, ומהצורך של שותפינו להיערך לקבלת עקרונות התוכנית ולביצועה.

תהליכים בטווח הקצר

במכלול לבטי הטווח הקצר, בעייתו של הקיבוץ־הארצי מורכבת ומסובכת במיוחד. שלוש אפשרויות ההצבעה העומדות בפני חברינו — הצבעה למפלגת העבודה, הצבעה למפ"ם והצבעה עבור ר"ץ — יוצרות מצב כמעט בלתי־אפשרי ורווי סכנות מיידיות בהווה, וכמובן סכנה לקיומו של הקיבוץ־הארצי כתנועה קיבוצית רעיונית פוליטית בעתיד. אם תתקבל הצעתי לטווח הארוך, הרי שהכרענו על כיוון ברור וכמובן עומדת שאלת הטווח הקצר.

ההצבעה הברורה על הכיוון עשויה ליצור אף תהליכים בטווח הקצר. היענות חיובית ונלהבת של התק"ם ואחרים עשויה להאיץ תהליכים לשיתוף־פעולה קרוב. מצב פוליטי מיוחד, או בחירות סביב נושא לאומי ממדרגה ראשונה, כמו עתיד שליטתנו בגדה וברצועה או הכרעה על המשך תהליך השלום, עשויים (כמעט על־כורחנו) לחבר אותנו לעת בחירות לגוף הגדול של תנועת העבודה כולה, כמובן, אם הכרענו את ההכרעה האסטרטגית על יעדי הפעולה והמסגרת להשגתם, כפי שהצעתי בדברי כאן.

חזון רלוואנטי

האפשרות להתחבר עם ר"ץ למסגרת פוליטית אחת איננה ממשית היום, במידה רבה בגלל התנגדות ר"ץ ובמידה לא פחותה בגלל חוסר היכולת להכריע עליה בקיבוץ־הארצי ובמפ"ם ברוב משמעותי, שיהיה ניתן לחיות עימו. כל בחירות, גם אם תתקיימנה במועדן, מעמידות בפני הקיבוץ־הארצי ומפ"ם שאלות ממשיות מאוד, של גיוס פעילים מן הקיבוץ ומן העיר, של אמצעים כספיים ואירגוניים. מערכת בחירות עצמאית תחייב אותנו, לפי מיטב מסורת העבר, לגייס הרבה מהם. ותוך המעטה אומר, שבנסיבות הקיימות אנו (כמעט כמו כל המפלגות) חסרים משניהם.

יש בדברי משום חשבון הנפש. אך יש בהם לא פחות תקוות העתיד. אין מנוס מלהיות כנים ולאמר לעצמנו את האמת, לפחות כמו שאומרים עלינו אחרים. עצם חידוד השאלות הרעיוניות והאירגוניות וקבלת המציאות כפי שהיא, תוך נסיון לגבש חזון מספיק רחוק ומספיק רלוואנטי, יקלו עלינו להגיע להכרעות הנכונות — גם אם יהיה בהן פגיעה בעקרונות היסטוריים מקובלים.

לא עסקתי בדברי באנשים וגם אם היו רמיזות פה ושם, השאלה המרכזית נשארה הגדרת המטרה ובחירת הדרכים אליה — וכה עלינו להכריע.

הפחד עשה את שלו

(המשך מעמוד 7)

לוי, שהרי בסופו של דבר מאיר כהן־אבידוב, המועמד שעמד נגדו, נראה ללוי ואנשיו כ„פיסת עוגה", שתיבלע בתוך חרוב הגדול שיקבל, ולא ייוודע, כי באה אל קרבם. אך הסתבר, כי יריביו של לוי „האכילו אותו בקש". באמצעות „מועמד הקש" שלהם.

לנצח בהפרש כזה מול מאיר כהן־אבידוב, זה בוודאי לא כבוד גדול. יש הסבורים כי זו בושה לא קטנה, ואפילו מפלה. אין ספק, כי לוי ואנשיו שהיו בשבועות האחרונים באופוריה יצטרכו לעשות הערכת מצב מחודשת, ואולי ריאליסטית יותר, לקראת הבאות. המאבק העיקרי שלהם יהיה עתה הייצוג שלהם בתוך המוסדות השונים, ההנהלה, והמזכירות.

לוי אמר אתמול לפנות בוקר, כי מי שאומר שאין מחנות ב„חרות" „חי באילוזיה". מי כמוהו יודע, הוא הרי עומד בראש מחנה משלו, ושני המחנות האחרים, הרי עשו לו „אמבוש". ספק אם דוד לוי ידע עד כמה הוא יצדק, כאשר אמר במהלך ההצבעה שלשום אחר הצהריים, כי החיבוקים בינו לבין שמיר אינם סיפור אהבה. רבים מחבריו היו בטוחים, שאותן נחות יהפכו את ניצחונו המשוער של לוי (כ־70 אחוז להערכתם) לנצחון סוחף של 80 אחוז. הסתבר, כי הליטופים ודברי הליבוב והחיבוק היו מן השפה אל החוץ הם לא הגיעו לידי מימוש בקלפיות.

בעריכת יצחק שור

פעוטות ממוחשבים

המחשב „ירד" בקרוב לגן־הילדים ■ בחדרה כבר יושבים זאטוטים מול הצג, ש„נעלב" כשהם טועים ומצפצף כשהם מצליחים, אך בלי הגננת לא תהייה הפעלה

ילדה „לומדת מחשבים" לגיל הרך בחדרה. עם אסיה לוויטה מרכזת הנסוי

המחשבים חודרים לגני הילדים. אשתקד המליצו גדעון לוק, העומד בראש המרכז ללימוד פעילויות הילד ב„אורנים" והמתכננת מיכל שני, למספר גורמי החינוך במדינה להכניס מחשב או יותר לכל גן חובה. ההנחה היתה, שהמחשב מאפשר לילד להביע רעיונות ללא מלים, להתנסות ולתקן מלים, שגיאות ולהגיע למודעות למעשים ולמודעות לתהליכים המתרחשים במחשב שלפניו. כל אלה מהווים תנאי לחשיבה תקינה ושיטתית. בעקבות גני אורנים הלכו השנה גם עיריות תל־אביב וחדרה.

הניסוי, שנערך השנה בגן צדקיהו בחדרה, הוא ניסוי חשוב, משום שהוא מתנהל בכמה רמות: אסיה לוויטה מרכזת את הניסוי בגן, ומדריכה את הילדים כיצד להשתמש במחשב. במקביל היא מעבירה השתלמות ל־24 גננות, כדי להכין מאגר כוח אדם בגיל הרך, שיהיה מסוגל בעתיד הקרוב לקלוט מחשבים. הניסוי זכה לגיבוי מלא של עיריית חדרה ולמעקב והנחייה מדעיים של פרופ'. דורין סטג, ראש המכון למחשבים בגיל הרך באוניברסיטת דרקסל בפילדלפיה.

השתלמות הגננות וההנחייה המדעית של הניסוי נערכים במסגרת המכללה האיזורית „מנשה". מנהל המכללה, יוסף מנחם, מקיבוץ מענית, הוא האיש שהזמין את פרופ' סטג מפילדלפיה, ואת המתכנתים, אשר עוסקים בכתיבת תוכניות מחשב לגיל הרך. יוסף מנחם מבטיח לפתוח קורסים לגננות במשולש הקטן, כדי שגננות ערביות יכירו את המחשב ויכלו להכניסו לגנים שלהן.

ממתינים בקוצר־רוח

מה עושים הילדים? מספרת אסיה לוויטה: הילדים הכירו תחילה את המחשב וקיבלו הסברים על חלקיו. המושגים שנלמדו הם, מכשיר חשמלי, מפסק, מקלדת, מסך, תקליטון, לוח מקשים. ילדי הגן משתמשים במחשב פעמיים בשבוע, במשך 10־15 דקות כל פעם. בכל פגישה נקראים הילדים לפי סדר הא"ב. הילדים ממתינים בקוצר רוח לתורם.

המחשב, אשר נמצא בגן, הוא קומודור 64 עם כונן ומדפסת. לרשות הניסוי עומדות שתי תוכנות, האחת של חברת „קומפיוטורס", בהנהלת חיים שלזינגר, השנייה היא תוכנה אנגלית הניקראת „ארלי ג'יימס" („משחקים מוקדמים").

במהלך עבודתם ליד המחשב מגלים הילדים אותיות, מספרים, „חזרה", מחיקה ועוד. הילדים למדו מושגים כגון „יוצא דופן", קודקודים, שמות של צורות גיאומטריות. כאשר ילד טעה השמיע המחשב קול נעלב, כאשר ילד הצליח יצאה ציפור וצפצפה על צג המחשב בקול עליו.

לדברי אסיה לוויטה עבדו הילדים באורח עצמאי וללא הדרכה צמודה. מבחינה ריגושית נמצא כי הילדים עבדו לייד המחשב ללא אימפולסיביות. המחשב הופך להיות חלק אינטגרלי של עבודת הגן. הגננת, המפקחת ומרכזות הניסוי מקיימות דיונים שוטפים על תוכנית השלמה לימודית, בעקבות הניסוי במחשב. מעורבות הגננת היא חשובה ביותר ובלעדיה קשה לתאר הפעלת מחשב בגן. זה כאן עיקר דבריה של מנהלת הניסוי אסיה לוויטה.

ניסויים מסוג זה, שנערך בחדרה, נחלת יישוב אחר. אם אין מתקיים כהלכה. מן הראוי הוא, כי מכללה „מנשה" ומחלקת החינוך של עיריית חדרה יוציאו בחוברת מתאימה את הניסוי, את השיטה, הגננת, ואת הרציונל המדעי־חינוכי של פרופ' דורין סטג. באותה חוברת כדאי לכלול גם מאמרים או תוכניות עבודה מספרי עסק של מומחי המכון למחשבים בגיל הרך בפילדלפיה. חוברת כזאת בעברית, תהיה נפשות לרעיון הכנסתן של מחשב לגני הילדים. פעוטות, שילמדו לחשוב מגיל רציונאלי ולא אימפולסיבי, יהיו מחר אזרחים טובים יותר במדינתנו המשעה.

„חיפוש עצמי" מקצועי

באיזה מקצוע אבחר? האם בחרתי נכון? מה מתאים לי לקריירה שנייה? שאלות אלה ואחרות ניצבות לפני תלמידי תיכון, חיילים לקראת שחרור ואנשים בעשור החמישי או השישי לחייהם אשר מבקשים להטב את מקצועם. מכון „הדסה" לייעוץ מקצועי עוסק באורח מדעי ומכוון, במתן תשובות לשאלות אלה. מדי שנה מעניק המכון את שרותיו הטובים ל־30,000 איש ברחבי המדינה.

מספר מנהל המכון יצחק גרטי: בשנה הלימודים תשמ"ו אימץ מכון „הדסה" לייעוץ מקצועי בירושלים את העיירה שדרות. מה שנעשה שם, בסדנאות בנות יום, מסביר את התהליך. בספריות המתנ"ס ובתיכון הוצבו תדפיסים, המתארים 400 מקצועות. התיאור מתבסס על ראיונות שערכו אנשי המכון עם בעלי מקצועות שונים. לעתים מפנים המומחים את המתעניין לבעל המקצוע המסויים, שבו הוא עשוי לבחור, כדי לשבור סטריאוטיפים, ולתת לאותו מקצוע מימד ממשי.

מומחי המכון נפגשים עם קבוצת תלמידי י"ב, בת 15 איש. במשך שעות אחדות מנחה הפסיכולוג התעסוקתי משחקי הדמייה, במהלכם לומדים המשתתפים להכיר את עצמם. הם משיבים על שאלות מן הסוג הבא: האם אני מעוניין בעבודות צוות או בעבודת יחיד?, מה חשוב לי — הסטטוס? הקשר לזולת והרצון לעזור? מה תהייה תגובת הוריך וידידך הקרובים על בחירתך? כיצד תושפע מהם? בנות שואלות שאלות כיצד תשפיע הבחירה על יכולתן לתפקד כאמהות.

לא בחירה מקרית

מטרת הסדנאות לייעוץ בבחירת מקצוע, אומר יצחק גרטי, היא להביא את האדם להכרת עצמו, ביכולתו ומגבלותיו, ולהכרת המקצוע הנבחר. בדרך זאת תיעשה בחירה שקולה, הנובעת מהכרת העובדות ולא בחירה מקרית, הנובעת מדעות קדומות או סטריאוטיפים. לרשות היועצים והתלמידים עומדת מחלקת מידע, אשר בונה ומעדכנת בהתמדה „תיאורי מקצועות". מכון הדסה לייעוץ מקצועי הוא היחידי בישראל, שבו מצוי תיאור מפורט ומעודכן של 400 מקצועות. באמצעות מאגר המידע הממוחשב יכול המעוניין לקבל מושג גם על הביקוש וההיצע בכל מקצוע, בעיקר על־ידי מעקב אחר קטעי עיתונות ומודעות בעיתונים.

מחלקת המחקר במכון מפתחת שאלונים ומבחנים, בין היתר מבחנים פסיכומטריים, שבאמצעותם מעריכים מומחי המכון את מידת ההתאמה של התלמיד למגמה. ישנם מקרים, שבהם מתגלה פוטנציאל גבוה ממה שבא לביטוי ביידע וביכולת המנוצלת של התלמיד. בעקבות המבחנים בונים המורים תוכניות העשרה, אך במקרים שבהם אווירת בית־הספר היא „לעשות חיים" לא מועיל המידע הנמסר ליועצת בתי־הספר.

היחידה לפעולות רווחה באוניברסיטת באר־שבע נעזרת בשירותי מכון „הדסה" לייעוץ מקצועי, כדי לסייע ללימודיהם של אסירים. השכלתם הממוצעת של אסירים בכלא באר־שבע עומדת על שש שנות לימוד.

שליש מהם הם בעלי כישורים ללימודים על תיכוניים או אקדמאים, ברמה של טכנאי או הנדסאי, ממבחני „הדסה" מסתבר, כי אסירים אלה סובלים מפער ניכר בין רמת המשכל הגבוהה שלהם, לבין רמת היידע הנמוכה מאוד. אסירים אחדים, שהתמידו בלימודים השלימו את לימודיהם ברמה אקדמית או אקדמית למחצה.

זריקת מרץ לקריאה

כינוס בינלאומי לעידוד הקריאה בארץ ובעולם יערך בשבוע הבא באולם גני גיל שבמלון הולמן בירושלים במסגרת ירחי הספר העברי. הכינוס יערך בימים ה' — 8־9־10 באפריל. בכינוס ישתתפו 15 מרצים מחוץ לארץ ומישראל, והוא יעסוק בבעיות קריאה בחברות נחשלות, במעבר מתרבות הדיבור לתרבות שבכתב ועוד.

בכינוס ישתתף פרופ' דינה פייטלסון מאוניברסיטת חיפה, שהתמחתה בטיפוח מצד אחד ובעידוד הקריאה החופשית מצד אחר. כן תשתתף פרופ' אריקה לנדאו מאוניברסיטת תל־אביב, שהתמחתה בטיפוח מחוננים, והסופרת המוקדשת לילדים ונוער, נירה הראל.

בנוסף לכינוס הבינלאומי יקיים האיגוד הישראלי לקריאה כינוס בעברית, שיערך ביום ה' 8.4 בין השעות 15־18, בקומה החמישית של בניין האומה. נושא כינוס זה יהיה אתגרים בטיפוח הקריאה העצמית. נושאי הכינוס: ממצאי מחקר על יתרונות וחסרונות של ספרייה בית־ספרית ושל ספריה ביתית. את הממצאים תתאר יעל אופיר מאוניברסיטת חיפה. פרופ' דינה פייטלסון תרצה על „קריאת סדרות כשלב בהתפתחות הקריאה: להנאה של קוראים מתחילים".

הצפייה בטלוויזיה — מסייעת או מפריעה לקריאה העצמית? על שאלה זו יענו בכינוס ד"ר אליעזר מרכוס, ד"ר זאב קליין וד"ר יהיב בן אליעזר. יו"ר הכינוס המפקח המרכזי על הוראת האנגלית במוסדות הפרוגרסיבית ד"ר אברהם ... העומד בראש הוועדה לעידוד הקריאה במשרד החינוך והתרבות.

דבר אלי ערבית

במרכז לטכנולוגיה חינוכית (מט"ח) בתל־אביב החל לפעול לאחרונה פרוייקט חד לפיתוח לומדה בערבית של מחשבי תוא"מ (תרגול ואימון באמצעות מחשבים). הפרוייקט מופעל בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות, אשר החליט לקדם את לימוד השפה הערבית ותרבותה בבתי־ספר יהודיים.

אנשי מט"ח ומשרד החינוך מאמינים, כי לימוד ערבית בעזרת מחשבים ייצור תרמית מודרנית לנושא זה, ויעניק למעצבי המדיניות כלי בקרה ארצי, אשר יאפשר מעקב שוטף אחר הישגי התלמידים.

עתה מכינים מומחי מט"ח מטריצה לשם מיפוי הנושאים החשובים בהוראת הערבית למתחילים, בכיתות ז"ח, ז"ט. במקביל בודקים המומחים מהו אוצר המלים הנפוץ בספרי הלימוד הקיימים. וכן הולכת ומסתיימת הכנת הערכת אותיות וניקוד ערביים במחשב. הטיפול, בנושא הניקוד בערבית, הוא חדשני בעולם. עם השלמת הפרוייקט הוא ישרת גם את המגזר הערבי בישראל.

מלים בסלע

הידיעה על התפטרותו של אל"מ אביאם סלע היכתה בהלם את מיפקדת חיל־האוויר ואת צמרת צה"ל. חברים לצמרת החיל ומפקדי בסיסים וכנפות שנפגשו עם סלע בשבוע שעבר, יצאו משם בהרגשה שעקשנותו היא ללא גבול ועקשנות עורכי־דינו גדולה עוד יותר.

מאז פגישת קציני חיל־האוויר עם שר הבטחון ב־25 בפברואר, לפגישה שזכתה לכינוי „פגישת המרי" בה ניצבה צמרת חיל־האוויר עם מפקד החיל והרמטכ"ל כגוף אחד מאוחד, נגד כל כוונה שלא לקדם את סלע, חל סחף רציני בתמיכת בכירי חיל־האוויר בחברם, מפקד תל־נוף. הם הבינו היטב מיום ליום, כי המשמעות של סלע בתל־נוף חמורה מאוד ויש לה ביטוי יום־יומי על חיל־האוויר, על תל־נוף, על צה"ל ועל שיתוף הפעולה הצבאי בין ישראל לארצות־הברית.

בימים האחרונים, לאחר ארבע הופעות בפני ועדת המישנה למודיעין של הכנסת, התחוור לסלע היטב פני הדברים. הוא התלבט בינו לבין עצמו וכמוצאי־שבת הכריע על פרישה. בבוקר יום ראשון כתב את מכתב ההתפטרות למפקד החיל. המכתב מנוסח היטב ושופע רמיזות. עורכי־דינו של סלע, התנגדו לצעד זה לפחות עד תום עבודת ועדת הבדיקה למינויהן. הם העריכו כי פרישה של סלע מתפקידו, כמוה כהודאה בחלקו הנטען בהפעלתו של ג'ונתן פולארד. עורכי־הדין של סלע הם גם המשפחה שלו: מייצגים אותו אחיו, עו"ד מינדי סלע וחותנו של אחיו, עו"ד חיים צדוק.

חודש ימים כמפקד בסיס טיסה מרכזי של חיל־האוויר הספיק לאל"מ סלע כדי להבין כי אין לו מנוס אלא לפרוש. החרם שהכריזו האמריקנים על סלע לפני תשעה חודשים לא איפשר לו לתפקד במאה אחוז. הם הטילו נטל כבד גם על הבסיס כולו ואף החמירו איתו לפני שבוע.

צעדו של סלע הציב בלי ספק נורמה חדשה בכל הקשור להתנהגותם של הנוגעים בפרשה זו, שתלווה את יחסי ישראל־ארה"ב שנים לארוכות. הדרג המדיני והפיקודי של סלע, שבשיחות שלא לפירסום טען כי אין כל מנוס מהתפטרותו, ובתוך כך ניסה למשוך את האש לעבר מפקדי הצבא, לא יוכל לעמוד אדיש מול הצעד המופתי של הקצין הבכיר.

במכתבו של סלע לאלוף עמוס לפידות, כאמור, מנוסח היטב ומשופע ברמיזות. כך למשל, המשפט הבא עשוי להיות משפט־מפתח: „נסיבות ענייני הרי ידועות לך עכשיו כמו גם, ולא כאן המקום לחזור אליהן. לו רק העובדות היו מוטלות על הכף לא הייתי מגיע למסקנה אליה הגעתי". כותב סלע.

כלומר, סלע טוען שאינו מתפטר בגלל חלקו בפרשה (שהיה ידוע למפקד חיל־האוויר ולרמטכ"ל) אלא בשל הצורה בה הוצג חלקו (בציבור וכנראה בוועדות הבדיקה).

מפקד חיל־האוויר והרמטכ"ל, בפניהם התייצב סלע בערב יום ראשון מצוייד במכתבו, לא אהבו זאת ולא מיהרו לקבל את ההתפטרות. מפקד חיל־האוויר אפילו הביע התנגדות. רק כאשר הלכו השלושה אל לשכת שר הבטחון בשעת ערב מאוחרת, „נחתך" העניין תוך שרבין מפליט „זוהי החלטה אישית שלך", כלומר, אף אחד לא לחץ עליך לנהוג כך.

האלוף לפידות והרמטכ"ל הציגו בחודש שעבר עמדה נוקשה, הגורסת כי אין „להתקפל" בפני האמריקנים בנושא מינוי אביאם סלע למפקד תל־נוף, כאילו אינם מבינים את גודל הזעם בארה"ב ואת הרצינות והחומר שבחרם על סלע, ונראה כי עדיין אינם מבינים. וכך נוצר מצב, שהפה שהתיר הוא גם הפה שסוגר. רק יצחק רבין שאישר, למעשה, את המינוי של סלע, מקבל את כתב ההתפטרות ומסיים את העניין.

סלע כותב בין השאר, כי הבטיח לחיל־האוויר ולשר הבטחון פעמים מספר כי „לא יהווה נטל או מכשול לחיל ולצבא", דבר המותיר כנו את הרושם שסלע הבין את העניין יותר טוב ממפקדיו ומהדרג המדיני ומישהו רצה למנותו בכל מחיר לתפקיד.

סלע כבר אינו מפקד תל־נוף והוא ישתלב בקרוב במטה חיל־האוויר או במכללה לבטחון לאומי. מדינת ישראל הפסידה בשל צער אוילי את אחד מבכירי בניה. בינתיים, רק הוא שילם את המחיר.

התנדבות פלוס

הידיעה שפירסם כתב „על המשמר" בארה"ב, זאב בליצר, בעניין הסוכנים שהחדיר הביון האמריקני לישראל ב־1984 באמצעות תנועת המתנדבים למחנות צה"ל, חשפה גם מחלוקת בין שני גופים ציבוריים העוסקים בהבאת המתנדבים לישראל בעיקר מארה"ב.

מאיר אינדור שהיה ממייסדי הפרויקט, פרש ממנו לאחר מחלוקת שנתגלעה בינו ובין נוספים לבין אל"מ (מיל.) אהרון דווידי המנהל את הפרויקט עד היום. מאיר אינדור אומר, כי פרש מהפרויקט והקים לו תנועת מתנדבים משלו. בעיקר בשל פריצת הסכם שהושג אז, לפיו בפרויקט ישתתפו יהודים בלבד.

הוא סיפר עוד, כי בשנת 1984 אכן נתגלו שני מקרים בהם נחשדו מתנדבים מארה"ב בריגול. מקרה ראשון היה בבסיס צה"ל באיזור ירושלים. מספר אינדור: „באחת־עשרה בלילה התקשר אלי קצין תורן של הבסיס ואמר לי שתפסו את אחד המתנדבים מצלם מתקנים במרחק של 800 מטרים מהמגורים. הזעקתי את קצין הבטחון שהחרים את סרט המצלמה של המתנדב. ביקשתי מקצין הבטחון של צה"ל שלא יעשה מזה עניין

מקרה שני היה בבסיס צה"ל באיזור הנגב. מאיר אינדור: „המתנדבים עצמם סיפרו על מתנדבת המרבה להסתובב בבסיס ושואלת את הקצינים יותר מדי שאלות. הרחקנו אותה מהפרויקט ומחלקת בטחון שדה של צה"ל אמרה לנו שהיא מסתפקת בכך".

בצה"ל ממשיכים לטעון, כי בפרויקט משתתפים יהודים בלבד. מאיר אינדור טוען אחרת, ומספק שמות של לא־יהודים.

רבים עימם שוחחתי מדברים בשבח הפרויקט ובזכות העבודה והתרומה של הנערים והנערות המגיעים לישראל במסגרתו (50% מהם כבר עלו ארצה). אין ספק, שהפירסומים האחרונים על „השתלת סוכנים" גרמו עוול לעניין ולעומדים בראשו.

צה"ל ומערכת הבטחון צריכים, כנראה, לקבוע פקודות ברורות יותר מאשר לתחקור הבטחוני של המשתתפים. לחקור טוב יותר ולקבוע נהלים ברורים באשר לאירוח, מקומות הלינה ועוד.

נגנים, אם לספורטאים מגיע...

לא צבא קלאסי

יש בצה"ל כאלה שקצפם יוצא נוכח מאמציו של קצין חינוך ראשי, תת־אלוף נחמיה דגן, לטפח ולשמר מוסיקאים ואנשי אמנות בצה"ל ולאפשר להם לעבור את שנות השירות הצבאי בלי להינתק ממקצועם, תוך ניצול כישוריהם לצרכי הצבא.

בשנה האחרונה עשה תא"ל דגן מאמצים רבים בכיוון זה. הוא הקים רביעיה קאמרית המסתובבת בין יחידות צה"ל בכל הארץ ומקיימת סדרת קונצרטים של שישה מפגשים. יותר מ־20 יחידות כבר פנו לקבל את סדרות המוסיקה הללו. לא נטעה כאן אם נקבע, כי למרבית החיילים זה מפגש ראשון עם המוסיקה הקלאסית ואולי גם האחרון. אם כן, על מה יוצא קיצפם של המלעיזים?

הלכנו ובדקנו, למשל, לכמה חיילים מאפשר צה"ל לעסוק בספורט תוך שירותם הצבאי כדי שיוכלו להתפתח במקצועם. מתברר, כי בצה"ל מוגדרים כיום 70 חיילים כ„ספורטאים מצטיינים" ועוד כ־20 חיילות זכו בתואר ספורטאיות „מצטיינות". ל־20 חיילים אושר תואר זה עד לאולימפיאדה בסיאול ב־88'.

על־פי נוהל מיוחד שנקבע בהסכם בין צה"ל לרשויות הספורט, זכאי כל חייל ספורטאי לפנות לרשות הספורט, שלאחר תהליך ברירה פונה רשמית לצה"ל בעניין. לעומת אלה שתרומתם לספורט מוכרת וברורה, הרי שסקטור אחר של מוכשרים אינו זוכה להכרה כזו.

על־פי דובר צה"ל, מוכרים כיום בצה"ל רק 8 מוסיקאים מצטיינים ו־2 רקדנים, נוסף על הרביעיה הקאמרית של צה"ל ולחיילים העוסקים בכך במסגרת תפקידם הצבאי.

קצינים במיפקדת קצין חינוך ראשי אומרים, שהבעיה האמיתית היא ביחס שמפגינים החיילים כלפי הפסנתרן או הרקדן. כל עוד שהכדורגלן הוא „כוכב" ומלך אמיתי בבסיסו וזוכה להערכה והערצה, הרי שהמוסיקאים מכונים „פרזיטים". זה לא בסדר ואת זה צריך לתקן. זו אמנם לא מן המשימות הדחופות של צה"ל, אבל כדאי לחשוב על העתיד.

רק עוד 3,297

בשבוע שעבר פירסמנו כאן תחת תמונתם של שמעון פרס ויצחק רבין המאוחדים בכנס בלבנון קטע העוסק בספרו של רבין „פנקס שירות".

הפנו את תשומת לבי לכך שהגזמתי במספר העותקים שנרכשו על־ידי השר ואין ... חרה בעניין הספר.

לשכת השר רכשה בשנתיים האחרונות לא ... ספרים והספר חולק על־ידי השר לבודדים בארץ ובחו"ל שביקשו לקבל אותו, במתנה ממנו, בחתימתו. מצטערים.

אגב, הלכנו ובדקנו ב„ספריית מעריב", ... של „פנקס שירות", מה מצב המכירות של הספר שעורר בשעתו את אנשי פרס ... טוב בידי הליכוד. מהנהלת ... של „מעריב" מסרו, כי הספר יצא (... מהדורות) ב־30,842 עותקים ובמלאי ... כיום רק 3,297 ספרים.

דוברים בשדה הקרב

ביום שישי שעבר הסתיים בצה"ל קורס ראשון מסוגו של דוברים וקציני ליווי ביחידות דובר צה"ל. 35 קציני מילואים למדו במשך שלושה שבועות את רזי מקצוע הדוברות, את כלי־התקשורת ואת דרכי עבודתם, סיירו ביחידות צה"ל וקיבלו פקודות שונות. יצוין, כי כיום אין בסקטור האזרחי כל קורס המכשיר אנשים למקצוע הדוברות.

על־פי הוראות הצבא, חייב כל עיתונאי או אורח המבקר ביחידות צה"ל או בשטח הנתון לשליטת הצבא להיות מלווה בקצין ליווי של דובר צה"ל. תפקיד המלווה על־פי הצבא: „לסייע ככל הניתן לכתב או לצלם לבצע את עבודתו, לשמש כמסביר של צה"ל וליידע את הכתב על מגבלות בטחון־השדה".

מטבע הדברים ובשל הזיכרון הקצר שלנו, מלחמת לבנון היתה אובייקט קל לניתוח אירועים בקורס הדוברים, למרות שלכל הדעות אינה מלחמה אופיינית.

סגן־אלוף גיורא פורים, קצין ותיק ביחידת דובר צה"ל, היה מפקד הקורס: „ניסינו, על בסיס ניסיון שרכשנו ועל בסיס ידע, לתת בידי קציני הליווי את הכלים הדרושים לביצוע המשימה. לעבודת הכתב במלחמה או בכלל מותירה בידי קצין הליווי שיקול־דעת רחב".

בקורס ניתחו, למשל, אירוע שבו העיתונאי המקומי או הזר נקלע עם קצין הליווי לשטח לחימה. הכתב מבקש „לכסות" את האירוע בצמוד לכוחות תוך סיכונים פיזיים רבים. האם להתיר לו לעשות כך? בקורס הדוברים הוחלט שאכן כך צריך לפעול.

● תא"ל אפרים לפיד. הולכים ביחד

דובר צה"ל, תא"ל אפרים לפיד, אמר בסיום הקורס, כי „צה"ל והתקשורת הולכים יחד ויש לאפשר לעיתונאי לבצע את עבודתו".

על־פי ניסיון אישי, הדבר נכון ומותנה רק בקציני הליווי שיבינו היטב את התקשורת, את צרכיה ואת דרכי עבודתה.

הביקור בגרמניה – שגיאה היסטורית

ב־1936, כשספרד נתנה מקלט לקבוצת רופאים מגרמניה, שאלו יהודים בעולם אם זה נכון לנסוע לספרד ולעזוב את גרמניה ולמצוא מקלט בספרד ליהודים? וזה אחרי 500 שנה אחרי האינקוויזיציה. ומה היתה האינקוויזיציה הספרדית לעומת השואה?

גם מבחינה מדינית, ביקורו של הנשיא בגרמניה היא שגיאה פוליטית. היות שביקור זה יהווה לגבי העם הגרמני טיהור מושלם, אקט היסטורי שחיכו לו 40 שנה. אין לשכוח את האקט המדיני ב־1933, כשהוועד הלאומי בארץ־ישראל שלח ברכה להיטלר כשעלה לשלטון...

נסיעתו של נשיא המדינה לגרמניה מהווה שגיאה חמורה, עלבון לקרבנות השואה ובושה לכל היהודים: מורדי גטו וארשה נלחמו לא כדי לנצח את הגרמנים או להציל את נפשם הם נלחמו למטרה אחת ויחידה — הם נלחמו כדי למות בכבוד. האם ביקורו של הנשיא בגרמניה מביא לנו כבוד?

אני פונה בבקשה לנשיא המדינה, לבטל את נסיעתו לגרמניה ולמנוע משגיאה היסטורית שאינה ניתנת לתיקון.

מנוס דיאמנט,
חבר הנהלת „המשואה", תל־יצחק

עדיין לא הגיע יום המחילה

נשיא מדינת ישראל הוא מורם־מעם ועומד מעל לכל החישובים הכלכליים, הפוליטיים והמדיניים. נשיא מדינת ישראל הוא גם נשיאם של עשרות רבבות ניצולי השואה החיים במדינה ובגולה, שבשבילם ביקור נשיא מדינת היהודים בגרמניה הוא חילול זכרם של מיליוני הקדושים שהושמדו בידי הנאצים הגרמניים ועדיין לא הגיע — ואם בכלל — יום הסליחה המחילה והכפרה לפשע נורא זה.

במיוחד אין להעלות על הדעת, שנשיאנו הרגול יתהלך על אדמות גרמניה בזמן שלפני מיליוני תושבי מדינת ישראל שוב הועלו זוועות טרבלינקה במשפט נגד ג'ון דמיאניוק בירושלים.

אי לכך, אנו פונים לכבוד הנשיא בכל לשון בקשה ותחנונים, ממש בשעה האחרונה הזאת לפני נסיעתו לגרמניה, שיוותר עליה, וככך יביא לידי ביטוי את התחשבותו ברגשותיהם של מאות אלפי ניצולי השואה, לוחמי הגיטאות, פרטיזנים ויוצאי המחנות, שכולם מלאי הערכה והוקרה לכבודו כראש המדינה, וכאיש שלקח חלק פעיל בלחימה נגד גרמניה הנאצית במלחמת העולם השנייה.

משה קלבהיים,
יו"ר ארגון הפרטיזנים
רפי כהן,
מ"מ יו"ר ארגון דור ההמשך

מה עושים נגד התעללות בבע"ח

ברצוני להזדהות עם הקורא לנדאו מקרית אונו, בעקבות מכתבו „חיות מעונות בבריח שיבא" ורשות הקורא, 26.3.87). אך נשאלת השאלה — מה אנו עושים?

אנשים האוהבים ומרחמים על בעלי־חיים צריכים לגרום להקמת גוף כלשהו, אשר יטפל באלה המחוסרי אונים.

דליה גולדרינג, רמת־גן

חביבה רייק, הבול והמורשת

ב„על המשמר" מיום 17.3.87 מסר יהושע מרקוס, כי „ועדת השרים לסמלים וטקסים אישרה את הצעתו של שר התקשורת אמנון רובינשטיין", וכי „הבול הראשון בסידרה יוקדש לזכרה של חביבה רייק, שקיבוץ השומר הצעיר להבות חביבה נקרא על שמה". בכתבה הנ"ל אין כל זכר לאן השתייכה חביבה, איפה חיתה בארץ, מאיזה מקום יצאה לשליחות הצנחנים לאירופה הכבושה.

הכתב לא הזכיר את ביתה של חביבה, שממנו יצאה לשליחות בזמן מלחמת העולם השנייה. בקיבוץ מענית קיים בית תרבות פעיל הנושא את שמה, „בית חביבה", ובית הנצחה לבנים וחברים עם אגף מיוחד לחביבה.

גם סמינר התנועה, „גבעת חביבה", הנקרא על שמה נמצא על אדמת מענית ובשכנותנו הסמוכה. ולא במקרה, אלא בעזרתו הפעילה של הקיבוץ משך שנים, כדי ששמה של חביבה ישאר בתוכנו ולדורות הבאים.

חיים טייף, מענית

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד ובכתב ברור כפולים בין השורות.

המערכת

תיק הזמן

רחמים נוצריים על השטן

בבריטניה קיימת התנגדות להעמיד לדין פושעי מלחמה נאציים ●

מאת מייקל וייז, רויטר

למעלה מ־40 שנה לאחר תום מלחמת העולם השנייה דנים הבריטים ברצינות באשמות שלפיהן חיים בקרבם פושעי מלחמה נאציים.

שר־הפנים דאגלס הורד אמר ב־2 במארס לציידי נאצים אמריקנים, כי עליהם להביא הוכחות ברורות יותר נגד 17 אנשים אשר אחרי המלחמה מצאו מקלט בבריטניה, והמואשמים במעשי אכזריות במדינות הבאלטיות, שאת רשימתם הגישו האמריקנים. הורד אמנם מסר למשלחת, מרכז שמעון ויזנטל, כי יקשה לנקוט פעולה נגד החשודים. אך הסכים לבחון דרכים כדי לבדוק את האופן שבו שישה מן הכלולים ברשימה, אשר אותרו כחיים עדיין, זכו לרשות כניסה לבריטניה. זה פחות ממה שדרושים „המרכז", שבסיסו בלוס־אנג'לס, וועד שליחי הקהילות של יהודי בריטניה: דרישתם היא להקים גוף שינהל חקירה מלאה ויהיה מוסמך להחליט על גירושם של אלה אשר לגביהם יתגלה כי שיקרו על עברם.

גילם המתקדם של המואשמים ומיעוט העדים שעודם בחיים מעוררים, לדברי פרשנים מסויימים, שאלות באשר לאפשרות לעשות צדק במשפטים על פשעי מלחמה נאציים כיום.

„צייד נאצים נהפך לספורט דמים חדש, ואם נתבטא בגלוי — מאוס", כתב היומון „דיילי טלגראף" בתגובה להאשמות. „יש משום חוסר־טעם ועקרות בהמשך בקשת נקם מעבר לגבולות מסויימים של מרחב וזמן".

ארה"ב, קנדה ואוסטרליה כבר פתחו בחקירות נרחבות בנושא. ואילו ממשלת בריטניה טוענת, כי ההוכחות שהוגשו עד כה הן מקוטעות וכי דרושים שינויים בחוק הקיים כדי לאפשר הסגרה. החוק הבריטי אינו מאפשר להעמיד לדין אנשים באשמת רצח עם אשר בוצע במדינות אחרות.

בניגוד לארה"ב, שהסגירה את איוואן דמיאניוק לישראל ושהחלטת בית־המשפט שלה איפשרה את הסגרתו של פרנקו לבריה"מ, קיימת בבריטניה, כאמור, התנגדות להעלות את בעיית פושעי המלחמה. „בריטניה הינה ארץ נוצרית", כתב „טיימס" הלונדוני. „אין בה רצון כללי ליישב חשבונות נושנים.. בהיעדר הוכחות חותכות כי בריטניה משמשת מקלט למי שביצע פשעי מלחמה חמורים, יהיה זה אנושי וחכם להניח לעניינים הללו".

ואלו מייקל מיי, עוזר המנהל של המכון לעניינים יהודיים, אמר ל„רויטר", כי בריטניה מקלה ראש בבעיה מורכבת, ושמאמרי המערכת בעתונים „מעמידים תאוות נקם יהודית אכזרית מול רחמנות ואהבה נוצרית. זהו ביטוי למשפט קדום תרבותי מושרש עמוק".

ניצולי שואה תושבי בריטניה הופיעו בתוכנית טלוויזיה ודרשו חקירה ממצה יותר. „על הצעירים לדעת שיש בינינו טובים ורשעים", אמר ניצול שואה בן הלפנטו. לנה לאקומי, אשר שהתה שנתיים וחצי באושוויץ, אמרה שאיש לא רשאי לצפות ממנה כי תשכח ותסלח.

רק אחד השמות שברשימתו של ויזנטל התפרסם — שמו של ארס בן 71 המורה שהשתייך לגדוד ליטאי, אשר נכח בטבח של יהודים ומזרח־אירופים, אך מכחיש כי הוא עצמו השתתף במעשה. ליטאים ולאטבים אחרים שהואשמו טוענים, כי ההאשמות הללו הן חלק ממסע סובייטי להבאיש את ריחן של קבוצות גולים מבריה"מ.

ארבעה חודשים לאחר שהרשימה הנ"ל הוגשה לבריטניה, מסרה הטלוויזיה הסקוטית כי בידה 34 שמות נוספים של מואשמים בפשעי מלחמה נאציים, החיים בסקוטלנד.

האדיבות עלתה ביוקר

14 חודש ישבו במעצר שתי אחיות קנדיות, שנפלו קורבן לרשת מבריחי סמים המנצלת תיירים תמימים.

משלין (משמאל) ולורנס לאוואק מתראיינות בשידור רדיו – המזוודות הוחלפו

מאת גלעד דותן, טורונטו

ב־7 בינואר 1986 חזרו שלוש נשים קנדיות, האחיות מישלין ולורנס לאוואק (אין לה קשר לראש ממשלת קוויבק לשעבר, רנה לאוואק) וסילבי רוי, בתה של מישלין, מחופשת חג־המולד בהודו. בנמל התעופה של רומא היה עליהן להחליף מטוס למונטריאול. שתי מזוודות אדומות של מישלין נלקחו לבדיקה על־ידי משטרת נמל התעופה. הת־גלה בהן הרואין נקי במשקל 6.5 ק"ג. שווי הסחורה ברחוב: כחמישה מיליון דולר. סילבי, שמיהרה להגיע למונטריאול, יצאה בטיסה אחרת לפניהן, ולכן לא טופלה על־ידי המש־טרה. שתי האחיות המבוגרות הוכנסו מייד למעצר.

לקנדה הגיעו השתיים בימים אלה, לאחר שבילו 14 חודשים רצופים בכלא. בית־משפט בהרכב של שלושה שופטים קבע כי אין די ראיות להעמידן לדין, ונטה להאמין לסיפורן. זהו סיפור שעוד יועלה על הכתב במלואו, אבל לקח כלשהו כבר ניתן ללמוד ממנו: תיירים ישרים ושומרי חוק מוכרים להגן על עצמם מפני נוכלים ממולחים.

שתי האחיות נאותו להתראיין שעתיים תמימות, על־ידי מאזיניה של תחנת רדיו גדולה בצרפתית במונטריאול. מכיוון שהפר־שה מסובכת מאד והשתיים כבר חתמו על חוזה לפרסום ספר על הפרשה, נמסר בריאיון מידע חלקי מאד. לדעתן, רשת מבריחי סמים בינלאומית טמנה להן מלכודת, במבצע מתוכנן היטב. בתה של מישלין, סילבי, הכירה במונטריאול גבר צעיר וחביב, שהחליט להצטרף אליה, אל אמה ואל דודתה בטיולן למדינה האקזוטית. הגבר התנהג כלפי שלוש הנשים באבירות ובחביבות ששבו את ליבן. בדרך חזרה הבחינה מישלין שיד נעלמת חיטטה בחפציה. מכיוון שלא חסר לה דבר, עברה על העניין לסדר היום. אבל על חוסר חשדנותה שילמה ביוקר. המזוודות, על־פי כל הסימנים, הוחלפו במזוודות זהות. בית־החרושת סמסונייט („השמשוני" באנגלית, ע"ש השופט המיקראי המפורסם בכוחו) הינו יצרן המזוודות הגדול בקנדה, ולמלווה האדיב לא היה קשה להשיג, עוד טרם היציאה, מזוודות זהות בגודלן וצבען ולשולחן בהודו למי ששלחן.

גם סילבי נפלה בפח

השופטים באיטליה שוכנעו ששתי האחיות חפות מפשע; אבל הם חושבים שסילבי, בתה של מישלין, רחוקה מן מעורבת ברשת. מישלין איננה מאמינה שבתה היתה מסוגלת לסכן את עצמה, את אמה ואת דודתה בעבירות חמורות כל כך. „התובע ברומא טען שאני מגינה על בתי כמו שכל אם טובה מגינה על בתה", היא אומרת. „אבל אני אם קוויבקית — ומאמינה שלהגן עליה ללא הצדקה הוא דבר פסול מכל וכל. אני בטוחה שגם סילבי נפלה בפח, בדיוק כמוני וכמו לורנס".

אחותה השיבה על שאלת מאזין, כי חשוב מאד שאנשים יידעו על המקרה, כדי שלא יילכדו ברשת שמבריחי הסמים פורשים ברחבה עורמה ותיחכום. קשה שלא להסכים

ברזיל

הפסקת תשלומי הריבית מעוררת בהלה בבורסה של ניו־יורק

זוהי שממנו חששו יותר מכל הבנקים הבינלאומיים, המהווים רוב הנושים של מדינות אמריקה הלטינית, אבן התרחש בסוף פברואר, עם הודעתו של נשיא ברזיל חוסה סרנהי על ביטול תשלומי הריבית על חובה של ברזיל, המגיע ל־108 מיליארד דולר.

בשנים האחרונות גדל והלך החוב החיצוני של מדינות אמריקה הלטינית בפרט, ושל העולם השלישי בכלל לבנקים הבינלאומיים, למרות הגידול המקביל בתשלומי הריבית לקרן. מדינות אמל"ט חשות זה זמן רב שכל תשלום עבור הריבית רק דוחק את האפשרות היחידה שיש להן לצאת ממעגל של עוני, קפאון, ואינפלציה.

בשנים האחרונות, עם עלייתם של מש־טרים דמוקרטיים בארגנטינה ובפרו, רבו התחזיות על האפשרות שארגנטינה ופרו, יחליטו על ביטול או דחיית תשלומי הריבית. אולם מדי פעם הצליחו הבנקים הבינלאומיים לדחות את האיום הגלום בכך, כאשר העמידו הלוואות נוספות לתשלום הריבית. עד היום איש אינו מסוגל להסביר באופן הגיוני כיצד תפח חובן של מדינות אמריקה הלטינית לבנקים הבינלאומיים. ההסבר הנפוץ בדעת הקהל במדינות אלו, כי מדובר בגניבה שלא היתה כדוגמתה בהיסטוריה העולמית. כאשר הגיעה לשלטון הכת הצבאית בארגנטינה, לפני עשור שנים, הגיע החוב ל־5.5 מיליארד דולר. כעבור מספר שנים, כאשר עלה לשלטון ראול אלפונסין, בסוף 83, הגיע החוב ל־46 מיליארד דולר.

הדוגמה של ארגנטינה ממחישה את המתרחש ביתר מדינות אמריקה הלטינית, לרבות ברזיל. ואכן, לאחר הודעתו של הנשיא סרנהי, כי הוא דוחה בשלב זה ל־90 יום את תשלום הריבית, חוששים הבנקים הבינלאומיים שנפרץ הסכר לחיקוי צעדה של ברזיל ע"י יתר מדינות אמל"ט.

ברזיל ראתה בחודשים האחרונים ירידה נסחרות ביצוא מוצריה, במקביל לעלייה באינפלציה. נה שמנע ממנה באורח מעשי לשלם את חובותיה. במשך שנת 84 והחודשים הראשונים של 86 נותר בברזיל עודף של מיליארד דולר כעודף בין היצוא ליבוא, שאיפשר תשלום ריבית הקרן, המגיעה כאמור ליותר מ־100 מיליארד דולר. אולם מאז אוקטובר הגיע העודף לסכום של 150 מיליון דולר בלבד. הבנקים הבינלאומיים, נושיה העיקריים של ברזיל, להם היא חבה כ־70 מיליארד דולר, סירבו בתוקף למתן את תשלומי הריבית. ואז, בפעם הראשונה, ובמשמעות היסטורית שטרם הגיעה לתודעת דעת הקהל העולמית, הודיע חוסה סרנהי בנאום ברדיו ובטלוויזיה כי הוא דוחה את תשלום חובותיה החיצוניים של ארצו. לדבריו, בינתיים מדובר ב־90 יום. אולם יתכן שמדובר בתקופה ארוכה בהרבה עד שנצליח לצאת מהמשבר הכלכלי של ארצנו".

הבנקים הבינלאומיים מנסים בינתיים לשמור על אופטימיות, אולם חששם האמיתי הוא שגם ארגנטינה ונצואלה, ואפילו הפיליפינים, יילכו בעקבות ברזיל, שלא לדבר על מדינות כמקסיקו ואקוודור המחכות בתור.

בינתיים הודיעה ארגנטינה כי היא שוקלת אפשרות לבטל את תשלומי הריבית על חובותיה. „אם לא נצליח להשיג הלוואות נוספות ותנאים טובים יותר מהנושים שלנו". נשיא ונצואלה, חיימה לוסינצ'י, בירך את עמיתיו וביקש לזמן בהקדם פגישה של ראשי המדינות החייבות באמריקה הלטינית כדי לגבש חזית מאוחדת מול נושיהם. גם הפיליפינים הודיעה כי היא שוקלת ללכת בעקבות ברזיל, בהתחשב בכך שחובותיה מגיעים ל־28 מיליארד דולר. אפילו אקוודור, החייבת 8 מיליארד דולר בלבד, הצהירה כי „אי־אפשר שהארץ כולה תעבוד אך ורק כדי לשלם את התחייבויותיה הבינלאומיות".

מדו"ח של קרן המטבע הבינלאומית שפורסם בראשית השנה מתברר, כי מדינות העולם השלישי שילמו לנושיהם מיליארד דולר על הקרן, אולם התשלומים על הריבית הגיעו ל־58 מיליארד דולר [illegible] השנה, סכום דומה כמעט לזה ששולם [illegible] לפני כן. התשלום רק כירסם בשליש [illegible] את החוב של אמריקה הלטינית, המגיע ל[illegible] מיליארד דולר. למרות הסכום [illegible] שהוציאו מדינות אמריקה הלטינית לתקנ[illegible] חובותיהן, גדל החוב בשנת 86 ב־9 מיליא[illegible] דולר. באוגוסט 82, כאשר פרץ [illegible] החריפות משבר החוב החיצוני של מדי[illegible] העולם השלישי, הגיע החוב הכללי [illegible] ל־900 מיליארד דולר. בינתיים הן [illegible] כ־145 מיליארד דולר עבור הריבית, [illegible] סה"כ החוב הגיע כבר ל־980 מיליארד [illegible] איש בעולם השלישי אינו מפקפק [illegible] שתשלום הריבית הוא הגורם העיקרי [illegible] את התפתחותן וצמיחתן של כלכלות [illegible] בפרט ושל העולם השלישי בכלל.

בארגנטינה ברור לכל כלכלן [illegible] שמדינה הסובלת מאי־צמיחה [illegible] האחרונות אינה מסוגלת לשלם [illegible] סכום שהיא מקבלת עבור יצואה [illegible] הבינלאומיים רק בגין הריבית [illegible] להם. כדברי נשיא ברזיל, „אנחנו [illegible] לבנקים הבינלאומיים למעלה מ־11 מיליא[illegible] דולר ריבית מדי שנה. עם סכום כזה יכול[illegible] לפתח את המדינה ללא היכר ומתוך [illegible] הכל בשנה אחת של ריבית".

אין ספק כי צעדה של ברזיל, [illegible] שמדינות אחרות ביבשת תלכנה בעקבות[illegible] היא האפשרות היחידה שיש היום למדי[illegible] היבשת לצאת מהמבוי הסתום של [illegible] בשרות ובמפעלים המיועדת כמעט אך [illegible] לתשלום הריבית, בלי להפחית [illegible] החוב לבנקים הבינלאומיים.

בינתיים, הצעד היחיד של [illegible] הבינלאומיים היה במתן הצהרות [illegible] המעשה, אך הפאניקה אחזה בבורסה של [illegible] יורק, שם נפלו המניות הבנקאיות.

יהודה צ״ר

הסבה מקצועית לתעשיינים

התעשיינים בישראל מייצגים נחשלות טכנולוגית. הם אינם מסוגלים לנהל תעשייה מודרנית ולכן זועקים כנגד שכר מינימום. ראינו אותם במיטבם ב„רנות", ונוסח של השקעות כושלות. ככל הנראה, תעשיינים נחשלים, זקוקים לפועלים נחשלים.

בצרפת שכר המינימום הוא 27 פרנק, כ־4.5 דולרים, בארה"ב למעלה מ־4 דולרים, ובמידה דומה במדינות אירופה אחרות. התעשיינים במדינות אלו תפשו מזמן כי הנהגת שכר מינימום היא יותר הגנה על התעשייה מפני התחרות בלתי הוגנת מאשר על העובדים, והיא הדרך האפשרית היחידה להבטחת היצע מתאים לכוח עבודה, בכל שהשכר נמוך יותר, היצע העובדים קטן, ושיעור ההשתתפות. המשך בישראל בכוח העבודה יוכיח זאת.

סגנון התבטאותם של התעשיינים ואיומים ב„השבתה", „ניתוק מגע" נמרץ, דומה לאיום בפוטש צבאי כנגד החלטת הכנסת, ומזכיר את סגנון התבטאות של התעשיינים במאה ה־19 כנגד הנהגת יום עבודה בן 8 שעות.

אם התעשיינים מעוניינים בתעשייה משגשגת ומודרנית בישראל, עליהם להתרגל לרעיון שיש לשלם שכר נאות, ולהפסיק על עובדים משכילים ומיומנים לעבוד בתעשייה.

אם התעשיינים רוצים להמשיך לפעול כחונות מקומת אייזנברג, ב„אתא", כלומר לנצל את המפעל התעשייתי לא לייצור אלא לקבלת הטבות בלבד, תוך הזנחת ההשקעות והייצור — מוטב שיעברו הסבה מקצועית.

צ.ט.

מבזקים כלכליים

■ מצרים וקרן המטבע הבינלאומית הגיעו להסכם עקרוני על שורת רפורמות כלכליות, לרבות ייקור חלק מן המוצרים המסובסדים, ליברליזציה הדרגתית של שיעורי הריבית, ושיפור מערכת שערי החליפין — תמורת אשראי בסך 300 מיליון דולר.

לדברים, שהסכמת הקרן להעמיד לרשות מצרים 300 מיליון דולר להקלת בעיות מאזן התשלומים תסלול את הדרך לפריסת תשלומים על הלוואות בסך 12 מיליארד דולר, שקיבלה מצרים בערבות ממשלות מערביות.

כן החוב החיצוני של מצרים נאמד כ־38.6 מיליארד דולר, והפיגור בהחזר החוב הגיע בסוף 1986 ל־4.4 מיליארד דולר, על־פי הדוח האחרון של הקרן.

פרטי ההסכם לא יפורסמו ככל הנראה לפני הבחירות במצרים, האמורות להתקיים ב־6 באפריל, כדי לא לתת פתחון־פה לאופוזיציה לגנות את הממשלה בשל העלאות המחירים הצפויות.

■ במסגרת הפעולות להגברת היצוא לדרום־מזרח אסיה נערך משרד התעשייה והמסחר לקיים כנס של הנוכחות הישראלית הכלכלית באזור. משרד התעשייה והמסחר רואה בצורך בהקמת והשלמת לשכות מסחר בהונג קונג, תאילנד, הפיליפינים וסינגפור — כך אמר יורם בליזובסקי, מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר.

בכינוס שקיים מנכ"ל התמ"ס עם נציגי לשכת המסחר ישראל־אסיה מסר בליזובסקי, כי בקרוב, בשיתוף עם משרד החוץ, מינה ציר ישראלי (תקן מקומי) בהונג־קונג לקידום נושאי הסחר, וכי נבחנת תוכנית להצבת נספח מסחרי בדרום קוריאה או בטיוואן, כדי ליתן את המערך הקיים. זה מתווסף לנספח ביפאן, סינגפור ואוסטרליה.

ביום מייצאת ישראל לאיזור זה מוצרים בכ־500 מיליון דולר, ובתוכנית המשרד להגיע ליצוא של כמיליארד דולר תוך שלוש שנים.

ארה"ב

להעביר הנטל למדינות המתועשות

המשק האמריקני, שחוסנו מנע ביסוף לרסיסים של המערכת המוניטרית העו־למית עקב משבר החובות הלאטינו־אמריקני, נתון, לדברי מומחים פינאנ־סיים ללחצים גוברים והולכים.

הגאות שזו לה שנתה החמישית והיא אחת הממושכות ביותר מאז תום מלחמת העולם השנייה, תימשך השנה בעוצמת־מה, אף כי לא קשה למצוא כלכלנים שיש להם ספקות כבדים לגבי העתיד. יו"ר חברת המחקר של צ'ייס מנהטן, לורנס צ'ימריין, ניסח זאת כדלהלן: „דעתנו מוסיפה להיות כי הנתונים הסבירים בחודשים האחרונים אינם מצביעים על שיפור בטווח ארוך בפעילות הכלכלית".

למדינות החייבות זוהי תחזית מפחידה. השוק האמריקני העצום הוא המשענת הראשית ליצואן, והוא מאפשר להן לזכות בהכנסות המירביות במטבע־חוץ כדי למנוע ממשבר החובות לצאת מכלל שליטה. עד כה קיבלה ארה"ב על עצמה את התפקיד של מניעת התמוטטות. אולם הפקידים האמריקניים רוצים כי עתה יגלו גם מדינות תעשייתיות אחרות אחריות, על־ידי קבלת כמות גדולה יותר של מוצרים מהמדינות החייבות. הם תובעים ממדינות תעשייה אחרות לנקוט צעדים לשם המרצת הביקוש בתחומיהן לסחורות מן המדינות המתפתחות וכן מארה"ב. זוהי תגובתם על הגרעון המסחרי של ארה"ב הנשאר ברמות שיא על אף הירידה בערכו של הדולר בשוקי המטבע.

בשבועות האחרונים זועזע המשק הבינ־לאומי על־ידי שני אירועים חשובים. שוקי הכספים ומשקיפים פיננסיים עדיין מנסים לקבוע את מידת חשיבותם. האירוע הראשון הוא הסכם בין הגדולות שבין הדמוקרטיות התעשייתיות לשתף פעולה לשם מניעת ירידה נוספת בשער הדולר, שערכו ירד ב־18 החודשים האחרונים בכ־50 אחוזים. השני הוא החלטת בראזיל לבטל זמנית את תשלום הריבית על חוב של כ־68 מיליארד דולר לבנקים מסחריים, ולנקוט צעדים דומים ביחס לאשראי לטווח קצר.

בראזיל, בעלת החוב הגדול ביותר (כ־109 מיליארדי דולארים בס"ה), גרמה תדהמה לבנקים והזעזוע הורגש בכל רחבי המערכת המוניטרית. לדברי משקיפים, השפעת הצעד הזה לא תחלוף במהרה. ההחלטה לדחות את התשלומים לבנקים תשפיע במישרין על מידת זמינותו של אשראי בנקאי, ועלולה להביא להעלאת שערי הריבית.

ה„פדראל ריזרב" יוכל כמובן לסכל את ההשפעה הזאת, על־ידי הקלת שליטתו על הברז הפיננסי, אך במקרה הטוב ביותר זה עשוי להיות בבחינת נטילת אספירין בלבד.

אך יו"ר הבנק המרכזי, פול וולקר, הבהיר כי לדעתו חייבת בלימת האינפלציה להיות המטרה מס. 1 של המדיניות המוניטרית. הוא צופה, כי האינפלציה תעלה השנה ב־3.5־3 אחוזים, שיעור שהוא עדיין נמוך למדי אך גבוה מ־2.6 האחוזים ב־1986.

להסכמת המדינות התעשייתיות למנוע ירידה נוספת של ערך הדולר יש גם צד אחר, כפי שחוזרים ומסבירים פקידים אמריקניים. יפאן ומערב־גרמניה יעלו את [illegible] סחורותיהם וכך יתכן שיקלו את [illegible] הגרעון המסחרי האמריקני. הגם [illegible] הללו קיימת התנגדות חזקה [illegible] מצעד כזה יזכו המדינות המתפתחות [illegible] יוכלו להעביר חלק מגרעונן למדינות [illegible] אך רק משקיפים מעטים מאמינים [illegible] ההשפעה הזאת תהיה מספקת. לדבריהם, הברזילים והמקסיקנים עדיין יצטרכו לסמוך על ארה"ב.

אלוור קארלטון, רויטר

גלגלי הבורסה

ירידה קלה במניות

התערבות בנק ישראל לא מנעה אתמול עליות קלות בצמודות למדד וירידות קלות במניות ההסדר. במניות החופשיות היו ב־60% יותר ירידות מאשר עליות שערים. ערך השוק של המניות החופשיות ירד ב־0.40% ושל מניות ההסדר ב־0.07% בלבד. הירידה הגדולה ביותר — 2.44% — נרשמה במניות מזון וטבק. מניות הנפט עלו ב־1.82%. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־20.5 מיליון ש"ח, מזה 4.5 מיליון ש"ח בצמודות למט"ח ו־18 מיליון ש"ח בצמודות למדד, שמהן מכר בנק ישראל ב־11 מיליון ש"ח.

הציבור השקיע אתמול כ־10 מיליוני ש"ח בקרנות הנאמנות.

בחתימות יתר מרשימות זכו שתי הסדרות הנוספות של איגרות החוב הצמודות למדד המחירים לצרכן, שבנק ישראל הציע אתמול לציבור, בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח. הזמנות הציבור לשתי סדרות אלה הסתכמו ב־315 מיליון ש"ח, מזה 197 מיליון ש"ח לסדרה מסוג „שגיא", שהוצעה בערך נקוב של 70 מיליון ש"ח במחיר מינימום של 92% מערכה הנקוב ונמכרה ב־98% מע"נ. לסדרה מסוג „גליל", שהוצעה לציבור בערך נקוב של 30 מיליון ש"ח במחיר מינימום של 88% מערכה הנקוב, נתקבלו הזמנות בסך 118 מיליון ש"ח ונמכרה ב־94% מע"נ.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.95% ל־2.39% והתשואות השנתיות בין 26.00% ל־33.00%, תוך מחזור של כ־22 מיליון ש"ח.

היום יציע בנק ישראל לציבור שלוש סדרות נוספות של מק"מ בערך נקוב של 140 מיליון ש"ח. בעבר היה בנק ישראל [illegible] ביום ג' ב־100 מיליון ש"ח. עקב [illegible] המועד לסדרה ל־28 ימים, [illegible] ישראל להגדילה מ־10 מיליון ש"ח ל[illegible] מיליון ש"ח. הסדרות ל־56 ול־84 [illegible] שהיו, כ־40 מיליון ש"ח וב־50 מיליון [illegible] בהתאמה.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.44% [illegible] 1.6915 ש"ח, ושער הדולר היציג עלה ב[illegible] 0.06% ל־1.6133 ש"ח. [illegible] 1.9160 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע [illegible] 1.58 ל־1.59 ש"ח.

בטוקיו ירד אתמול בבוקר שער [illegible] לנקודת שפל, שטרם היתה — 144.7 [illegible] לדולר. לאחר התערבות הבנקים המרכזיים של יפאן ושל מדינות נוספות, [illegible] להסכם השש בפאריס ניסו להעלות את [illegible] הדולר ל־150 יין, עלה שערו בצהריים ל־146.35 ין.

בשוק המניות ירדו 158 שערים, לעומת 115 שעלו ו־117 שנשארו בלי שינוי. [illegible] ירדו 28 ב־5% ויותר ו־16 עלו ב־5% [illegible] נרשמו 3 „קונים בלבד" ו־1 „מוכרים בלבד". ב־32 ני"ע היתה הפסקת מסחר. המחזור [illegible] המניות הסתכם ב־23.7 מיליון ש"ח, מזה [illegible] מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר נרשמו רק [illegible] שערים (ב־%): אי די בי ב' — 0.4, [illegible] ב' — 0.5; מזרחי ש' — 0.7; פועלים ל' — [illegible] 0.1; כללי — 0.5. במניות הפועלים [illegible] המזרחי ש' ואי די בי א' היו היצעים [illegible] ללא שינוי בשעריהן. תשואותיהן [illegible] (בל"ל), הפועלים ש' 17.02, הפועלים ס' — 16.95%.

אלחנן הורוביץ

העורך הכלכלי: צבי טימור

„כלל" הגדילה רווחיותה

● התעשייה בקיפאון או הפסד; שגשוג בענפי המסחר והביטוח

הרווח הכולל של קבוצת „כלל" (ישראל) לשנת 1986 היה 22.5 מיליון ש"ח, שהם 15 מיליון דולר, לעומת 6 מיליון ש"ח בשנת 1985, שערכם אז היה 3 מיליון דולר — מסר מנכ"ל הקבוצה, אהרון דברת, שהדגיש כי עיקר הרווחים של הקבוצה והשיפור במצבה בא ממסחר, יבוא, ועסקי ביטוח.

לדבריו, ענף התעשייה של „כלל" סיים את שנת 1986 בצורה מאוזנת, ללא רווח והפסד, וזהו לדעתו הישג אדיר. דברת ציין, כי לממ־שלת ישראל לא איכפת מה נעשה בתעשייה וכי לא מובנת לו האווירה האופטימית בה שרויים ראשי הממשלה כאשר הם מדברים על צמיחה. התכנית הכלכלית להבראת המשק, שהביאה לירידת שיעורי האינפלציה וליצי־בות, הושגה תוך פגיעות חמורות בייצור, טען דברת. ריבית רצחנית, בשיעור 80 אחוז ריאלי לשנה, הביאה נזקים שספק אם אפשר יהיה לתקנם, והראיה — המתרחש במושבים ובקיבוצים.

הממשלה הזאת, קבע מנכ"ל „כלל", אינה מבינה מהי תעשייה: היא אינה שותפה ביוזמות לחידוש הצמיחה; היא שותפה בדבר אחר — בהכבדת העול על התעשייה ובמיוחד על התעשייה המייצרת ליצוא. לדבריו, אחד המרכיבים הכי חשובים בניהול הן ההוצאות לשיכנוע פקידים בממשלה. ותעשייה אינה יכולה לחיות במשטר בו כל הזמן צריך להתווכח עם פקידים.

דברת ציין כי „כלל" תעשיות סיימה את שנת 1986 ברווח של 7.5 מיליון ש"ח, שנבע מהקטנת מלאים, הקטנת תשלומי מס ושיפור במכירות לשוק המקומי. הוא צופה התאו־ששות בחברות האלקטרוניות של הקבוצה, כמו „סיאטקס", שהסבו הפסדים גדולים לחטיבה, ואף־על־פי־כן הוא מלא תקווה. לעומת חטיבת התעשייה של „כלל", בה הושקעו כספים רבים והתוצאות היו נמוכות, חל שיפור רב בחטיבת הסחר, שסיימה את שנת 1986 ברווח של 5.2 מיליון ש"ח לעומת כ־2 מיליון ב־1986. „כלל" היא קבוצה שברשותה עסקים רבים ומגוונים, ציין דברת; היא מייבאת מוצרי צריכה, מייצרת מוצרי צריכה. הרווחים בחטיבת הסחר היו פרי מאמץ של העובדים והמנהלים, ב„כלל" לא מחזיקים את אלה הנחשלים ויש תשלום נאות עבור המאמץ, אמר. כן הגדילה „כלל" את עסקי

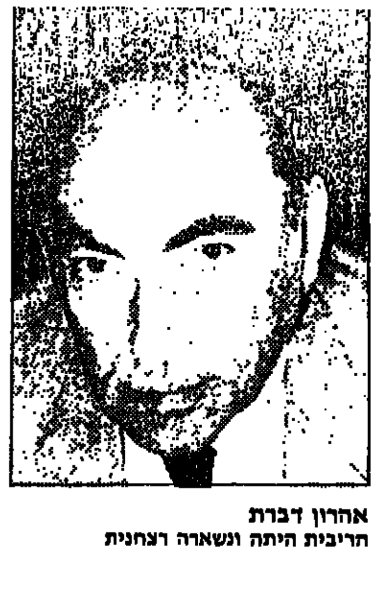

אהרון דברת
הריבית היתה ונשארה רצחנית

הביטוח ובידה ארבע חברות, „כלל ביטוח", „אררט", „אריה" ו„איתן", הפועלות בצורה עצמאית. אין כוונה למזג אותן וההתחרות ביניהן מביאה רווחים לקבוצה כולה. הפרמיות מביטוח אלמנטרי הסתכמו ב־1986 בסכום של 124 מיליון דולר ומביטוח חיים כ־53 מיליון דולר.

דברת שיבח את פעילותה הפיננסית של „כלל", שגייסה בשנת 1986 סכום של 89 מיליון דולר, 60 מיליון דולר שגויסו כאן ו־29 מיליון דולר ביורומרקט בלונדון, בחצי המחיר שעולה גיוס כספים בארה"ב, בה שילמו 14 אחוז לשנה בעוד שבלונדון שילמו רק 7 אחוזים. עוד אמר, ש„כלל", שלא היתה שותפה בחגיגות של המשק הישראלי בתחילת שנות ה־80, יצרה משק כספי נזיל, בו יש עודף של 120 מיליון דולר לכל הקבוצה. ההישגים של „כלל" הם תוצאה של ניהול מוצלח מאד, ביזור בסמכויות וגיוון בעסקים, קבע דברת. אישית, הוא מצטער כי הרווחים באו מביטוח ומפעולות פיננסיות מוצלחות, במקום מגידול בתעשייה, המייצרת בעיקר ליצוא.

חיים מרגלית

פורי החדשות

סקר

רוב מתון בציבור בעד סיוע לקיבוצים

42.7% מהציבור סבורים כי יש לסייע לתנועה הקיבוצית ללא כל תנאי. 12.6% סבורים כי הסיוע לקיבוצים חייב להיות מותנה בסיוע ליישובים ביהודה ושומרון, 20% סבורים כי אין לסייע כלל לתנועה הקיבוצית. ל־17.2% אין עמדה — כך עולה מסקר שערכה מחלקת המחקר של חברת הפרסום „בינג ליניאל", על העמדות בציבור ביחס לתעשייה הקיבוצית.

לדברי מנכ"ל החברה, אפרים ליניאל, שבהם עמדה שאלת הסיוע לקיבוצים על הפרק, וזו היתה הזדמנות יוצאת מן הכלל לבחון, באמצעות בירור העמדות בציבור כלפי הסיוע, את תדמית התנועה הקיבוצית בכלל. נדמה לי כי התוצאות עשויות להפתיע במידה רבה, הן את מנהיגות התנועה הקיבוצית והן את הגורמים הפוליטיים שעסקו בנושא".

את הסקר הכינה בראשית החודש חברת „טלסקר", באמצעות ראיונות טלפוניים. המדגם כלל 506 נשאלים, גברים ונשים בני 18 ומעלה, בפיזור ארצי ומייצג של האוכלוסיה.

מוצא הנשאלים אשר הביעו תמיכה ללא סייג בסיוע לתנועה הקיבוצית היה לפי החלוקה הבאה: אירופה ואמריקה, 19.9%. יוצאי אסיה ואפריקה, 16.1% ילידי ישראל שמוצא הוריהם מאסיה ואפריקה. 11% ילידי ישראל שמוצא הוריהם מאירופה ואמריקה, 9.9% צברים בני צברים. לדברי עורכי הסקר, נתונים אלה מגלים עובדה מעניינת: ילידי חו"ל מתגלים כתומכים בסיוע לתנועה הקיבוצית יותר מילידי הארץ. בעוד חלקם של ילידי חו"ל בכלל המדגם היה 56.1%, הגיע חלקם בתומכים ל־61.6% ואילו חלקם בתמיכה של ילידי הארץ, שהיוו 43.9% מן המדגם, הגיע ל־38.4%.

נתון זה מקבל אישוש בשתי האפשרויות האחרות שהוצגו לנשאלים: רוב הבוחרים בהתניית הסיוע היו ילידי הארץ (57.8% מבין כלל המתנים) ואילו בין השוללים כל סיוע היה רוב קל לילידי הארץ.

נראה כי מבוגרים תומכים יותר בתנועה הקיבוצית מצעירים: בעוד חלקם של בני 50 + במדגם הוא 29.6%, הרי שיעורם בתמיכה מגיע ל־36.6% ושיעורם במתנגדים לכל סיוע ל־19.8%.

מכלל הממצאים ניתן לשרטט פרופיל של התומך בתנועה הקיבוצית: יליד חו"ל, מבוגר למדי, בעל השכלה תיכונית ומעלה, שכיר ובעל הכנסה ממוצעת. לעומתו מצטיירת מן הנתונים דמותו של המתנגד לכל סיוע: בן 10־49, השכלה תיכונית וגבוהה, יליד הארץ, עצמאי ובעל הכנסה ממוצעת ומעלה.

35 מיליון בהנפקות בנה"פ למימון התעשייה הקיבוצית

חברת „הפועלים הנפקות", מקבוצת בנק הפועלים, יוצאת בשתי הנפקות של אגרות חוב בסכום כולל של 34.5 מיליון ש"ח, שישמשו מפעלי תעשייה בקיבוצים.

ההנפקה הראשונה, בסכום של 16.5 מיליון ש"ח, תשמש למתן הלוואות למפעלי תעשייה של הקיבוץ הארצי. הקרן תהיה צמודה למדד או לסל המטבעות, לפי הבחירה שביניהם. הריבית על אגרות החוב תיקבע במכרז שיפורסם ביום ראשון הבא, ולא תעלה על 7.5 אחוזים לשנה וצמוד למדד.

ההנפקה השנייה, בסכום של 18 מיליון ש"ח, מיועדת למתן הלוואות לשיפור מבנה ההון של מפעלי תעשייה במסגרת איגוד התעשייה הקיבוצית. ההנפקה היא בתנאי הצמדה למדד ונושאת ריבית בשיעור שייקבע במכרז ביום שלישי הבא, שלא יעלה על 7.4 אחוזים לשנה. בהנפקה זו תשלם החברה בשנה הראשונה, נוסף על הריבית, את ההפרש, אם יהיה הפרש כזה, בין ריבית ה„פריים" בתוספת 0.1 אחוזים לחודש, לבין שיעור הצבירה הכולל של ריבית והצמדה.

א.נ.

ניסיון מחודש למניעת ויסות

הבורסה לניירות ערך בת"א מנסה שוב לשנות את שיטת המסחר שאיפשרה את ה„ויסות" השערורייתי של שערי המניות בשנת 1982. במסיבת העיתונאים, שנערכה בבורסה, הובעה התקווה שהניסוי הנערך בעת לשינוי שיטת המסחר יצליח, תוך לימוד לקחים מכשלון הניסוי ב־1982.

על שיטת המסחר הקיימת בבורסה בת"א נמתחת ביקורת חריפה מאד מצדדים שונים. ביותר טוענים המבקרים, שהיא מאפשרת לבעלי אמצעים גדולים לערוך בקלות מאניפולאציות ולהעלות שערי מניות ללא כל בסיס כלכלי.

בכשלון הניסוי לשינוי שיטת המסחר ב־1982 הואשמו הבנקים שגבו עמלות מלקו־חותיהם גם בעד עסקות שלא בוצעו בבורסה. לפי השיטה הקיימת מרכזים הבנקים את כל פקודות הקנייה והמכירה מכל סניפיהם, ורק לאחר שהם מקזזים את כל פקודות הקנייה והמכירה הם מדווחים לבורסה על עודף הביקוש או ההיצע שברשותם, בגין כל נייר ערך. את הדיווחים של הבנקים ושל חברי הבורסה האחרים אוסף צוות הבורסה ומבצע קיזוז לפני התחלת המסחר. על פי השיטה הקיימת, הכרוז מעלה או מוריד את השער, במקרים של עודפי ביקוש או היצע, עד „שער הבסיס" — עד גבול של 10% אחוזים. אם לא נוצר איזון בין הביקוש לבין ההיצע בגבול זה, נקבע בדרך כלל, שער „קונים בלבד" או „מוכרים בלבד". במקרה כזה עולה או יורד „שער הבסיס" ב־5 אחוזים, מבלי שנערך מסחר. כך מאפשרת שיטה זו לבעלי אמצעים גדולים להעלות שערי מניות רבות בלי לקנותן.

מ„המסחר רציף" ל„משתנים" ו„מ.ר.צ."

כדי לשנות שיטה זו, הונהג „המסחר הרציף הדו־צדדי" בבורסה בפברואר 1982. אולם הניסוי במעבר משיטת ה„פתיחה" הרב־צדדית ל„מסחר הרציף" הדו־צדדי נכשל והשיטה הרב־צדדית נשארה בתוקף.

ביום רביעי השבוע ייערך בבורסה ניסוי נוסף בשיטת ה„משתנים". בשלב הראשון להפעלת הניסוי החדש ייערך המסחר רק ב־22 מניות. המסחר הדו־צדדי בהן ייערך לפני הצהריים ובניגוד ל„מסחר הרציף", שנערך ב־1982 אחרי הצהריים, אחרי המסחר הרב־צדדי.

רשימת המניות שנבחרו למסחר בשיטה הדו־צדדית החדשה, כוללת:

הבנק הבינלאומי, הסנה, שופרסל א', שופרסל ב', דלק, נכסים ובניין, הכשרת היישוב, ישפרו כלל השקעות בנדל"ן, נכסי הדרים, עלית, דלתא גליל, אורדן 10, אורדן 50, אגן, טבע, החברה המרכזית, אלרן, יצוא, כלל ישראל, פז חברת נפט. המסחר בשיטה זו יתנהל רק בפקודות גדולות של 500 דולר, לעתים גם אין 300 — 500 דולר על־פי שיקול דעת חברי הבורסה.

אלחנן הורוביץ

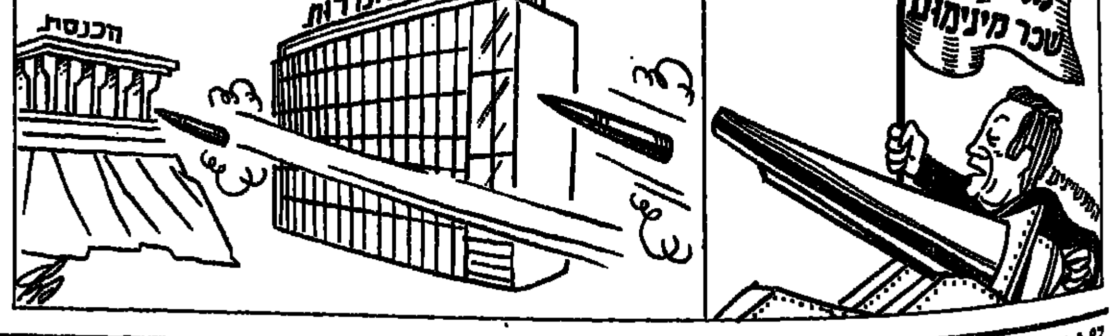

התעריפים בנמלי ישראל נמוכים משל אירופה

מחקר השוואתי של רשות הנמלים, המשווה מחירי אגרות בנמלי ישראל לעומת מערב אירופה, מגלה שהאגרות בנמלי ישראל זולות יותר.

כאמור, נבדקו סוגי מטענים שונים ביבוא וליצוא וכן ניתוב, גרירה וכו' של כלי השיט הנותנים שירותים שונים בנמלים.

נמלי רוטרדם והאמבורג יקרים יותר ב־80־90 אחוז במטעני יצוא וטריסט אפילו ב־370 אחוז, על־פי נתוני הרשות. במטעני יבוא ונציה והאמבורג זולים יותר ב־7—37 אחוזים. בשינוע מתכת נמלי אירופה יקרים פי 3־4 והמצב דומה בשינוע שקים, בריקון ומילוי מכולות.

רשות הנמלים מסבירה את יכולתה להיות זולה יותר מנמלי אירופה בין היתר בהוצאות הנהלה ותקורה, שכאן הן מרוכזות ונמוכות לעומת פיזורן בין גופים שונים בנמלים באירופה. בהשוואה לא נלקח בחשבון גובה שכרם של עובדי הנמלים. סביר להניח שהיה מתברר כי זהו מרכיב עיקרי המאפשר לנמלי ישראל להיות זולים יותר.

רפי גאון

50 מיליון דולר ל„אל על" לרכישת מטוסי 757

חברת „אל על" עומדת לרכוש שני מטוסי בואינג 757 חדישים, במימון מחו"ל, שיבוצע בחלקו הגדול באמצעות בנק הפועלים. חלק גדול מהעיסקה — בהיקף כספי של 50 מיליון דולר — יגוייס ממקורות אמריקניים והוא יבוצע כולו באמצעות בנק הפועלים.

לפי תנאי העיסקה, יינתן המימון לרכישת המטוסים בערבות של „אקס־אים", המוסד הממשלתי האמריקני ליצוא ויבוא. המימון עצמו יגוייס ממקורות אמריקניים, כאמור באמצעות בנק הפועלים, שיעמיד את האשראי לרשות „אל על".

עיסקת מימון המטוסים היא בעלת היקף כספי גדול מאד, גם במושגים של עסקות מימון אחרות הנעשות בערבות של „אקס־אים".

מאפיינים מיוחדים נוספים של העיסקה מתבטאים בתקופת ההלוואה ובתנאי הריבית על האשראי. ההלוואה היא לתקופה ארוכה, של 12 שנה. על ההלוואה חלה ריבית קבועה, אולם ב־3 השנים הראשונות יש ל„אל על" אופציה להשתמש בריבית מישתנה, שהיא כיום נמוכה יחסית והריבית המשתנה מבוססת על שערי ניירות ערך מסחריים בארה"ב.

מעורבותו של בנק הפועלים בעיסקה מסוג זה היא חלק מפעילותו הרחבה במימון יבוא של ציוד מארה"ב במימון או בערבות של „אקס־אים". לבנק הפועלים קשרים הדוקים עם „אקס־אים" ובמחצית הראשונה של שנת 1986 נקשרו באמצעותו עסקות עם „אקס־אים" יותר מאשר עם כל בנק אחר בעולם.

■ קו הרכבת המתוכנן לשנע את הפחם מנמל אשדוד לתחנת הכוח החדשה בדרומה של אשקלון יהיה כנראה הראשון שינוע על חשמל ולא על־ידי דלק נוזלי — מסר שר האנרגיה והתשתית משה שחל.

הוא הוסיף, כי פנה בעניין זה אל שר התחבורה, במסגרת התוכנית להעביר את כל הרכבות בישראל לשימוש בחשמל במקום דלק נוזלי.

■ העברות הכספים של עובדים מצרים המועסקים בחו"ל למולדתם פחתו בשנת הכספים שנסתיימה ביוני אשתקד ב־13% והסתכמו ב־2.5 מיליארד לי"מ, השווים לכ־1.8 מיליארד דולר — נמסר בדו"ח הבנק המרכזי בקהיר. הכנסות הנפט ירדו ב־1985/86 ב־108 מיליון לי"מ לעומת השנה הקודמת, והסתכמו ב־1.7 מיליארד לי"מ, כ־1.26 מיליארד דולר. ההכנסות מדמי מעבר בתעלת סואץ גדלו מ־628 ל־720 מיליון לי"מ, כ־533 מיליון דולרים. התל"ג המצרי גדל באותה שנה ב־5.9%. והגרעון במאזן התשלומים הגיע ל־1.1 מיליארד דולר, לעומת 963 מיליון בשנת הכספים הקודמת.

תנו להם ספרים

המקום כאן צר והספרים שברצוני להתייחס אליהם רבים, על כן אקדיש לכל אחד מהם הרבה פחות תשומת לב מכפי שהוא ראוי לה. סליחה. אני מקווה שתבינו את הרמז. שספר הוא עדיין מתנה יפה מאד לחג, וגם לא לחג, ושהילדים עדיין אוהבים לקרוא, וגם אלה שלכאורה לא פותחים ספר יפתיעו באחד מרגעי החולשה שלהם, כאשר יתקלו במקרה בספר המדבר אל ליבם. יציצו, ייפגעו וירצו עוד. רצוי שיהיה בבית.

צב"ש

מה באמת קרה בשושן?

הגדה של פורים
הרפתקאה במסכות
מאת אפרים סידון ורוני אורן
הוצאת הפקות ירושלים

הספר „הרפתקאה במסכות" שייך לסידרת „אגדות של חגים" שהיא תשלובת ספרים־קלטות־משחקים. זאת „אגדה של מגילה", ראתה אור לפני חג פורים, סליחה שאחרתי לרווה, אבל הסיפור יפהפה, ההרפתקאה מרתקת וילדים יקראו אותו גם בין החגים, כמו את המסכה.

כל סיפורי „אגדות של חגים" נכתבו על־ידי אפרים סידון, בהומור האופייני לו, קצת ארסי, קצת לגלגני, עם מסר פוליטי סמוי, שאולי רק אחרי שנים הקורא יזכר בו, יבין ויפרוץ בצחוק. הציורים מבוססים על דמויות פלסטלינה בעיצובו של רוני אורן, משהו יפהפה שצריך לראות. גיבורי הסדרה — דני ורותי, ילדי פלסטלינה ממשיים מאד — חווים כל פעם הרפתקה אחרת, בפורים הם מגיעים לשושן הבירה ומגלים מה באמת קרה שם — וזה לא בדיוק מה שלמדנו מהמגילה.

הגדה בפלסטלינה

הגדה של פסח
איורים בפלסטלינה:
רוני אורן
הוצאת: הפקות ירושלים
הפצה: ר. סירקיס

הסידרה של אגדות החגים נפתחה בפסח אשתקד בסרטון וידיאו, המבוסס על הרפתקאות של בובות פלסטלינה (שעיצב רוני אורן) ואגדה של פסח, ספר הגדה מאויר בתצלומים מהסרט. הכל ביחד נקרא „אגדה של הגדה" והיה ללהיט בארץ ובחו"ל. הספר נמכר גם בנפרד, 28 ש"ח, והוא יפהפה.

צבעוני, מצחיק, מעניין, אף על פי שהעורכים לא סטו אף כזית מהתוכן והסדר של ההגדה המסורתית, לא קיצרו שהילד לא ישתעמם, לא הכניסו סיפורים ובדיחות, רק הסבירו בהתחלה מה זה ורחץ־מרור־חרוסת־כרפס, הוסיפו לכל בית של חד־גדיא משפט אחד של תרגום לעברית ואת הפיזמונים החוזרים (ואחד מי יודע?) נתנו במלואם.

כל היופי הוא בתצלומים: באיורים, במשחקי אותיות, בשילוב של טקסט ואיור, בעריכה הגרפית, ההופכת שיחה לשיחה והמבדילה בין סיפור לתוכחה. זאת אגדה שכל ילד „יבלע" בליל הסדר, אולי יקדים את הקריאה הכללית — אבל בטוח שלא ישתעמם.

סיפורי החוויה המשותפת

מסיפור לסיפור
סיפורים לבני עשרה
בחר וערך: מנחם רגב
איורו מישל קישקה
הוצאת מודן

מאנתולוגיית סיפורי נעורים, שבחר וערך מנחם רגב (הוצאת מודן), 34 סיפורים, פרי עטם של מי שנחשבו לטובים בין סופרי הילדים בארץ. לפי רשימת המקורות נלקח חג החומר ל„מסיפור לסיפור" מספרים שראו אור, בשנות השבעים, אך כמעט כל הסיפורים הופיעו עוד לפני כן באחד משלושת עיתוני הילדים, שבינתיים התחברו ל„כולנו" אחד. את מורה טובה, העברית של אותם הימים נקיה וקריאה גם היום, הנושאים עדיין אקטואליים ובכל זאת — אווירה אחרת, ערכים אחרים, קריטריונות אחרות...

אין אלה סיפורים „חינוכיים", אך בכל אחד מהם ערך אנושי־חברתי שהקורא סופג בלי להרגיש ולפי ערכים אלה מחולקים הסיפורים ל„שערים", של ידידות, בדידות, יחס אל החריג, אהבת הטבע וכו'. אף על פי שהסיפורים „ישנים" (כאילו שסיפור טוב יכול להתיישן) העיצוב הגרפי של הספר חדשני ויפהפה. דפיו הכחולים, הציורים הקריקטוריסטיים של מישל קישקה, האיורים הקטנים המפוזרים בספר־כל אלה מעוררים רצון לקרוא.

ילדים שגדלו על סיפורים אלה הם היום הורים לבני 10. את הספרים שמהם נשאבו הסיפורים אפשר להשיג רק בספריות ציבוריות גדולות. „מסיפור לסיפור" הוא איפוא הגשר בין הדורות, הזדמנות להורה ולילד לחוות חוויה ספרותית משותפת.

עולם של אנשים טובים

אחוריים של חמור
מאת גרדה כהן
איורו: טובית אלמליח
הוצאת ספריית פועלים

„אחוריים של חמור" הוא קובץ סיפורים מחיי קיבוץ אילון שבגליל המערבי, אך מה שקורה לגיבוריהם עשוי לקרות לכל ילד, אפילו הוא 'עירוני'. יש הרבה מאד אהבת הבריות בסיפוריה של גרדה כהן, העולם שבו חיים גיבוריה הוא עולם של אנשים טובים, של טבע אוהב, של אחווה ודאגה הדדית, ובכל זאת אין כאן שמאלץ. אין אלה סיפורים מתקתקים, מאולצים, מעשיות לילדים טובים עם מוסר השכל. הגיבורים — ילדים כמבוגרים — הם בשר ודם, עם מגרעות (שהסביבה מבינה וסולחת), מצבי רוח, יצר התחרות, שובבות, פחדים ויהירה, ובכל זאת — עם כל אלה — הם סימפטיים וקל לילד להזדהות איתם.

אחורים מהסיפורים הם זכרונות, שסבא או סבתא מספרים לילד, אבל גם האווירה של הגולה (בפירוש גולה, ולא חו"ל) והימים הקשים של החלוצים היא של אופטימיות. ההומור הוא מאד עדין, ללא רשעות ועלבונות, הומור של קריצה וטוב לב. מה לעשות, יש עוד סופרים המאמינים שיצר האדם טוב מנעוריו ושאמונה זאת יש להעביר לדורות הבאים.

הספר, שראה אור בהוצאת ספריית פועלים, מאוייר בציורים מעטים אבל עדינים בשחור לבן, של טובית אלמליח, כריכה קשה וצבעונית והכל מנוקד, כמובן, לבני 6־12.

אנציקלופדיה המתחרה ברובוטריקים

חדוות הדעת/אדם וחברה
הוצאת מסדה

ראו אור שני הכרכים אחרונים של „חדוות הדעת", אנציקלופדיה צבעונית לכל המשפחה, מבית היוצר של הוצאת מסדה. בסך הכל כולל המפעל 14 כרכים גדול מאד, צבעוניים מאד, מסקרנים מאד. זה ל... תרגום — אומר המו"ל הישראלי — זאת התאמה. המערכת של המהדורה העברית כוללת לא פחות מומחים מהאקדמיה מהמהדורה המקורית, בהוצאת מיצ'ל ביזלי הבריטית.

זאת, כאמור, אנציקלופדיה לכל המשפחה, אבל הילדים יאמצו אותה, כי הסדר בה אינו כרונולוגי כי אם הגיוני, וכל נושא מותקף מכמה וכמה כיוונים. אפשר לקרוא משהו כללי, לספוג מידע על קצה המזלג ואפשר להתעמק לפרטי פרטים. המצטופפים מתחת למפה, או דיאגרמה. לפי העניין ויכולת הקליטה. כל שני עמודים, המוקדשים לנושא מסוים, מכילים קצת טקסט (לא מנוקד, וחבל) הרבה תצלומים עם הסבר, הרבה ציורים — ביניהם „היסטוריים" (איורים לכתבים עתיקים, יצירות אמנות), תרשימים, מפות, הדגמות... עולם שלם שנועד לגרות סקרנות ולמשוך את הילד לקרוא עוד ועוד, גם נושאים שבדרך כלל רחוקים ממנו.

ראיתי בן 10 אינטליגנטי שקוע בחדוות הדעת על „אדם וחברה" (שני הכרכים האחרונים בסדרה) בעוד על המסך הקטן התרוצצו הרובוטריקים.

גם נסיכה יכולה

אגדה חדשה
מאת גיל הראבן
איור: איציק רטנה
הוצאת עם עובד

זאת „אגדה חדשה" וכשמה כן היא. הרבה מאד הומור, ניפוץ מוסכמות ומסר פמיניסטי, לא להיבהל, בבקשה — הכל עשוי מאד־מאד בטוב טעם, בלי לשרוף חוויות. יש כאן, כמו שצריך להיות באגדה, מלך ומלכה ונסיכה, שהגיעה לפרקה, ודרקון נוראי המציק לנתיני המלך וההמשך מתבקש מאליו: המלך מבטיח את ידה של הנסיכה למי שיכניע את הדרקון.

עד כאן הולכת המחברת, גיל הראבן, בעקבות האחים גרים, אם כי בלי הרצינות הטבטונית. ולפתע, באמצע, מתהפכים היוצרות המוסכמים, מסתבר שהנסיכה היא לא רק יפה אלא גם אמיצה, בעוד הנסיכים המבטיחים להילחם בדרקון, הם פחדנים, רברבנים, לא יוצלחים... הנסיכה לוקחת איפוא את העניינים לידיים, מתחפשת לגבר, יוצאת לקרב, פוגשת בדרך נסיך שלומיאלי חובב טבע־סימפטי ביותר ו...

כן, יש עוד הפתעות, והסוף כמו באגדות. בערך, עם מעט מאד קלישאות.

הילדים: אוהבים אגדה מצחיקה זאת, קולטים את המסר ונהנים, הם אהבו את ההצגה, שזכתה בפרס. אך אינני יודעת מה קדם למה, ההצגה לספר (הוצאת עם עובד) או להפך; מה זה בעצם משנה? הספר מנוקד, מאויר בציורים מצחיקים וצבעוניים של איציק רטנה, כריכה קשה, לבני 7־12, כי גם בגיל זה אוהבים אגדות.

תריסר משחקים ועוד משחק

ספר המשחקים הגדול
הוצאת מסדה

הרעיון לכרוך בספר משחקי לוח הוא כל כך פשוט וגאוני, שכבר השתמשו בו פעמים רבות, אך „ספר המשחקים הגדול" (הוצאת מסדה) שונה מאחרים. הוצאת A £ C BLACK הלונדונית פנתה לתריסר מאיירים מהמפורסמים בעולם וביקשה מהם לעצב משחקי לוח, התוצאה היא ספר גדול, שעל כל צמד מעמודיו משתרע משחק מרתק, המעוצב בסגנון ייחודי, שונה משכנו. מרבית המשחקים הם וואריאציה על המשחקים הידועים, ובצדק, מה הטעם לקלקל על־ידי שיפורים משהו כל כך מוצלח כמו „סבלנות" או „סולמות וחבלים"? אבל הציורים משגעים, וההוראות משעשעות (נוסח עברי: נורית יובל). אך תודו, שבמירוץ מכשולים הרבה יותר נחמד להתעכב על־ידי טעות בחיוג (במשחק טלפון) מאשר לפי הוראה סתמית לחכות שני תורים. פה ושם מרשים לעצמם המעצבים לחרוג מהחוקים המקובלים של המשחק המסורתי, אבל במידה ובלי להפריע. אף כי שהרושם הראשון הוא של אנדרלמוסיה פראית ובלגאן, הנוהג בכיף. ההוראות כתובות בגוף המשחק, ברורות (אבל לא מנוקדות וחבל) וכשמתחילים לשחק — זה הולך. פרס למשחק מקורי מאד ומטורף מאד מאת ריק סטרמן והלן ויה, ששמו „אסור באיסור מוחלט" וכל ההנאה בו — בקריאת ההוראות. הספר נמכר בעטיפת פלסטיק, המכילה גם שתי קוביות וחמורות של „חיילים" צבעוניים, הנדרשים למשחקים אלה.

תקליטים

דיויד + דיויד — „בומטאון"

דיויד + דיויד — שונאים את הוליווד

מאת עמית רוט

דיויד ודיויד גרים בעיר הכי גדולה בעולם. אפשר לעבור בה יותר משמרנים קימ מקצה לקצה. קוראים לה לוס־אנג'לס והם שונאים אותה.

הם שונאים את אורח החיים של הנובורישים של הוליווד „כל אותם אנשים שמסתובבים במכוניות מהירות, אבל למעשה הם הולכים לשום מקום".

הם לא שווים בעוצמת טינתם לעיר על הגלגלים בגלל שדיויד בירוואלד, כותב המלים, הספיק לצבור יותר שנאה ללוס־אנג'לס ב־26 שנותיו שעברו ברובן בעיר, בעוד שדיויד ריקטס, נגן רב־כלי בן 32, הוא די חדש במטרופולין כך שהוא מתייחס לנובורישים ושאר תושבי העיר קצת ביתר סלחנות.

„בומטאון", אלבומם הראשון, מלא כולו בלוס־אנג'לס, מהמלים ועד למוזיקה, וזה אלבום שכדאי לשמוע אותו.

בשירים שחורגים לטובה מהרמה הממוצעת של כתיבת מלים ולחנים הם מציירים עולם קודר, אך ברובו גם משעשע בחוסר התכלית של החיים העיתונאים והנפשיים של לוס־אנג'לס. לפעמים הם נשמעים כמו שילוב של בריאן פרי, בראון ורוברט פרופ, ולפעמים קרובים יותר לרנדי ניומן או לרוק אוסטרלי חדש, אבל תמיד הם נשמעים טוב.

ההתייחסות היומרנית של בירוואלד, מ[illegible] לקרופסור לפוליטיקה ולפסיכולוגיה, [illegible] בקפקא חבר לנפש, השתנה לדבריו עם [illegible] כשהבין ש„הרס עצמי אינו צורת האמנות הטהורה ביותר".

אז, אם אתם מתעניינים במוזיקה [illegible] של שחור ולבן שמוגשת בצורה נקייה ומושכת עם הרבה מחשבה על הצורה [illegible] יומרנות מנופחת בתוכן, כראי לשים לב ל„בומטאון", אלבום בכורה של אנשים שאוהבים לשנוא את הסביבה שלהם, ועושים מוזיקה שקל לאהוב אותה.

בימים אלה, כשטום וייטס ורוק של [illegible] המערבי שב באופנה, דיויד ודיויד [illegible] ללא ספק לראות את המטבע [illegible] אנג'לס מכל צדדיה.

אריות הג'אז

מאת יוסי ונונו

תקליט של אוסף קטעים, „בהשראת חצות דקה לחצות", הודפס על־ידי „לו־טוס", כנראה בתוצאה מהצלחת הסרט והפסקול בהפקתו של הרבי הנקוק.

העטיפה הקיטשית שעשויה כלאחר יד, ציור לא מוצלח במיוחד של סקסטר גורדון על רקע מגדל איפל, עלולה להטעות. הקטעים בתקליט מצוינים. אמנם אני מעריך את תקליטי המקור, שחלקם זכו בשנים האחרונות להדפסה מחודשת, אבל גם התקליט הזה יכול להיכנס למדף תקליטי הג'אז. זה בטוח לא יזיק.

מרבית הקטעים בתקליט הם ביצועים ישנים משנות ה־50 של אריות הג'אז. התקליט נסגר ונפתח בשני ביצועים שונים ל„ראונד מידנייט". הראשון אנרגטי עם מיילס דיוויס וג'ון קולטריין, והשני רומנטי יותר בטיפולו של מלחין הקטע, תלוניוס מונק, שזוכה לסיוע מצוין מהמתופף ארט בלקלי.

במרכית הקטעים האחרים [illegible] סקסופוניסט ואפשר למצוא [illegible] המיטב שבמיטב. ביצוע של [illegible] צ'ארלי פארקר, „סתיו בניו־יורק" [illegible] גורדון, „כמה זמן זה כבר נמשך" [illegible] של קולמן הוקינס, „עוד" עם [illegible] וביצוע מוצלח במיוחד ל„אפריל [illegible]" בן ובסטר בסיועה של בילי הולידיי [illegible] שמנדבת את קולה גם ל„כשהמעון [illegible]" ביצוע מ־1944. לא נפקד גם מקומם של [illegible] פאוול, שעל סיפורו מבוסס הסרט, ושמם [illegible] אוסקר פטרסון, באבי ריץ, [illegible]

הקו המוביל הוא ביבופ, ביצועים ש[illegible] לפחות היו חדשניים והיום הם [illegible] צרופה. אין בתקליט את הצרימה [illegible] שיש בדרך כלל בתקליטי אוסף. [illegible] כאן ניסיון לסכם תקופה שהיתה [illegible] מהפוריות ביותר בג'אז ובמוזיקה בכלל [illegible] עובר. מומלץ לחפש גם קטעים [illegible] בתקליטים אחרים ולא לשכוח את הפסקול הנהדר של הסרט.

הסוס בגמר

סוזי והבנשיז, „מבעד למראה", תקליט יבוא

מאת יוסי ונונו

חבל. אבל סוזי והבנשיז מסוגלים ליותר. התקליט הזה מסמן אולי את סוף הסיפור להרכב לא רע שהקליט כמה תקליטים טובים יותר וגמר את הסוס. סוזי מסוגלת אמנם להתעלות בתקליט הבא, אך בתקליט הזה היא משעממת.

התקליט הוא ביצועים מחודשים לשירים של יוצרים אחרים, עניין שנעשה פופולארי בזמן האחרון. ביצועים אנמיים, בחלקם ניכר שסוזי לא־הבינה את הכוונות מאחורי השיר המקורי ופשוט שרה כי צריך להוציא תקליט. ובחלקם לא הצליח לה.

„ילדה קטנה את אבודה" של [illegible] הולך לאיבוד מעיבוד יתר. כך גם [illegible] של רוקסי מיוזיק. „התוסע" של [illegible] תקוע במקום ו„עיר זו אינה [illegible]" יש כוונות טובות, [illegible] לורי אלף, שקיבל שירה מתוקה [illegible] השיר; מה שאומר שלא תמיד כדאי [illegible] לקלסיקה ובמיוחד אם אתה לא בטוח [illegible] צריך לטפל בה.

סוזי אמנם הוכיחה בעבר [illegible] לשיר שירים של אחרים, אלא [illegible] זמן היא היתה על הקריירה [illegible] שבגמר. אפשר לוותר על התקליט הזה.

מה חדש?

„ברונסקי ביט" מתאחדים!

מאת עופר ניר

שלישיית „ברונסקי ביט" מתאחדת שוב בהרכבה המקורי, המוצלח, בהנהגתו של ג'ימי סאמרוויל. אולם, במה חבל, מדובר באיחוד חד־פעמי לצורך מופע מיוחד, שיתקיים בלונדון ב־4 באפריל וכל הכנסותיו מיועדות לחקר מחלת האיידס וסיוע לנפגעיה.

מופע זה, כפי שכבר דיווחנו בעבר, הוא רק חלק מתוך שבוע עמוס אירועים, מוסיקליים, קומיים ואף תצוגות־אופנה, לגיוס כספים למלחמה באיידס. המופע יתקיים שלושה ימים לאחר מופע מרכזי, ברוממבלי ארינה בלונדון. לצד „ברונסקי ביט" תופיע להקת „ניו אורדר". סאמרוויל וחבריו, כולם הומוסכסואלים גאים, לא היו מוכנים לאשר כי בעקבות ההופעה החד־פעמית, צפוי איחוד מחודש על בסיס יותר קבוע. „נצטרך להמתין ולראות איך התקבלה הופעה שלנו", סתם סאמרוויל ולא הרחיב. „הרעיון להופיע יחד עם לארי וסטיב (חבריו לברונסקי ביט), היה שלי. הם היו נלהבים מאוד. אחרי הכל, ברונסקי ביט הוקמה, כדי לקדם את זכויות ההומוסכסואלים, כמו גם רעיונות פוליטיים־חברתיים, שאנו דוגלים בהם. חשוב לנו להיות מעורבים במסע־הציבורי נגד האיידס. זו גם הזדמנות מצויינת להפריך את השמועות בדבר היחסים הרעים, כביכול, ביני לבינם, בעקבות פרישתי מן הלהקה. נוצר הרושם שאנו מתעבים זה את זה ולא כך הדבר. אנחנו ידידים טובים."

אגב, המופע הגדול, לא זה שבהשתתפות „ברונסקי ביט" המאוחדת, יצולם לסרט קולנוע, שיוקרן מאוחר יותר ויעזור לגייס סכומים נוספים למלחמה במחלה הנוראה.

„שיהיה" טוב...

בעקבות אסון המעבורת, בו מצאו את מותם נוסעים רבים שעשו דרכם מבלגיה לאנגליה, הכריז העיתון הבריטי „סאן" על הקמת קרן עזרה למשפחות הנספים. תרומה נכבדה לקרן, תגיע מהכנסות תקליטון חדש במתכונת ה„בנד אייד", גירסה חדשה ללהיט הישן של הביטלס „שיהיה".

את השיר הזה ביצע הרכב כוכבים בו נטלו חלק, בין היתר, חברי להקת „פרנקי הולך להוליווד", „בננהרמה", ניק קרשו, מארק קנופלר, בוי ג'ורג' ועוד. אחרים, שלא יכלו להגיע להקלטה, שלחו מסר וידיאו, המשבח את היוזמה. בין אלה, היו בוב גלדוף ודייויד בואי. פול מקרטני הסכים לבקשתו של מפיק הגירסה החדשה, פיט ווטרמן, להשתמש בקולו, מתוך ההקלטה המקורית של השיר, בביצוע הביטלס. מקרטני, כידוע, כבר אינו מחזיק בזכויות לשיר הזה, אותן רכש בשעתו מייקל ג'קסון, יחד עם זכויות לשירי ביטלס אחרים, תמורת כמה עשרות מליוני דולרים. ג'קסון נענה ברצון לבקשה לוותר על תמלוגים עבור הגירסה החדשה ל„שיהיה". עם רצון טוב, הכל יהיה טוב והעיקר, שהכסף יגיע לכיסים הנכונים.

הצד השלישי של התקליט

„יו.2" בגדול

להקת יו. 2 מוסר עבודה

מאת עופר ניר

זכרון אישי: לונדון, חורף 81', אולם הליסיאום, צפוף ורותח, מלא עשן. ערב של להקות „חדשות" פחות או יותר. ארבע בכרטיס אחד. שתיים נשכחו מן הזיכרון ומן ההיסטוריה. שתיים, המשיכו אחר־כך והפכו למגה־להקות. אחת, „תאומי תומפסון", שיתה הדיכוי השעתה מעולות ושבה רק לאחרונה, בצמד, להקליט. האחרת, הפכה לאחת הלהקות המצליחות בעולם. להקה אנרגטית, ארבע חיות־במה. „יו.2", שש שנים אחרי ה„ליסיאום" והצורך להתגלגל במופע עם עוד שלושה שותפים. בחודש יוני הקרוב הם יתנו שתי הופעות באיצטדיון וומבלי בלונדון.

ועכשיו, יצא גם תקליט חדש „עץ יהושע", תוך שבוע, הגיע למקום הראשון במצעד המכירות באנגליה, „עץ יהושע", לפי תחושת חברי הלהקה, הוא הדבר הקרוב ביותר לשלמות, כפי שהם רואים אותה, כפי שהם רואים אחריה. „הקצב" (ריזט אוראנס), גושרוזס הלהקה, טוען שבונו, הסולן, ואחת הדמויות ביותר כריזמטיות ברוק העולמי, הצליח להגיע סוף סוף לרמת הכתיבה והשירה שנדרש מעצמו, שהיה ראוי לה, שהקהל השתוקק אליה.

„אני מתחיל להיות זמר טוב," אומר בונו על עצמו. „כאשר סיימנו לעבוד על התקליט „השריפה הבלתי נשכחת," אמר בריאן אינו, המפיק, שהצליח להוציא ממני חלק ממה שטמון בי, אבל יש עוד הרבה, שטרם מגיע למיצוי. נתתי יותר מעצמי בתקליט הזה ועדיין, יש עוד. אני מתחיל להשלים עם מה שאני עושה, עם מה שהלהקה עושה, עם מה שהיא מייצגת. עכשיו אני יודע, שאני רוצה להיות זמר. השאיפה שלי היא להיות זמר נשמה כמו ג'יימס בראון, כמו אל גרין. כל מי שהושפעתי ממנו, אנשים כמו ואן מוריסון או בוב דילן, התלבטו, כמוני, בנושאים של אמונה ודת."

בונו, אירי קתולי, עם איזושהי אש דתית אצורה בעצמותיו, לא בוערת, לא מכלה, אבל קיימת. בונו, בחיפושים אחר הטוב והמושלם, אחר החטא ועונשו, אחר הצדק האבסולוטי, אחר האלימות הקיימת בכולנו. „חושבים שאני נמשך לדמויות כמו גנדי או מרטין לותר קינג או ישו הנוצרי, משום שבמידה זו או אחרת, אני רואה את עצמי כאדם דתי, איש אלוהים מאמין," בונו אומר. „האמת היא שהמשיכה שלי אל אנשי השלום האלה היא מתוך נסיון לפצות את האלימות האצורה בי. גדלתי במקום אלים ואני מתעב את האלימות הקיימת בי. האנשים האלה הצליחו להתקיים מבלי להזדקק לה. לכן אני מעריץ אותם."

בונה של אמונה בחברה סלחנית, שלווה, משוחררת ממלחמה היא, לשם הי"ג, בונו האידיאליסט הפרגמטי, המפורסם על עטיפת התקליט החדש כתובות של סניפי „אמנסטי" בארצות־הברית, אנגליה ואירלנד. הוא תורם בקביעות, זמן וממאמץ וכסף, לארגון הזה. את „ידה בשמיים הכחולים" כתב לאחר ביקור מצמרר באל־סלוודור. הוא גם ביקר בניקרגוואה. „זו המהפכה הסקסית ביותר שראיתי. נשים חמושות, לבושות מדי חאקי, כל אחת מהן נראית כמו מיס תבל," הוא אומר. שיר אחר, „אמהות הנעדרים" מוקדש לנשים של כיכר מאי בבואנוס־איירס, לאמהות הנעדרים בכל מדינה בדרום־אמריקה, בכל מקום בעולם.

את התקליט הזה „עץ יהושע", הקדישה הלהקה לגרג קארול, שעבד בצוות הטכני שלה והפך בעצם לחבר, נער־שליח, מוציא־ומביא. „גבעת עץ־אחד", אחד השירים בתקליט, מוקדש אף הוא לבחור בן ה־26 יליד אוסטרליה, שבא איתם לדבלין, ונתבקש יום אחד על־ידי בונו לקחת את אופנועו של הזמר מן המוסך. קארול התהפך ונהרג. „אני לא חושב שאצליח, שכולנו נצליח להתגבר על מותו," אומר בונו. „הבחור הזה מת כשעשה שירות למעני."

בונו, אירי פשוט ומורכב, כוכב שאינו רואה עצמו ככזה. „מה שמייחד את הלהקה היא המוסיקה, לא האנשים שעושים אותה," הוא אומר. „אני והאחרים, איננו אלא אנשים פשוטים ורגילים, שמקצועם הוא המוסיקה. והם מקיאים במקצועם, והם בעלי מוסר עבודה גבוה. בתקליט הזה, בקודמיו ובהופעות, „יו. 2" היא אותה הלהקות הישרות ביותר עם עצמה ועם הקהל שלה."

בפתח־תקווה, טבריה, רמת־גן ויפו ייקבעו העולות לרבע־הגמר

מאת משה רוזנברג

ארבעה משחקים חוזרים ישלימו היום את שלב שמינית הגמר בגביע המדינה בכדורגל. במשחקים שהיו לפני שבועיים לא הושגו הכרעות. אם לא תושג הכרעה היום גם בתום 120 דקות יבעטו כדורי עונשין מ־11 מטרים.

המשחק המרכזי יהיה באיצטדיון בפתח־תקווה שם תתמודדנה מכבי פתח־תקווה והפועל פתח־תקווה. בדרבי שהוקדם לשעה 2 בצהריים, עקב נישואיו הערב של אייל בגלייבטר עם נירית קופמן, בתו של שחקן העבר בהפועל פתח־תקווה, בועז קופמן.

בגלייבטר שנעדר משני המשחקים האחרונים בליגה עקב פציעה עדיין לא כשיר ולכן לא ברור האם יוכל לשחק לאורך כל המשחק. מה שברור כי החלוץ אסי בן־שמעון שעבר עבירת משמעת בשבת במשחק הנוער, לא ישחק. הוא הושעה עד להעמדתו בפני ועדת משמעת. את מקומו ימלא אלון ירוחם.

בהפועל פתח־תקווה יחסר רק אבינועם קייסי המרצה עונש הרחקה. גיל סאבו ישוב להרכב ובלם החירום גבע מרכוס יתופקד בחוד.

שתי ההנהלות של הקבוצות הבטיחו לשחקנים את הכנסות המשחק בנוסף למענקים הרגילים.

חיים קשים יצפו היום להפועל כפר־סבא במשחק החוץ מול הפועל טבריה. עדיין לא ברור אם עושה המשחק הכפר־סבאי מייקל יפה ישחק מאחר שהוא עדיין לא החלים מפציעתו. מאיר נוהר ייעדר עקב שבר ברגלו.

התקפת טבריה הפורייה בראשות מאיר עמור, עופר דן ומשה אוזלאי תקשה בוודאי על הגנת כפר־סבא ושוערה אדיר שמיר, מה גם שהקשר הדינאמי עמוס ברטר נמצא בכושר טוב.

באיצטדיון וינטר ברמת־גן תתמודד בית"ר תל־אביב מול הפועל חולון מהליגה הארצית. לחולונים הגנה יציבה שספגה את המספר הנמוך ביותר של שערים בליגה הארצית — רק 12. לנסים כהן, קשר בית"ר, וחבריו לחוד יוסי אדרי ודוד לביא מצפים חיים קשים. מנגד תהיה הגנת בית"ר בלחץ מול חלוצי חולון המסוכנים, ארז שקרוקה ובני רמתי.

באיצטדיון גאון ביפו תנסה מכבי יפו, השקועה בתחתית הליגה הלאומית, לגרום קצת נחת לאוהדיה מול הפועל חדרה מהליגה הארצית. המשימה היפואית תהיה קשה במידה והחלוצים דוד אמיגה ומנשה מזרחי ימשיכו לשחק כפי ששיחקו לאחרונה בליגה. מנגד תהיה להגנת יפו מלאכה קשה מול חלוצי חדרה, עודד מכנס, שלמה מזרחי ורונן שפירא שהבקיעו את המספר הרב ביותר של שערים בליגה הארצית — 32.

פרט למשחק בפתח־תקווה יתחילו שלושת המשחקים בשעה 2.30 אחה"צ.

אבנים וחול מהכותל, מים מהבאבא סאלי

מאת כתבנו בפתח תקווה

הדרבי הפתח־תקוואי שיהיה היום במרכז משחקי גביע המדינה מעורר סקרנות רבה. אבנים וחול מהכותל, מים קדושים מהבאבא סאלי בנתיבות הובאו כבר אתמול על־ידי אוהדי מכבי והפועל פתח־תקווה ואלה מתכוננים לעשות היום שמח באיצטדיון.

דגלים, צעיפים ובלונים יובאו על־ידי האוהדים למשחק היום. המשחק אמור היה להערך מחר באולם הנהלת מכבי פתח־תקוה הקדימה אותו מאחר שמגן הקבוצה אילן ז'אן ספג שמונה כרטיסים צהובים לפני שבוע וחצי ולפי תקנון ההתאחדות אסור לו לשחק עשרה ימים מהצהוב השמיני למשך שני משחקים. כלומר, מחר כבר אסור לז'אן לשחק.

חלוץ הקבוצה אסי בן־שמעון יועמד מחר לפני ועדת משמעת פנימית. בן־שמעון שהוחלף במהלך משחק הנוער בשבת על־ידי מאמנו פלט מלים מיותרות ובלתי נעימות ולכן הושעה עד להעמדתו לוועדת משמעת.

הרכבת האווירית יוצאת ללוזאן

המאמן שרף: „לא יהיה הפרש גדול בגמר" * מיקי ברקוביץ: „תזכה בגביע הקבוצה שיהיו לה עצבים חזקים" * דורון ג'מצ'י: „אנו בתנופה, תנו לנו שקט" * כל סגל הקבוצה וכל ההנהלה מצטרפים למסע

מאת יצחק ויסהוף

„אנו יוצאים ללוזאן במטרה לחזור עם גביע אירופה. כל אחד רוצה לשוב עם הגביע לישראל. אבל אם לא נצליח לזכות בו קבלו אותנו בכבוד הראוי לנו" כך אמר מאמן האלופה צבי שרף ערב צאת מכבי ת"א להופעה החמישית שלה בגמר משחקי גביע אירופה לאלופות.

„עבדנו קשה בשביל להגיע למשחק הגמר. לאחר שנוצחנו בבית לטרסר מילאנו אמר חבר ההנהלה צבי רול כי נהיה בגמר. לאחר ההפסד באורתז היו לי כרטיסים למשחק בין טרסר לז'אלגירים. לא רציתי לצאת למשימת הריגול. יו"ר הקבוצה שמעון מזרחי אמר לי סע. ללא האמונה בכוחה מכבי לא היתה מגיעה לרגע זה" הוסיף מאמן המכבי.

צבי שרף מסביר כי שחקני מילאנו יגיעו למשחק ביום חמישי רעננים: „לא יהיה משחק כדורסל גדול. יהיה משחק של כוח. משחק של הגנות. הרבה איבודי כדור ועצבים. כמו כל הגמרים גם גמר זה לא יגמר בהפרש גדול. אנו קבוצה טובה אולם מולנו תתייצב קבוצה לא פחות טובה. מילאנו, עם בן פטרסון, לא זכתה עדיין בגביע אירופה והם ירצו לזכות. גם אנו מבקשים לנצח".

מיקי ברקוביץ שנמצא בעת האחרונה בחדשות, לאו דווקא חיוביות עקב הפרשות שהיו לו עם המאמן צבי שרף, מבקש לעשות פסק זמן לטובת גביע אירופה: „משאת נפשי לזכות בגביע אירופה. מילאנו היא קבוצה אגרסיבית שיש לה שחקני פנים וחוץ טובים. הקבוצה שלה יהיו עצבים חזקים יותר היא זו שתנצח ואני מקווה כי תהיה זו מכבי ת"א" אמר ברקוביץ.

דורון ג'מצ'י המצוי בכושר מצויין אמר: „במכבי עושים מעברים חדים. מהפסד לנצחון ומהליגה לגביע אירופה. כיום אנו בתנופה ורוצים לשוב מלוזאן עם נצחון. אני מאמין בי ובחברי. רק תנו לנו לעבוד בשקט".

מכבי ת"א יוצאת ללוזאן עם כל שחקני הסגל. גם אבי שילר ומאיר קמינסקי שאינם נרשמים בטופס המשחקים יצאו עם חבריהם כפרס על ההשקעה באימונים. כל חברי ההנהלה יהיו נוכחים במשחק בלוזאן.

מאות מאוהדי הקבוצה יצאו יחד עם השחקנים באותו [illegible] ובמטוסים נוספים שיעמדו [illegible] את הקו תל־אביב לוזאן.

מנוחה למאגי

מאת יצחק ויסהוף

קווין מאגי, כוכב מכבי תל־אביב, שוחרר אמש מאימון הקבוצה ערב היציאה [illegible] ללוזאן שבשווייץ. מאמן הקבוצה צבי שרף העדיף להעניק למאגי, [illegible], מנוחה.

24 שעות לאחר שזכתה [illegible] האליפות ה־18 ערכה מכבי תל־אביב אימון קל. הדי התקריות בין צבי שרף למיקי ברקוביץ' במשחק נגד הפועל תל־אביב לא נזכרו [illegible] הרגיעה השתלטה על הקבוצה.

האלופה הישראלית תצא הבוקר במטוס חכור לשווייץ כאשר [illegible] מאוהדיה מצטרפים אליה לקראת משחק הגמר מחרתיים נגד טרסר מילאנו.

אלפי אוהדים נוספים [illegible] להגיע ללוזאן [illegible] ובהיכל הקרח, שם ייערך [illegible] צפויה האלופה שלנו לעידוד [illegible] יותר מ־1000 מאוהדיה.

הנקניק שיוטס עם מכבי ללוזאן

נציגי מפעל הבשר ריכרד לוי הכינו את הנקניק הארוך ביותר בעולם. לדבריהם. הנקניק יוטס הבוקר עם כדורסלני מכבי תל־אביב ללוזאן לגמר גביע אירופה. אורכו של הנקניק, שהוכן כמובן במיוחד, הוא שלושה מטרים ובתום המשחק הוא יחתך למאות פרוסות ויחולק בין אוהדי מכבי תל־אביב. נקווה שיהיה להם תיאבון וחשק לאכול ממנו.

מכבי חיפה בקוראץ'

הפתיעה בנצחון 79:99 בחולון על הפועל המקומית ודורגה, בתום המשחק השלישי, במקום החמישי * חולון נותרה ללא מפעל אירופי לעונה הבאה

מכבי חיפה — הפועל חולון 79:99 (37:47)

מאת יוסי חן

הפועל חולון וודאי מתנגדת לפליי־אוף. את הליגה היא סיימה שניה, אחרי מכבי תל־אביב. אך אמש נדחקה למקום השישי לאחר הפסד מדהים 99:79 מול מכבי חיפה.

החיפנים ראויים למלוא המחמאות. הם צעדו בבטחון למן שריקת הפתיחה ולא הותירו סיכויים לחולונים שנראו על המגרש כעדר ללא רועה.

כבר בדקה החמישית היה יתרון החיפנים ברור — 3:12. בהמשך צימקה חולון ל־24:17 ואולם בדקה ה־15 הכל היה ברור כשמכבי חיפה הובילה 22:37.

ריצ'י ג'ונסון וג'ון פלאורס המוציאים לפועל בחיפה אך הקבוצה כולה שיחקה בהקרבה ולא הותירה ספקות לגבי העדיפות [illegible].

בחולון היטיב לשחק רק [illegible] בורמור ומאמני הקבוצה מולי קצור ואילן קובלסקי „זכו" לקריאות גנאי ממאות אוהדי חולון שקיוו להופעה בגביע קוראץ' בעונה הבאה.

בדקה ה־24 למשחק הובילה [illegible] חיפה 45:60 ואחר־כך, בדקה [illegible], גם 60:77. כאן נעצרו החיפנים [illegible] צימקה עד כדי 73:81. [illegible] פלאורס בשלושה סלים [illegible] מכבי חיפה ליתרון 73:87 [illegible] סופית את תקוות החולונים [illegible] ועד לסיום צמח ההפרש עד [illegible] נקודות בסיום.

שפטו ברוך זליגנר ודני [illegible] לעיני 500 צופים, בחולון.

* קלעו למכבי חיפה: ג'ונסון [illegible] פלאורס 26, שלכטר 19, אריה [illegible] 17, גורנון 7, ירדן רותנר 1 ושטיינהאור 1.
* קלעו להפועל חולון: [illegible] 28, טורי 21, באניסטר 16, [illegible] בוגין 4 ויעקבי 2.

הפסד ישראלי ב... מילאנו

הטניסאי הישראלי שלמה גליקשטיין, נוצח בסיבוב הראשון בטורניר מילאנו על ידי [illegible] מרג'ין קאמאל 6:2, 6:3.

קאסאל העניק לספרד את הנצחון על מערב גרמניה (3:2) בגביע דייוויס, כשניצח את אלוף וימבלדון, בוריס בקר. אגב, בקר מדורג ראשון בטורניר זה לפני הצ'כי מילוסלאב מאצ'יר.

תוצאות נוספות: [illegible] — מריק קרצמן (גרמניה) 5:7, 6:4. אריק יילן (גרמניה) — קרל לימברגר (אוסטרליה) 5:7, 1:6. [illegible] דרייק (אוסטרליה) — לוקה בוטאצי (איטליה) 6:4, 2:6, 6:1.

גם אלוף ישראל עמוס מנסדורף, נוצח בסיבוב הראשון של טורניר הטניס במילאנו על ידי שמיר 3:6, 1:6, 2:6.

מילוסלאב מאציר מצ'כיה ניצח את הוגו קולומבו מאיטליה 2:6, 3:6.

אמיליו סאנצ'ז מספרד ניצח את לורי וורד מאוסטרליה 4:6, 2:6, 3:6.

מיכאל סטייפרס מהולנד ניצח את סימונה קולומבו מאיטליה 2:6, 3:6.

● קליעה

ארמיסט השיג המינימום לסיאול

באליפות קליעה שנערכה בהאוונה, בקובה, השיג הקלע הישראלי גארי ארמיסט את המינימום לאולימפיאדת סיאול: בצברו 575 נקודות באקדח אוויר אולימפי.

ארמיסט דורג בסיכום הכללי במקום ה־10 מתוך 45 משתתפים באקדח חופשי הוא צבר 551 נקודות מתוך 600.

במקצועות הרובה צבר יצחק יונסי 575 נקודות. ברובה אוויר צבר הצעיר גיא סטריך 567 נקודות במקצוע 60 כדורים שכיבה צבר סטריק 589 נקודות. יונסי דורג אחריו עם 586 נקודות.

ברובה חופשי 3x40 צבר סטריק 1133 נקודות תוצאה המהווה לגביו שיא אישי.

גם בנוער נוצחה מכבי תל־אביב במשחק הראשון בפליי־אוף

את ההפתעה סיפקו כדורסלני מכבי חיפה שניצחו 85:87

מאת יוסף גלזר

כדורסלני הנוער של מכבי חיפה חוללו אמש הפתעה מרעישה במשחק הראשון בגמר אליפות המדינה לנוער. החיפנים, אלופי מחוז הצפון, גברו באולם בכרמל על מכבי תל אביב 85:87 לאחר שהאורחים הוליכו במחצית 30:48.

מכבי תל אביב כבר הוליכה ביתרון 18 נקודות במחצית הראשונה אולם שמטה את יתרונה בסיום. את סל הניצחון קלע החיפני אלי הכר 5 שניות מהסיום. היה זה יתרונה היחיד של מכבי חיפה בכל מהלך המשחק.

בשורות המנצחים בלטו אייל לייב ושמעון אוזלאי. בתל אביב התעלו גלעד כץ, מוטי בן דוד ואמיר כץ.

בסיום היו למאמן ועסקני מכבי תל אביב טענות קשות כנגד שיפוטם של אמיר הלר ומשה וולף והם הגיבו בהתנהגות פרועה ובלתי ספורטיבית.

משחק הגומלין ייערך ביום ראשון בתל אביב.

* קלעו למכבי חיפה: הכר 25, לייב 25, אוזלאי 21, צור 10, שלמון 4 ומרקוס 2.
* קלעו למכבי תל אביב: ג. כץ 21, בן דוד 21, איציק כהן 19, א. כץ 17 ובוכן 7.

שיפו לאינטר מילאנו

כוכב אנדרלכט ונבחרת בלגיה בכדורגל, הקשר אנצו שיפו בן ה־21 יחתום השבוע חוזה עם אינטר מילאנו. כך אמר מנהלה של אנדרלכט מישל ורשוורן.

סכום העברה 2.7 מיליון דולר. שיפו, שלבש 24 פעמים את מדי הנבחרת הבלגית, הוא בנם של מהגרים מסיציליה והוא הכדורגלן הבלגי השני מאנדרלכט העובר לאינטר.

לפני ארבע שנים רכשה אינטר מאנדרלכט את הקשר הבין לאומי לודו קוק שניספה באוקטובר 1985 בתאונת דרכים. 46 פעמים לבש קוק את מדי „השדים האדומים".

שיפו יתפוס את מקומו של הגרמני קרל היינץ רומניגה, העוזב ככל הנראה את המועדון האיטלקי.

נצחון לקייב

במחזור הרביעי בליגה הסובייטית בכדורגל, ניצחה האלופה דינאמו קייב את נפטצ'י באקו 1:2 ובאותה תוצאה גברה [illegible] על דינאמו טביליסי.

בין יתר התוצאות: זניט לנינגרד־צסק"א מוסקבה 0:1. דינאמו מינסק־דנייפר 0:1. ז'אלגירים וילנה־שחטיור דונייצק 2:3. אלמה אטה־דינאמו מוסקבה 0:1.

ליוונים יש בית"ר ירושלים

המוליכה בליגה היוונית בכדורגל, קבוצת אולימפיאקוס פיראוס, הובסה במחזור ה־23 באי כרתים, על ידי קבוצת אופי 4:1. אך עדיין יש לה יתרון בן שש נקודות (36) על השלוש הדולקות אחריה — פאאוק סאלוניקי, אופי ופאנאתינאייקוס אתונה.

פאאוק נפרדה בלא שערים מקאלאמריה ופאנאתינאייקוס הכניעה את יאנינה 0:3.

● אתלטיקה

תלמידי רמה"ש הצטיינו בגמר

מאת אריה גיטלום

תלמידי תיכון מקיף רמת השרון וחטיבת הביניים עלומים רמת השרון בלטו אתמול בגמר הארצי באתלטיקה קלה לבתי־ספר.

התלמיד רמי לברן ממקיף רמת השרון ניתר למרחק 7.15 מטר. אוהד מרליה, אף הוא מרמת־השרון, קפץ לגובה 1.97 מטר.

התלמידה גילי דישון מגימנסיה ירושלים רצה 100 מטר בזמן 12.32 שניות.

לראשונה משחקי הכרעה גם אצל הנשים בכדורסל

הליגה מתה — יחי הפליי־אוף

מאת יוסף חכם

משחקי הליגה הלאומית לנשים בכדורסל הסתיימו אמש. ביום שני בשבוע הבא יחלו משחקי הפליי־אוף לקביעת האלופה. מוליכת הליגה קבוצת אליצור תל־אביב תתמודד עם הפועל תל־אביב והפועל גבעת חיים מול מכבי תל־אביב.

לליגה הארצית נשרו קבוצות מכבי דרום / רמת־זוז, אס"א ירושלים ומכבי רמת־חן.

● באולם רוממה בחיפה ניצחה המוליכה קבוצת אליצור תל־אביב את הפועל חיפה 55:84 (31:41). הירבו לקלוע לאליצור ת"א: דרייגור 29 וגרוסמן 17. להפועל חיפה: דינרמן 15. שפטו קניג והרונג.

● באולם בגבעת חיים הכניסה קבוצת הפועל המקומית את מכבי דרום / רמת חן 58:102 (29:58). הירבו לקלוע לגבעת חיים: גורן 36 (6 סלי 3 נקודות) ודימנט 26. למכבי דרום: עקריב 18. שפטו אראלי וקנול.

● באולם בכפר המכביה בר"ג ניצחה בהארכה קבוצת אליצור ראשון לציון את מכבי רמת־חן 63:67 (58:58, 37:29). הירבו לקלוע לאליצור ראשל"צ: כהן 21 ואדרי 12. הירבו לקלוע לרמת־חן: וייצמן 19, אייזן 15 וגורדס 14.

● באולם בבית־אלפא גברה הפועל תל־אביב על הפועל גלבוע 51:79 (22:43). הירבו לקלוע לתל־אביב: קניצפולסקי 21, וולף 20 וגת 19. להפועל גלבוע: ריכמן 19. צפוני 12 ונבות 10. שפטו עלימי ותמיר.

● באולם שטראוס בבירה ניצחה קבוצת הפועל ירושלים את אס"א ירושלים 55:87 (26:44). הירבו לקלוע להפועל ירושלים: מושיוב 20 (4 סלי 3 נקודות) ובירקן 16.

● באולם בבית ברנר הכניעה מכבי תל־אביב את בני יהודה תל־אביב 64:85 (32:47).

טבלת הנשים
בתום העונה

1.	אליצור ת"א	1064־2273	43
2.	הפ. ג. חיים	1277־1649	41
3.	מכבי ת"א	1285־1245	40
4.	הפועל ת"א	1260־1466	37
5.	בני יהודה	1466־1445	34
6.	הפועל ים	1395־1410	34
7.	אלי ראשל"צ	1498־1474	33
8.	הפועל חיפה	1381־1356	30
9.	הפ. גלבוע	1543־1347	29
10.	מכבי דרום	1602־1293	27
11.	אס"א ים	1688־1170	25
12.	מכבי רמת־חן	1850־1100	24

● אילן גולדווסר זכה במקום השלישי בתחרות ריצה ל־400 מטר משוכות בפרוץ לאחר שקבע את הישג השנה בזמן של 52.97 שניות.

צעדת הגלבוע ה־21

ביום שבת, 4.4.87

המסלול: שמורת האירוסים, „שער הזהב", מצפה על־שם ויניה כהן, כתף הר שאול, גבעת יהונתן והסיום במעין חרוד.

פריחה צבעונית מרהיבה ושפע של צמחיה עונתית בגלבוע.

♦

פרטים נוספים: מועצה אזורית גלבוע
מח' ספורט ...... טל' 06-531777/8
מרכז הפועל ת"א . טל' 03-260181
הפועל מחוז הצפון טל' 04-669318

ברחבת הצעדה בעין חרוד מפעלים במועצה אזורית גלבוע יציגו וימכרו מתוצרתם במחירי חנויות המפעל.

דמי הרשמה — 4.— ש"ח
וביום הצעדה — 5.— ש"ח לפקודת מועצה אזורית גלבוע

הערב באוניברסיטת תל־אביב שני משחקי גמר גביע

חגיגת כדורעף

מאת יצחק ויסהוף

חגיגה של כדורעף צפויה הערב באולם אוניברסיטת תל־אביב. שני משחקי גמר גביע המדינה לגברים ולנשים יפגישו את קבוצות המקום הראשון והשני בליגות הנשים והגברים.

הגמר הראשון יחל בשעה 6. אלופת הנשים הפועל בת־ים תארח את סגניתה הפועל עין החורש. בשורות הפועל בת־ים ספק לגבי כשירותה של הבין לאומית ענת הרשקו, קפטן הקבוצה, הסובלת מפציעה. יחד עם זאת יש לבת־ים שחקניות מצויינות כטלי פרידברג, [illegible]. הפועל עין החורש תבליט לבטח את המגישה רונית בר ואת שתי האחיות המצויינות יפעת ולילך בלוך. במשחק גמר הנשים ישפטו [illegible].

המשחק המרכזי של הערב יפגיש את האלופה הטריה הפועל מטה אשר עם הצוות המעולה שלה בראשות אורן שר, אורי חבר, גלעד דורון, אלדד לחוביץ, דורון שרמי ויוחאי בורנשטיין. מטה אשר גברה בשבוע האחרון פעמיים על המעפיל. מחוץ לביתה 2:3 ובשבת הביסה את יריבתה 0:3. שחקני המעפיל ינסו לגמול ליריביהם וזה יהיה המבחן האמיתי של אליעזר כגן, אבישי קרפובסקי, יריב בן נצר, ארנון עמיר, שמאי גלזר ויתר חבריהם.

שחקני מטה אשר לא מסתירים את רצונם לזכות בדאבל. מאמן הקבוצה אורי חבר אמר כי לפני משחקי גמר הפליי־עף היה מסתפק בתואר אחד. אולם כיום ברצונו לזכות גם בגביע.

אליעזר כגן, כוכב המעפיל, משוכנע כי במשחק הערב תשוב קבוצתו לעצמה ותציג את יכולתה האמיתית שתעניק לה את הגביע.

ישפטו במשחק גבי קראוס ומיקי ממרו.

הגביע שמחזיק בידו אבישי קרפובסקי מהפועל המעפיל הוא בדיוק הגביע שבו שואפים חבריו והוא לזכות הערב מול אלופת המדינה, הפועל מטה־אשר. קרפובסקי כבר החזיק בו בעבר. האם יעשה זאת גם הערב?

מועפסי הנוער של בת־ים גברו על קרית־אתא 2:3

במשחק הראשון בחצי הגמר של הנוער גברה אמש קבוצת הפועל בת־ים על הפועל קרית־אתא 2:3.

המשחק היה סוער ובמהלכו שלף השופט אלכס בוקור כרטיסים אדומים למאמן הפועל קרית־אתא אורי שפירא ולשחקן הפועל בת־ים [illegible]. כן הרחיק השופט מהאולם את קפטן הנבחרת הלאומית יעקב הרקוני [illegible] ענת, מאמנת את קבוצת הנוער של הפועל בת־ים.

משחק הגומלין יתקיים מחר בקרית־אתא.

נכי מערב־גרמניה הגיעו ל־4 משחקים

מאת אברהם תשובה

נבחרת הנכים של מערב גרמניה בכדורסל תגיע הערב לארץ לסידרה של ארבעה משחקי מבחן נגד נבחרת הנכים של ישראל.

אורי חבר מגלה את סוד האליפות של מטה־אשר

עבודה קשה — וכשרון

מאמן־שחקן האלופה החדשה מחמיא ליריב מהמעפיל * אומר: המתח היה אדיר ושחקנים לא ישנו בלילות * יש לשנות שיטת הפליי־עף * מי ומי בקבוצה * הערב שוב מיפגש־פיסגה — הפעם בגביע

מאת יצחק ויסהוף

זכייתה של הפועל מטה־אשר בכתר האליפות בכדורעף, לאחר שגברה פעמיים על המועמדת, הפועל המעפיל ועין־החורש, הפתיעה את רוב מומחי הכדורעף. אך לא את אנשי מטה־אשר ומאמן־שחקן הקבוצה, הבין־לאומי אורי חבר.

חבר, המאמן זו השנה הראשונה, עשה היסטוריה קטנה. במשך שנתיים זכה עם שתי קבוצות שונות בתואר האליפות. בעונה שעברה עשה זאת כשחקן בהפועל בת־ים, ואילו העונה הצליח כמאמן־שחקן לזכות בתואר עם הפועל מטה־אשר — הישג חסר־תקדים.

„האליפות הפעם נתנה לי הרבה יותר. העובדה שהרמה השנה גבוהה בהרבה מהעונה שעברה, הוסיפה טעם טוב לזכייה. הפועל מטה־אשר והפועל המעפיל הן שתי קבוצות ברמה גבוהה מזו של הפועל בת־ים, שזכתה בתואר לפני שנה. אם נוסיף קבוצות כמו הפועל קרית־אתא וכפר־סבא נבין שהליגה הנוכחית היתה קשה פי כמה מזו אשתקד. שהייתי בבת־ים לא היתה לי הרגשה שעשיתי גדולות. השנה, על־אף שיטת הפליי־עף הצלחנו לגבור על קבוצה גדולה כמו הפועל המעפיל, וזה ההישג האמיתי שלנו" — דברי אורי חבר.

כושר גופני עדיף

כיום, לאחר מעשה, יכול אורי חבר לומר: „האמנו בכוחנו. אני, ויעידו השחקנים, אמרתי כי הכוונה היא לנצח את הפועל המעפיל בשני משחקי־ההכרעה של הפליי־עף. אמרתי זאת והוספתי כי הכוונה לא להיות תלויים במערכות ובנקודות קטנות. אני שמח כי עשינו זאת. באנו מוכנים, פסיכולוגית וגופנית. בסך־הכל היינו טובים מהמעפיל בשני המשחקים ומי שראה אותנו אמר כי נצחוננו לא היה מקרי".

כיום יכול אורי לנתח את שקרה בשני המשחקים ואף לערוך השוואות: „במשחק הראשון היתה המעפיל טובה למרות שנוצחה 3:2. המטרה שלנו היתה לצאת עם נצחון. המעפיל היתה בלחץ עצום. ההפסד 3:0 להפועל כפר־סבא עשה לה משהו. במשחק השני, שהיה בעין המפרץ, הכריע הכושר הגופני העדיף של שחקני מטה־אשר. הכושר בא לאחר עבודה קשה. היה ברור לי שאם נמשוך אותם למשחק ארוך הם יישברו. המעפיל היא קבוצה ותיקה ובמשחק של חמש מערכות יש לנו יתרון. שאפנו למשחק ארוך, והצלחנו להגיע לכך. רצינו 0:3, אבל הייתי משוכנע כי אם המשחק יימשך לפחות 4־5 מערכות אנו נרוויח מכך. במשחק הגומלין, בשבת, היה על שחקני המעפיל לחץ עצום. אנו, לעומתם, היינו משוחררים וזה פעל לטובתנו".

אורי חבר מאמן זו השנה הראשונה. השאלה, כיצד הצליח להכין את חבריו לקבוצה למאבקים כה מתישים שבסופם גם זכה באליפות: „מעבר לרצון להגיע לשיא הכושר צריך לבצע הכנה נפשית של כל השחקנים יחד, וכל אחד לחוד. חייבים למצות את המירב מכל שחקן. המתח אדיר, שחקנים סבלו מחוסר שינה בלילות. אני, כמאמן, שצריך גם לחשוב על טקטיקה הייתי לחוץ ואני שמח כי עמדנו במשימה".

קיפוח ואיכות

על־אף שזכה בתואר־אליפות בשנה הראשונה, שהמשחקים נערכו בשיטת הפליי־עף, מלא אורי חבר ביקורת על השיטה: „כיום ניתן להעריך כי המעפיל מאוכזבת משיטת הפליי־עף. יש לה הרגשה של קיפוח, ואני חושב שבצדק. הפליי־עף העלה את הרמה לאיכות שלא נראתה מעולם, וזה הישג. מעבר לכך לא היה שום היגיון בשיטה. הפליי־עף קיפח בצורה בולטת קבוצות רבות. המעפיל שסיימה את הליגה הרגילה בראש סלה. לא ייתכן שהקבוצה היתה צריכה להתארח במשחק השנה אצל הקבוצה הנחותה. קשה לי להבין את האנשים שהחליטו על שיטה זו. ניתן לומר כי הפליי־עף היא שערוריה. בעתיד אסור לקבל החלטות פזיזות. יש לשקול את הדברים. אולי להתייעץ עם אנשי מקצוע, או להעביר סקר בין שחקנים. אינני יודע מה לעשות אבל חייבים לבדוק. על ועדת הכדורעף להתייעץ עם אנשי הוועדה המקצועית. על שתי הוועדות לעבוד בשיתוף־פעולה ולהאזין אחת לשנייה כדי להסיק לקחים שיהיו לטובת הכדורעף".

הערב שוב יתמודדו קבוצות הפועל מטה־אשר והפועל המעפיל. הפעם יהיה המשחק בגמר גביע־המדינה. „כל הקרבות נגד המעפיל היו בעיקר פסיכולוגיים. הערב הסיפור הוא חדש ושונה. המעפיל קבוצה טובה, אולי טובה ממטה־אשר. יהיה קרב רציני, והכל פתוח. מטה־אשר לא השלימה עדיין את המשימה. אם היית שואל אותי לפני הגמר־עף, ולפני גמר הגביע, הייתי אומר כי אני מסתפק בתואר אחד. כיום אני וחברי רוצים דאבל".

מאמן־שחקן אורי חבר

סגל שעבד קשה

אורי חבר מבקש לתת אשראי לחבריו בקבוצה. בראש הוא מציב את הוותיק דורון שרמי שלדברי חבר הוא בעל הזכויות הרבות בזכייה בכתר.

● דורון שרמי (32, אילון). מוסר. דורון הציג את העונה הטובה שלו בקריירה. בשבילו זה הישג עצום, מאחר שמעולם לא זכה לאליפות. אנשים רבים חשבו כי הוא נקודת־התורפה של הקבוצה, אך הוכיח לכולם כי מסוגל לשחק כמוסר של אלופה.

● גלעד דורון (20, עין־המפרץ). שחקן עם עליות וירידות. בגלל גיוסו לצבא, באמצע העונה, נפגעה ההכנה שלו לליגה. ידע לחזור לעצמו במשחקי הפליי־עף, כשהיה בין המצטיינים.

● אלדד לחוביץ (20, עברון). שחקן בעל פוטנציאל מעולה. אם יידע לקחת את עצמו יותר ברצינות ולעבוד קשה יגיע להישגים גדולים.

● יוחאי בורנשטיין (21, חניתה). יוחאי הגיע בסיום הליגה לשיא־כושרו. תרם את שציפו ממנו. בליגה סבל מחוסר יציבות.

● אורן שר (21, כפר־מסריק). עונה טובה. למעט הפציעה שפגמה ביכולת הכללית. כשהחלים וחזר לעצמו הצליח להוליך את הקבוצה לאליפות.

בין המחליפים, מציין אורי חבר, את טלי כהן (17, עברון), קפטן נבחרת הנוער. שחקן שעבר קשה והתקדם. גילה משחקים טובים כשהצליח לקום מהספסל ולהתעלות. הוכיח כי טמון בו כשרון רב.

● איתי ליפאי (17, כפר־מסריק). מה שנאמר על טלי תופס גם לגבי איתי. איתי מסוגל להצטיין בכל קבוצה בליגה. העובדה שהוא וטלי יושבים על הספסל לא גורעת מיכולתם. שחקן שיקבל את ההזדמנויות שלו.

● עומרי וייסמן (27, סער). המוסר השני של מטה־אשר. נתן את התרומה הגדולה בתחילת הליגה. שיחק משחקים טובים, ורק שרות מילואים באמצע העונה מנע ממנו לשחק יותר.

● אלכס רובינשטיין (31, אילון). אלכס כמעט שלא שיחק. תרומתו כעוזר־מאמן, בניהול המשחקים ובהעברת כושר גופני לשחקנים. לאלכס חלק נכבד בהצלחה.

שחקן נוסף הראוי לציון הוא הראל לחוביץ (19), שהתגייס במהלך העונה. שחקן צעיר מעברון שאם יצליח לשלב את הצבא עם הכדורעף עתידו לפניו.

אורי חבר אינו מופתע מירידתה של מכבי ת"א לליגה הארצית. „בעבר טענתי כי בתחתית הכל פתוח. מכבי ת"א היוותה כשלון מתחילת העונה ועד לסיומה. עם שני שחקני נבחרת, כמו אמיר אקרמן וארז שכטר, וממוצע גובה כפי שיש לה — מצער לראותה יורדת. אולי בעקבות ירידת מכבי תל־אביב ילמדו לקח באיזור המרכז [illegible] יעשו אחת טובה".

שרף מאמן הנוער

● כדורגל

מאת ראובן הנניה

מאמן מכבי חיפה שלמה שרף נבחר אתמול פה אחד על ידי הנהלת ההתאחדות לכדורגל למאמן נבחרת הנוער במקומו של גרשון כהן.

שלמה שרף יחל את תפקידו בחודש ספטמבר וידריך את נבחרת הנוער בטורניר המסורתי בחודש דצמבר.

תנאיו הכספיים של שרף זהים לתנאיו של מאמן הנבחרת הלאומית בעבר יוסף מירמוביץ'.

הנהלת ההתאחדות לכדורגל החליטה אתמול גם, כי משחקי רבע גמר גביע המדינה יתקיימו באותה תמונת כה מתנהלים משחקי חצי הגמר. היינו הצגות כפולות באיצטדיון רמת־גן ב־14 באפריל. שני משחקים נוספים יום לאחר מכן. אם לא יהיו הכרעות יתקיימו המשחקים החוזרים בעבור שבוע.

ראשי קבוצות הליגה הלאומית והארצית בכדורגל יפגשו, יחד עם ההתאחדות, בעוד שלושה שבועות כדי לדון באפשרות להחלת משחקי פליי־אוף גם בליגה הלאומית והארצית בכדורגל.

● התעמלות

ישראלית דורגה חמישית בגרמניה

המתעמלת רויטל שרון דורגה במקום ה־5 בתרגילי רשות בתחרות למתעמלות אולימפיות שנערכה במערב גרמניה לאחר שצברה 72.05 נקודות. שרון דורגה רביעית בסיכום תרגילים על קורה.

מתעמלת נוספת — פרנסין גארן — סיימה במקום ה־7 עם 70.45 נקודות ודורגה רביעית בתחרות על מקבילים.

בגמר גביע אין פייבוריטית

מכבי ת"א חוזרת לגמר האירופי * עשר שנים לאחר שנטלה לראשונה את הגביע בבלגראד שואפת אלופת ישראל לזכות בו בפעם השלישית בלוזאן * ששת הנצחונות הרצופים — הראשונים במילאנו ובמדריד — החדירו ההרגשה שאסור להיעצר עד להשגת היעד

מאת ישראל פז

עשר שנים לאחר שזכתה לראשונה בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל, ב־7 באפריל 1977 בבלגראד (77:78 נגד מוביליג'ירג' וארזה) — תנסה מכבי תל־אביב מחרתיים ליטול בפעם השלישית את הפרס האירופי כשתתמודד בעיר השווייצית לוזאן בגמר עם טרסר מילאנו.

מאז הפסדה האחרון בגמר, ב־25 במארס 1982, לסקוויב קאנטו בקלן (86:80), ציפתה מכבי ת"א לרגע השיא שלה: הופעה בגמר. במשך ארבע עונות נדחקה אלופת ישראל מהקרב המכריע. היא לא הצליחה לתפוס את אחד משני המקומות הראשונים בבית־הגמר.

גם העונה נדמה היה, בפתיחת שלב־הגמר, שמכבי ת"א תיאלץ לוותר. אחרי נצחון בכורה על זאדאר ביד־אליהו (83:99), באו שלושה הפסדים רצופים — טרסר מילאנו, ביד־אליהו (97:79), אורתז הצרפתית (78:77) וז'אלגירים קובנה (82:74). המצב נראה בכי־רע. מכבי ת"א היתה על הקרשים. לפתע — התאוששות מדהימה. שישה נצחונות רצופים, ומכבי ת"א דהרה לצמרת. יחד עם הקבוצה האיטלקית, טרסר מילאנו.

הישגים יוצאי־דופן

בבית הגמר השנה היו למכבי ת"א כמה הישגים יוצאי־דופן. היא ניצחה קבוצות ממדינות כדורסל כאיטליה וספרד, לראשונה בביתן. קווין מאגי וחבריו מוטטו במילאנו את טרסר האיטלקית, וגמלו לה על נצחונה בסיבוב הראשון ביד־אליהו — 79:94.

במחזור האחרון עשתה מכבי ת"א היסטוריה במדריד, כשניצחה לראשונה מאז החלו המיפגשים בין שתי הקבוצות ב־1968 את ריאל באולמה — 82:89.

מה היה סוד כוחה של מכבי ת"א ב„פיניש" המצויין שלה:

לדעתי, היה זה עוול אילו לא עלתה מכבי ת"א למשחק הגמר העונה. היתה ראוייה לכך משום שלדעתי היא הטובה בבית־הגמר. היחידה המסוגלת להתמודד עמה בשוויון־כוחות היא, אכן, טרסר מילאנו. כל שאר הקבוצות לא הלהיבו. עובדה. קבוצת־הפאר של ריאל מדריד, אלופה ותיקה ואחת הקבוצות הבולטות בהיסטוריית הכדורסל באירופה, היתה העונה בשפל. גם בליגה הספרדית היא חורקת. ריאל לא נערכה העונה כהלכה לאחר שכוכבה, פרננדו מרטין, פנה למקצוענות בארה"ב. הדבר פגע בה קשות. גם שחקני החיזוק שלה אינם מהגדולים שנראו בשורותיה בעבר.

יוגוסלביה, שזכתה בשנתיים האחרונות בגביע־אירופה, יוצגה העונה על־ידי זאדאר, קבוצה בינונית שניצלה חולשה ופציעה של דראזן פטרוביץ' והדיחה מהכתר את ציבונה זאגרב. אגב, ציבונה זכתה גם העונה בתואר. היא צירפה לארון הגביעים שלה את גביע־אירופה למחזיקות־גביע.

אורתז הצרפתית הפתיעה אך כשלה ברגע המכריע. ז'אלגירים הסובייטית לא היתה העונה במיטבה. נראה כי פציעת כמה מכוכביה, ובעיקר של סבוניס, היתה בעוכריה.

מכבי תל־אביב, בהרכב הנוכחי, גילתה עדיפות בולטת על כל הקבוצות, כולל על יריבתה בגמר, טרסר מילאנו. המעידה הצורבת והמקרית במשחק הראשון ביד־אליהו כבר נשכחה ושתי הקבוצות משלימות את הכנותיהן לקראת הקרב המכריע מחרתיים בלוזאן.

עבר עשיר

למכבי תל־אביב יש עבר עשיר בגביע־אירופה לאלופות. במסגרתו החלה לשחק ב־1958, עם יסוד המפעל. לשיאה הגיעה ב־1977, כאשר הדהימה בגמר את הקבוצה האיטלקית המצויינת, מוביליג'ירג' וארזה, עם בוב מורס הגדול. אותה ניצחה בבלגראד — 77:78.

תחילת שנות השמונים היו הזוהרות של מכבי ת"א. שלוש פעמים ברציפות הגיעה לגמר האירופי. ב־1980 נוצחה בגמר, בברלין, על־ידי ריאל — 89:85. כעבור שנה חגגה זכייה בשטרסבורג, שם גברה בגמר על סינודינה בולוניה — 79:80, וב־1982 שוב נוצחה בגמר ע"י סקוויב קאנטו, בקלן — 86:80. המאזן: שתי זכיות בגביע ופעמיים הופעה בגמר.

קבוצת מילאנו, על שמותיה השונים, זכתה בפעם היחידה בגביע־אירופה ב־1966 כשניצחה בגמר את סלאביה פראג — 72:77. באותה שנה הופיע בשורותיה האמריקני ביל ברדלי, כיום סנטור בארה"ב. בשלב המוקדם באותה שנה ניצחה פעמיים את הפועל ת"א. כעבור שנה הפסידה סימנטל מילאנו, בגמר, לריאל מדריד — 91:83. וארזה רחקה במשך שנים רבות את מילאנו מהופעה בגביע־אירופה לאלופות. חמש פעמים זכתה בגביע וחמש פעמים נוצחה בגמר. מילאנו, הפעם בשם בילי, חזרה לגמר רק בעונת 1983. היא נוצחה בגמר כל־איטלקי ע"י פורד קאנטו — 69:68.

מבחינת ההישגים עולה מכבי ת"א על מילאנו בגביע־אירופה לאלופות. אולם יהיה זה מישגה חמור לזלזל בקבוצה האיטלקית המיוקרת. הגם שאלופת ישראל הכניעה אותה במילאנו בהפרש ניכר והציגה אותה במערומיה.

פרופיל נמוך

במשחקי גמר כדאי לשמור על פרופיל נמוך. מכבי ת"א למדה על בשרה כי אין פייבוריטית בגמר. בשתי הפעמים, שהיתה מועמדת לנצחון — ב־1980 בברלין וב־1982 בקלן — בלעה לבסוף גלולה מרה.

במשחקי הגמר ישנה לעתים מקריות רבה. קבוצה, הגם שנראית חלשה יותר, מתעלה לפתע ומשבשת את כל החישובים.

אל נשכח, הפעם יתייצבו לגמר שתי קבוצות מנוסות מאוד. הן מכבי תל־אביב והן טרסר מילאנו מאיישות בשורותיהן כדורסלנים ותיקים ובעלי־נסיון. תלוי לא מעט כיצד שאותם שחקנים יתפסו. גם יכולת הלחימה של אחת הקבוצות בערב הגמר תקבע לא מעט. מבחינה זו אני סומך על מכבי ת"א, שלא תרצה לשמוט את ההזדמנות הגדולה שניתנה לה. ששת הנצחונות הרצופים של מכבי ת"א בבית־הגמר בגביע־אירופה החדירו באלופת ישראל את ההרגשה שאכן „זו השנה שלה", אבל עד שתניף את הגביע חייבים שחקניה להתרכז במשחק, לעשות היטב שיעורי־בית, כדי להופיע ביום חמישי בלוזאן מוכנים לקרב הגדול.

(רשימה ראשונה)

„המשמר" נותן יומי — הפועל

הקפת התבור ה־35

לזכרו של יצחק שדה

בשבת, 4.4.87, בשעה 8.30 בבוקר,
מירוצים עממיים ותחרותיים לבוגרים, נוער, ילדים וקשישים מ־1200 מ' עד 11,000 מ' (בהתאם לגיל).

פרטים והרשמה:
* מרכז „הפועל", רח' הארבעה 8, ת"א טלפון 03-260181
* מועצה אזורית גליל תחתון טל' 06-767213

הסעה מאורגנת מכל רחבי הארץ

איגוד הספורט העממי — שנת משחקי „הפועל" הי"ג

החלו שיחות תאצ'ר גורבאצ'וב

מוסקווה. — ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, המבקרת עתה בברית"מ, פתחה אתמול בשיחותיה עם מיכאיל גורבאצ'וב על בעיות פירוק הנשק, זכויות-האדם והחימוש, ומגוון של נושאים אחרים.

מקור בריטי מסר, כי השיחות היו כה „מרתקות", שהישיבה הראשונה נמשכה ארבע שעות במקום שעתיים, כפי שתוכנן תחילה. לאחר הישיבה, אמרה תאצ'ר לכתבים, כי השיחות היו „מעניינות מכדי להפסיקן".

מקור בריטי: הישיבה הראשונה היתה כה מרתקת ונמשכה ארבע שעות במקום שעתיים

מקורות בריטיים תיארו את השיחות כ„תקיפות, ערניות, נמרצות ולעתים ישירות, אך לעולם לא עויינות". הם הוסיפו, כי החלק הראשון של הדיונים הוקדש להסברת ההבדלים בין הגישות המקובלות בשתי המדינות והשפעת הדבר על מדיניותן.

הדיונים נסבו גם על זכויות-האדם, ששימשו נושא לחילוקי-דעות גלויים בין שני הצדדים, אף כי לא היה דיון במקרים ספציפיים. כתב סוכנות הידיעות הצרפתית מציין, כי הטענות שהועלו בתחום זה לא היו חד-צדדיות. גם המנהיג הסובייטי השמיע את רעיונו על הפרת זכויות-האדם בבריטניה ובצפון אירלנד.

בתחום פירוק החימוש דנו שני המנהיגים גם בכלי-הנשק לטווח קצר, שבהם יש לסובייטים יתרון גדול. בריטניה ובעלות-בריתה תובעות, שכלי-נשק אלה ייכללו גם הם במסגרת של עיסקה אמריקנית-סובייטית לסילוק הטילים לטווח בינוני מאירופה. לעומת זאת, דורש הצד הסובייטי לעשות הסכם נפרד בעניין הטילים לטווח קצר.

שני המנהיגים דנו גם בכוח ההרתעה הגרעיני העצמאי של בריטניה. הבריטים מבקשים להמשיך לקיים את הכוח הזה, ואילו הסובייטים מעוניינים לכלול גם אותו במסגרת קיצוצי החימוש של המזרח והמערב. (ע"ה, ע"צ)

תאצ'ר וגורבאצ'וב בפגישתם בקרמלין אתמול. (צילום: אי.פי.)

תקציב סיוע החוץ של רייגן עלול להיתקל בקשיים בקונגרס

רייגן מבקש תקציב של 15.2 מיליארד דולר ● שליש ממנו מיועד לישראל ולמצרים

וושינגטון. — תקציב סיוע החוץ של הנשיא רייגן — אשר שליש ממנו מיועד לישראל ולמצרים — עלול להיתקל השנה בקשיים בקונגרס, למרות הצהרות הממשל להימנע מפגיעה בו.

רייגן ביקש להוציא למטרות סיוע חוץ, בשנת 1988, 15.2 מיליארד דולר, לעומת 13.6 מיליארד בשנת 1987. הסכום המבוקש מהווה שני אחוזים מכלל התקציב של ארה"ב. כמחצית מן הסכום המבוקש לשנת 1988 מיועד למספר קטן של מדינות, וביניהן ישראל ומצרים, שנועדו לקבל 5.3 מיליארד דולר — 35 אחוז מכלל סיוע החוץ.

בוושינגטון הושמעו ניחושים, כי עלול להיעשות קיצוץ בסיוע לישראל, נוכח המתיחות שהשתררה ביחסים בין שתי המדינות בעקבות מעורבותה של ישראל בשערוריית הספקת הנשק לאיראן ופרשת הריגול של ג'ונתן פולארד.

אולם ועדת-משנה חשובה של בית-הנבחרים, שהתכנסה החודש כדי להגיש את המלצותיה בנושא התקציב, לא הזכירה כלל את פרשיות פולארד ואיראן והצביעה בעד בקשתו של הנשיא רייגן להקציב 3 מיליארד דולר כסיוע צבאי וכלכלי לישראל, בערך כסכום שהוקצב אשתקד.

מקורות יודעי דבר אמרו, כי אף-על-פי שעלולים להיות ויכוחים בבית הנבחרים ובסנאט בעניין ישראל, אין לצפות שיצומצם הסיוע לישראל. עם זאת ציינו, כי אפשר שרייגן יאלץ לוותר על אחת מיוזמות-המתת שלו בתחום מדיניות החוץ — הסיוע למורדי ניקאראגואה, המוגש להם מחוץ לתקציב סיוע החוץ.

ועדת החוץ של בית-הנבחרים עומדת להתחיל עוד השבוע לדון בהצעת התקציב של הנשיא רייגן. (ע"ד וע"צ)

מאות הפגינו בפתיחת משפטם של הנאשמים בהרעלה המונית בספרד

38 סוחרים נאשמים בשיווק שמן רעיל ● 386 בני אדם מתו כתוצאה מההרעלה ו־25 אלף נפגעו ● התובע דורש מאסר של 100 אלף שנה

מאדריד. — מאות ניצולים מהרעלת מזון המונית בספרד הפגינו אתמול בצעקות נזעמות, בעת פתיחת משפטם של 38 סוחרים, הנאשמים במכירת שמן תעשייתי רעיל כשמן מאכל.

כתוצאה משיווק השמן המורעל, באביב 1981, מתו 386 בני-אדם, לפי הדיווח הממשלתי, ואילו פרקליטי התביעה טוענים, כי מספר הנספים גדול יותר. 25 אלף אנשים נפגעו ונותרו מוגבלים כתוצאה מן ההרעלה. הנפגעים סבלו כאבים עזים, הפרעות נשימה, אי-תיפקוד הריאות, שיתוק, מחלות כבד, הזדקנות בטרם עת והרס המערכת החיסונית של הגוף.

שוטרים רכובים הדפו את המפגינים, אשר השמיעו קריאות נגד הנאשמים ורגמו באבנים את המכוניות שבהן הוסעו מבית-המשפט, בתום ישיבת הבוקר.

התובע, אדוארדו פונגרינו, תבע לגזור על כל אחד מהנאשמים הראשיים עונשי מאסר של יותר מ־100 אלף שנה, באשמת רצח, גרימת חבלה חמורה, הונאה ועבירות נגד בריאות הציבור. העונש המקסימלי שאדם יכול לרצות בפועל בספרד הוא מאסר 30 שנה.

התובע טען, כי הנאשמים ייבאו שמן-גרעינים תעשייתי, הצבוע בחומרים רעילים ואינו ראוי למאכל אדם. לדבריו, זיקקו הנאשמים את השמן בטמפרטורות גבוהות, כדי לשוות לו מראה של שמן בישול. אחרי-כן נמכר השמן כ„שמן זית" או „שמן זרעים מעורב", באיזורים העניים במאדריד ובמקומות אחרים, תוך הפקת רווחים עצומים.

התביעה טוענת, בהסתמך על מחקר של מדענים ספרדיים וזרים ובגיבוי ארגון הבריאות העולמי, כי התחלואה נגרמה על-ידי שמן הבישול המזוייף.

לעומת-זאת, טענו פרקליטי ההגנה, כי יש עדויות נסיבתיות בלבד להוכחת „התאוריה" הזאת. הסניגוריה טוענת, כי העקבות הקלושים של חומר רעיל, שנמצאו בשמן, לא יכלו לגרום תחלואה בקנה מידה כה נרחב, וכי המדענים לא הצליחו להסביר כיצד נגרמה התחלואה על-ידי הרעלים הללו.

ניצולי הפרשה, שרבים מהם עודם נושאים על גופם את הצלקות האיומות של המחלה, עמדו בתור במשך שעות בשערי בית-המשפט, במזג-אוויר קר ומקפיא. „אינני יודעת מה לצפות מן המשפט. שום איש לא יחזיר לי את בריאותי," אמרה מריה ויטוריה גומז, צעירה בת 21, שידיה מעוותות וכלות

אלמנתו של אחד מקורבנות „קשר השמן הקטלני", הנדון במשפט הפלילי המסעיר ביותר בתולדות ספרד, מתנחמת בזרועות בתה (צילום: אי.פי.)

מאהבת נבגדת הסגירה הנספח הצבאי הסובייטי שריגל בפאריס

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ואלרי קונורב, סגן הנספח הצבאי בשגרירות בריה"מ בפאריס, שנתגלה כקצין בשירותי המודיעין הצבאי הסובייטי „גרו", הפעיל את רשת הריגול שחשפה את סודות הטיל „אריאן" כמו ברומן בלשי קלאסי, אך ראש הממשלה שיראק לא מציע לגרשו, מחשש לקלקל לעצמו את ביקורו הרשמי בקרמלין.

חוגים בשירות הביטחון ד.ס.ט. המתוסכלים ממדיניות הממשלה הימנית, הדליפו לעיתון „ליבראסיון", כי בוגרי בית-הספר הגבוה „הפוליטכניק" שנלכדו מסרו לחוקריהם, כי קונורב הקים רשת ריגול זו בשנת 1984. כמו ברומן מתח סוג ב', פיתה אשה, ששבתה בקסמיה את המהנדסים הצרפתיים וגייסה אותם לאסוף מידע בשביל הקולונל הסובייטי על סודות מערכת התידלוק של הטיל „אריאן" וטכנולוגיה מתקדמת במיפעלים במערב-צרפת.

שישה דיפלומטים סובייטיים אחרים מעורבים בפרשה. צרפת לא מעוניינת לעצבן את גורבאצ'וב. ראש השירותים הצרפתיים לשעבר גילה, כי פעולות הריגול הסובייטי „פורחות" בצרפת בשל התעלמות הממשלה ותגובתה הרכה, הנובעת משיקולים פוליטיים.

הקולונל הסובייטי לכד את הצרפתים באמצעים קלאסיים. קורונב פיתה את הרומניה אנטונלה מאנול שהיתה מזכירת ראש לשכת הסטטיסטיקה בעיר רואן, פייר ורדייה. היא נהפכה לפילגשו. תחת השפעתו, פיתתה היא את הבוס שלה ורדייה והתאהבה בו. הוא נהפך למרגל. ב־1985, הכיר לו קורונב צעירה רוסית, לורמילה ואריגין. הוא התאהב בה וביקש להינשא לה. השלטונות הסובייטיים היתנו את הסכמתם לנישואים בהספקת מידע רגיש ממחשבי הלישכה ואיסוף מידע במיפעלים ביטחוניים. שני מהנדסים אחרים גוייסו לרשת. לפי החוקרים, הגיעו תיקים סודיים על תידלוק הטיל „אריאן" לשולחנות מכוני המחקר במוסקווה.

הקשרים האינטימיים, שעליהם הוקמה הרשת, הוליכו לנפילתה. הרומניה אנטונלה לא יכלה לסבול את נישואי מאהבה ורדייה עם הצעירה הסובייטית. היא „התפוצצה" מקינאה והסגירה את הרשת במכתב אל משרד ראש הממשלה הצרפתי.

ארה"ב מחליפה הנחתים בשגרירותה במוסקווה

וושינגטון. — ארה"ב הודיעה אתמול, כי היא מחליפה את כל 28 הנחתים השומרים על שגרירותה במוסקווה, לאחר ששניים שהיו מוצבים שם נעצרו באשמת ריגול.

סגנית דובר משרד החוץ, פיליס אוקלי, אמרה, כי הנחתים יוחזרו בשלבים לארה"ב עד סוף אפריל, כדי לעזור בחקירת הפרשה.

היא מסרה לכתבים, כי החלטה זו — להחליף יחידה שלמה של אנשי ביטחון מחיל-הנחתים — היא חסרת תקדים.

„ניוזוויק" מסר אתמול, כי שלטונות ארה"ב חוששים שבריה"מ מסוגלת לפענח הודעות מוצפנות, הנשלחות מהשגרירות האמריקנית במוסקווה וממקומות אחרים, לאחר ששני השומרים איפשרו לאנשי ביון סובייטיים להכנס לשגרירות.

השבועון מסר מפי פקידים במימשל רייגן, כי השגרירות במוסקווה צימצמה את תיקשורת הרדיו והטלפון שלה, בשל פרשה זו. בעקבות כך, נותרה לשגרירות רק האפשרות להעביר חומר סודי בתיקים דיפלומטיים.

הפקידים מסרו לשבועון, כי בעיית התיקשורת עלולה להחריף, כאשר שר החוץ שולץ יבקר ב־13 באפריל במוסקווה, כדי לדון בפיקוח על הנשק, והוא ירצה לשוחח ממוסקווה עם הנשיא רייגן בוושינגטון. (ע"ד)

מצרים חוקרת את שלושת הלובים שערקו

קאהיר. — שלושת אנשי חיל-האוויר הלובי, שערקו באחרונה למצרים, נחקרו אתמול על-ידי פקידים מצריים, שסרבו לומר מתי תחליט הממשלה אם להעניק להם מקלט מדיני.

שלושת העריקים הם הקבוצה השנייה של לובים שערקה למצרים החודש.

דיפלומטים זרים ציינו, כי פרשת העריקה החדשה עלולה לגרום מבוכה נוספת למנהיג לוב, מועמר קדאפי, לאחר שכוחותיו נחלו תבוסה צבאית בצ'אד.

קאהיר, שאיננה מעוניינת להרגיז את לוב, דיווחה על העריקה החדשה בפרופיל נמוך. (ע"ד)

התגלה נגיף הרפס העשוי לקדם חקר האיידס

קייפטאון. — נגיף חדש של הרפס נתגלה באחרונה על-ידי חוקר דרום-אפריקני, שלדבריו, יש לו תכונות דומות לאלה של נגיף האיידס, כך שהוא עשוי לסייע בפיתוח תרופה נגד מחלה קטלנית זו.

החוקר, ד"ר ואלטר בקר, הסביר, כי הווירוס החדש הוא הזן החמישי הידוע עד כה של גורמי מחלת ההרפס. בדומה לנגיף האיידס, גורם גם הוא להרס מערכת החיסון של הגוף.

ד"ר בקר, מנהל מחלקת הווירולוגיה בבית-הספר לרפואה של אוניברסיטת סטלנבוש, בדרום-אפריקה, אמר, כי הנגיף זוהה אצל שני לבנים שסבלו ממחלות שונות. אחד מהם מת באופן פתאומי, לאחר שאובחנה אצלו לוקמיה מסוג לא-קטלני.

ד"ר בקר ציין, כי לפי שעה טרם נקבע בהוראות אם נגיף ההרפס החדש הוא אכן נגיף מזן חדש, או שמא אינו אלא סוג בלתי-מוכר עד כה של נגיף האיידס. (ע"צ)

נחשפו פרטים על משלוחי נשק לא חוקיים משוודיה

שטוקהולם. — „תעשיות נובל" בשוודיה פירסמו אתמול דו"ח מפורט על מיבצע עתיר-מיליונים של הברחות נשק, שנוהל על-ידי החברה-הבת שלה לייצור נשק, „בופורס".

בדו"ח נאמר, כי אפשר שייחשפו משלוחי נשק בלתי-חוקיים נוספים.

„המעשים שחשפנו הם בלתי-קבילים ומצערים מאוד" — אמר יו"ר „נובל", לארס-אריק טונהולם, במסיבת עתונאים בשטוקהולם. הוא מסר, כי המנהל לשעבר של „בופורס" התפטר ממועצת המנהלים של „נובל" בעקבות הפרשה, אשר במסגרתה נחשפה רשת בין-לאומית של משלוחי נשק בלתי-חוקיים.

עלייה נוספת במחירי שירותים ומוצרים

מאת כתבנו הכלכלי בת"א

החל מהיום יועלו מחיריהם של שירותי תספורות ומוצרים אחרים — מונית — ב־5 אחוזים, תערובות יבשות להכנה מהירה של תבשילים (למעט אבקות מרק ואבקות גלידה) — 3 אחוזים, פתיתי תירס — 7 אחוזים, שטיחים — 9 אחוזים, אבקות מתוקות (פודינג, מקפא) — 14 אחוז.

בשירותי תספורות אושרו ההעלאות הבאות: לתספורת שמחירה פחות מ־5 ש"ח אושרה העלאה בשיעור שלא יעלה על 20 אחוז. תספורת שמחירה מעל 5 ש"ח ניתן להעלות עד 10 אחוזים. תספורת (כולל חפיפה ופן) שמחירה פחות מ־20 ש"ח — עד 15 אחוז ותספורת (כולל חפיפה ופן) שמחירה עולה על 20 ש"ח — עד 10 אחוזים.

דובר משרד התעשייה והמסחר מסר, כי מוצרים ושירותים אלו לא עודכנו לאחר הפיחות שבוצע בינואר 87', ובחישובי כלכליי המשרד כלולה גם העלאה המתחייבת מפיחות זה.

עוד ציין הדובר, כי במשרד מעריכים, כי השפעת ההתייקרויות על מדד המחירים לצרכן היא פחות מעשירית האחוז.

כנס הורים ומורים נגד אגרת חינוך

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

„מאז קיום המדינה לא העיזה אף ממשלה לחניף ידה על חוק לימוד חובה חינם. ממשלה זו רוצה לבטלו" – התריע שלשום ח"כ ויקטור שם-טוב, בכינוס הורים ומורים שנערך במחאה על התוכנית להטיל אגרת חינוך. הכינוס נערך בשכונת עיר גנים בירושלים.

שם-טוב הזהיר, כי בעקבות אגרת החינוך, תוטל אגרת בריאות, שמשמעותה תשלום עבור ביקור של חולה אצל הרופא ומכאן הדרך קצרה לכרסום בהישגים יסודיים של החברה הישראלית.

נציגת המורים, רות גת, קבלה, כי אנו עומדים בתחום החינוך בפני שוקת שבורה. „אם נוריד גם את הפירות וגם את הענפים לא יישאר מעץ החינוך הרבה", רות גת סיפרה, כי הקיצוץ המכאיב בהרבה שעות הוראה פוגע בעיקר בתחומי האמנות, מוסיקה וספורט.

תביעה להעמיד לרשות החינוך את המשאבים הראויים לו ולהפסיק לקצץ בו – השמיע יו"ר ועד ההורים, יעקב לביא. הוא מסר על פגיעה משמעותית בקרב אוכלוסיית התלמידים טעוני הטיפוח ודרש להציב את החינוך בראש סולם העדיפויות. דדי ברישרית, חבר מועצת עיריית ירושלים, שעמד בדבריו על התשתיות הדלה של ההורים במאבק, הדגיש, כי „כל עוד לא מקבלים מכה על הראש — לא באים".

ברית ערים תאומות בין חיפה לבין מיינץ

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

ברית ערים תאומות נחתמה אתמול בחיפה בין העיר חיפה לעיר המערב גרמנית מיינץ.

במהלך הטקס, בו נטלו חלק ראשי שתי הערים, אמר ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, כי אל לעם היהודי לשכוח את השואה אך עליו להושיט יד לכל אדם באשר הוא ובעיקר לאלה הבונים תרבות חדשה ללא יסודות של אפלייה וגזענות.

גם ראש עיריית מיינץ, יוקל פוקס, אמר, כי אל לעמים היהודי והגרמני לשכוח את השואה. לדבריו, „יש לחפש דרכים חדשות בעולם שאינו משוחרר מטרור ומרצח וצריך לתת יד להתגבר על מחלה זו של המאה ה־20".

שגריר גרמניה בישראל, ווילהלם הס, הודה לחיפה על הלבביות בה קיבלה את הגרמנים ואמר, כי בעצם כריתת הברית בין שתי הערים יש תרומה לפיתוח יחסי אנוש טובים יותר בין ישראלים לגרמנים.

מרחב תכנון מקומי
רחובות

הודעה לפי סעיף 140 מחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146־150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה של 8.5% לתוספת בניה בבנין על חלקה 775 בגוש 3701 רח' ארלוזורוב 19 רחובות. כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 23.5 במקום 15% המותרים.

למתן הקלה לקו בנין קידמי לתוספת בניה בבנין על חלקה 178 בגוש 3698 רח' ההסתדרות 14 רחובות, כך שהבניה תתיישר עם כל הבנינים הקיימים ברחוב.

למתן הקלה של 10% לקו בנין צדדי בבנין על חלקה 44 בגוש 3700 רח' הפלמ"ח 33 רחובות. כך שקו בנין צדדי בבנין יגיעו לסה"כ של 3.60 מ' במקום 4.0 מ' המותרים.

למתן הקלה של 6% לתוספת בניה בבנין על חלקה 184 בגוש 3699 רח' הסביון 28 רחובות. כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 56% במקום 50% המותרים.

כל המעונין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

ועדה מקומית לתכנון ובניה
יבנה

מס' תיק: 3061

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 הוגשה לועדה בקשה חריגה להיתר בגוש 4907 מגרש 4362 רח' סתוונית. בקשת החריגה היא מתן הקלה בקו בניין אחורי ב־4% שהם 20 ס"מ אם לא תתקבלנה התנגדויות לבקשת ההקלה תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו, תאשר הועדה את הבקשה.

בברכה,
יהודה ברום,
יו"ר הועדה, ראש העיר
ת.ד 3 יבנה
טל: 08־433311

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 131 בגוש 8260 רח' לונטין מס' 29 בחריגה. הקלה מבוקשת עד 3% בניה נוספים מעבר להקלות המאושרות בתכנית המקורית.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן שלוש קומות מעל קומת עמודים 5 יח"ד ברח' בנימין 12 קרית ביאליק גוש 11553 חלקה 152.

מהות הסטיה: הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — קריות

טלוויזיה

08.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 חשבון פשוט ד' – חילוק ארוך (כ) 08.40 כלי סורות 09.00 אנגלית ח' 09.20 בתרגום לערבית – אורחות – גם אנו שומטים – העיתון 10.10 אנגלית ז' 10.30 הגיל הרך – רחוב סומסום 11.00 צרפתית (ע"ו) 11.15 חשבון ה' – המלך ואנו 11.30 גיאוגרפיה ה"ו – עיר קנה בין ההולות (כ) 12.00 טלטקסט – עד כאן – מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק – משדר מיוחד של ערב חדש שידור חוזר מיום ב' (כ) 12.25 ספרות (ע"ו) – סוקנר – הרוב 13.00 מוסיקה (ע"ו) – העצרה – מוסיקה מהעולם השלישי – המוסיקה של ג'מאייקה 13.30 קשת וענן – והגירה לבנך (כ) 14.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 סרט קולנוע – צעדים ראשונים – סיפורו האמיתי של ד"ר פטרובסקי, מומחה להנדסה ביולוגית, ושל נאן – בחורה יפה שהופכת למשותקת בעקבות תאונת דרכים, שמצליחים להניע מחדש את רגלי הנכה בעזרת מחשב. 15.50 שביל באמצע שביל בצד – נחל ינור (כ) 16.00 רובוטריקים – פרק 30 16.17 מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק – משדר מיוחד של ערב חדש 17.00 ערב חדש – מנחה: אילנה דיין 17.30 „זוב לחדשות" – עם האריה רמה, הקוף פיפס והארנבת משי 18.00 „מר בלוורד" – עם הפרק: „מנודים מן החברה" 18.25 „הגיע זמן לשון" – פינה לענייני לשון, בהנחיית אבשלום קור. הפעם, לקראת חג הפסח: „כל דכפין", מתוך ההגדה של פסח 18.30 קיצור החדשות (וערבית) 18.32 „ההיסטוריה הסודית של הנסט" – סדרת תעודה חדשה, בת 8 פרקים 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות 20.02 מבט „מישהו מטפל בך" הפרק האחרון: „החלומות הארוטיים של סלוקום" 20.30 „כלבוטק" – מגזין לצרכנות ולאיכות חיים 21.30 מבט לחדשות 21.30 תשדירי שירות 21.40 מבט שני – עורך ומגיש: מיכאל קרפין 22.20 „ציפורים מתות בסתר" – סדרת דרמה אמריקנית (ראה המגיה) 23.10 „בני היל" – סדרת סרטים משעשעים בכיכובו של השחקן-הקומיקאי הגדול בני היל 23.40 „פסוקו של מקום" – מבט אל עירון, חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.05 „בהאונה נינוחה" – מוצרט: הפתיחה ל„דון ג'ובאני"; רוסיני: אנדנטה עם וריאציות לחליל ונבל; פגניני: שלישייה לגיטרה, צ'לו ונבל; רחמנינוף: סוויטה מס' 1, אופוס 5 לשני פסנתרים (פנטסיה); צ'ייקובסקי: „רומאו ויוליה" – פתיחה פנטסיה; ברהמס: קונצ'רטו לכנור, צ'לו ותזמורת 09.00 „קונצרט בוקר" – מיה „בריאת העולם"; מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת מס' 12, ק. 414; דביסי: מנחת פאון; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 6 „הפתטית" בסי מינור; פרוקופייב: קונצ'רטו מס' 3 לפסנתר ותזמורת; שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 5 11.57 „מגישים שיר" 12.00 „מן הפרטיה" שלישיית אמדאוס – מוצרט: דיברטימנטו לכלי קשת במי במול מז'ור, ק. 563 13.05 „בהאונה נינוחה" – שוברט: מרש; מוצרט: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת מס' 21, ק. 467; דבוז'אק: בחיק הטבע; דבוז'אק: סונטינה; מוסורגסקי: „לילה על הר הקרח"; חלטר לי: אנ'נקור – פתיחה; ברטוק: סוויטה מתוך „המנדרין המופלא" 15.00 „מוסיקה צעירה" 16.00 „מאולמי הקונצרטים בעולם" – פסטיבל זלצבורג 1986; רסיטל היינריך שיף – צ'לו/אליזבט לאונסקיה – פסנתר: בטהובן: סונטה מס' 2 בסול מינור לצ'לו ופסנתר אופוס 5; שניטקה: סונטה (1978); ברהמס: סונטה מס' 2 בפה-מז'ור, אופוס 99 17.00 „קולות" – פרסל: מתוך „מוסיקה לתיאטרון" 18.00 „ממדף התקליטים" 19.00 „פניני אופרה" – לקט מתוך אופרות של רוסיני. 20.00 „אינטרלוד" – רצף מוסיקלי 20.27 „מגישים שיר" 20.30 „מאולמי הקונצרטים שלנו" – הסינפונייטה הישראלית באר-שבע משה עצמון/סולנית: פליסיטי פלמר מצו-סופרן, שידור חי מתיאטרון ירושלים. סימפוניה מס' 2; סקרלטי: סלבה רגינה; ראבל: 5 נעימות יווניות עממיות; היידן: סימפוניה מס' 100 בסול מז'ור „הצבאית" 22.30 „ג'ז קלאסי" 23.00 „מחזורי יצירות" – מוצרט: סונטות לכנור.

רשת א'

07.30 „רדיויקל" – תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 „חגה" – עם גני הגדל. 08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית 14.05 „בראש צעיר" – מגזין יומי לילדים ולבני נוער 15.27 „השכלה ודעת לכל" – „תכנון המשפחה": „ליקויי פוריות" – ד"ר יונה חדירה 15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ„בנייני האומה" בירושלים. 19.05 „שער בתלמוד" 22.05 „שניני יוחר וכל אחר לחור" – עורך ומנחה: יובב כץ.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „קושים עניין" – עם גבי גזית ושלום קיטל 09.05 „ביקור בית" – עם רבקה מיכאלי 10.05 „כל צבעי הרשת" 11.50 „סעו לשלום" 12.10 „אלף־אלף־ב־בית" 13.05 „בחצי היום" – חדשות ופזמונים 14.05 „לראות או לראות" – יומן חדשות לתרבות ולאמנות 14.30 „בת צחוק" – הווי ההומור 15.05 „רגעי קסם" 16.05 „שירים ושעורים" 17.05 „זמן כלכלה" 17.10 „על מספרים ואנשים" 18.05 „אצבע על הדופק" 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 „עולם חדש" – מגזין חדשותי לענייני האדם וסביבתו 20.05 פרקי חזנות „בבקשתך" 22.05 „עוד פעם אחת" – תכניות בשידור חוזר: „כתות בישראל". 23.05 „קשר ראשי" – הירונים מגונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת – שלוש עשרה שיחות עם שחקן – הארכיטקט „בהארכיטקט והקיסר" של פרננדו אראבל. מרצה: השחקן ניסים עזיקרי. 06.30 „פוקוס עין" – החדשות הראשונות של היום – עם מירב אוסיר. 07.07 תוספת בוקר – עם איתן ליפשיץ. 08.00 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית 09.05 „אילה בוקר" – עם לאה עוז. 10.05 „הסכיתה 10" – עם מיכל ניב. 10.55 „שירותרום 87" – פינה מיוחדת. 11.05 „נכון לעכשיו" – עם רפי רשף. 13.05 „מקום כזה באמצע" – עם יצחק נוינר ואורלי יניב. 14.05 „רו רה יומי" – עם דובי לנץ ורני קרפל. 15.05 „מה יש" – עם ארז טל. 16.05 „נוסע צפונה צפונה" – רומנריון 16.20 ארבע אחרי הצהרים – שעה של שירים עבריים. 16.54 באופן עיילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 „ערב טוב ישראל" – דן שילון, יעל דן ונוני כביר. 18.05 „שעה קלה על כלכלה" עם יהושע נחושתן 18.45 „משולש" – עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוכי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים 19.05 „שירים נכאף" – שירים עבריים עם שירה גרא. 19.50 „תיק פלילי 86/3/174, מדינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק" – יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט. 20.05 „ספרא וסייפא" – יומן לענייני ספרות צבאית 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת – שלוש עשרה שיחות עם שחקן (נ"ח) 21.55 „שירותרום 87" – פינה מיוחדת. 22.05 „על הרכש ועל הכיסאק" – שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 „הצגה העשרים וארבע, זה היה היום שהיה" – עם ירון וילנסקי. 23.55 „שיחת חצות" – עם יעקב מישורי – נגן ראשון בקרן בתזמורת הפילהרמונית. 00.05 ציפורי לילה – עם עזרא לוי. תוכנית מוסיקלית בנגינה אישית. 02.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר – שירים עבריים. שידורי צה"ל ב־FM 19. „רדיו" – עם יואב קוטנר. 20.05 „סבבבבסיס" – אינפורמציה, ר"שים, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בתורנות – עם לאה עוז. 22.05 „על הרכש ועל הכיסאק" 23.05 „קול הגאו הוה" – עורך ומגיש: רני קרפל.

רשת ג'

06.05 „בחורה לאושר" – להיטים ותיקים 07.05 „שיר בבוקר בבוקר" 09.05 „מה, כבר תשע?" עם אבי אתגר 10.05 „שבעים מי יודע?" 11.05 „אהבה יומיומית" עם יוסי סיאס 12.05 „רק מוסיקה" 13.05 „רק בימי חול" עם מנחם פרי 14.05 „סופו חחר" 15.05 „חרש, חריש ומחורש" עם שוש עטרי 16.05 „הצגה יומית" עם יקיר אביב 18.05 „מקום בצמרת" – מצעד הפזמונים הישראליים 21.05 „ארום עתיק" – שירים שלא נס ליחם 23.05 „מגיני ג'או" עם לאה ליאור.

קולנוע

תל־אביב
9.30 .7.15 .4.30
אסתר: שוטר במשרה חלקית .5 .7.15 .9.40
אורלי: סגור
בית לסין: שולשנת קהר הסגולה 23.15
בן־יהודה: ניפגש בחוף .5 .7.15 .9.30
גת: חנות קטנה ומטריפה .3.15 .6.15 .9.15
גורדון: שובו של הנוסע השמיני 7.00 .9.30
דקל: קרוקודיל דנדי .5 .7.15 .9.30
דרייב אין:
ניפגש בחוף 7.30
כלא הנשים 9.30
הוד: שלושה אמיגוס .5 .7.15 .9.30
לימור חדש: הביקור שאחרי .4.30 .7.15 .9.30
כוריאון ת"א: שואה 7.30 .9.30
סינמה 1: האוצר מארץ האש .5 .7.15 .9.30
סינמה 2: חנה ואחיותיה .5 .7.15 .9.30
פאר: ללא רחמים .5 .7.30 .9.30
פאריס: כט' כלו .12 .2 .7.15 .9.30
ניצוצים 21.30
רב־חן:
חן 1: צבע הכסף .5 .7.10 .9.40
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום .5 .7.25 .9.15
חן 3: אל תקרא לי לבן .5 .7.40 .9.45
חן 4: בליקולס .11 .2 .5 .7.40 .9.45
חן 5: הכיפה נעימה .11 .2 .5 .7.40 .9.45
שחף: פלאטון .4.30 .7.00 .9.30
תל־אביב: כלא הנשים .5 .7.15 .9.30
תכלת: ריקה לחצות .4.30 .7.00 .9.15

רמת־גן
אואזיס: צבע הכסף .4 .6.40 .9.30
לילי: פלאטון .7.15 .9.30
ארמון: סופרנראס .5 .7.30 .9.45
רב־גן
גן 1: אל תקרא לי לבן .5 .7.20 .9.40
גן 2: ג'ק פלאש המקפץ .5 .7.20 .9.40
גן 3: שוטר במשרה חלקית .5 .7.30 .9.40
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום .6.15 .9.15

ירושלים
אדיסון: סיפורים לוחמים .4.30 .7.15 .9.30
אורנע: שוטר במשרה חלקית .4.30 .9.15
בית אגרון:
עליסה בארץ הפלאות 17.00
פליני — וכרונות 19.00
פליני — וכרונות 21.30
בית הזונות הקטן הטוב ביותר בטכסאס 24.00
כפיר: פלטון .4.30 .7.00 .9.30
אורגיל: צבע הכסף .4.30 .7 .9.15
מיטשל: וכרונות אהבה מסידנצה 7.00 .9.00
סמדר: חנה ואחיותיה 7.00 .9.30
הבירה: הקשר הגורנוני .4.30 .7.15 .9.15
אורין
אור 1: קרוקודיל דנדי .4 .6.30 .9
אור 2: ג'אק פלאש המקפץ .4.30 .7.00 .9.00
אור 3: סיגליות הן כחולות .4.30 .6.30 .9.00
אור 4: מטרת חמה .4.30 .7.00 .9.00
עדן: ניפגש בחוף .4.30 .7.00 .9.00
תיאטרון ירושלים: קיץ 18.30

חיפה
ארמון: ללא רחמים .4 .6.30 .9.00
אורה: פלאטון .4.30 .7.00 .9.15
חן: קטיפה כחולה .4.30 .6.45 .9.00
עצמון 1: ניפגש בחוף .4.30 .7.00 .9.15
עצמון 2: חברים .4.45 .7.15 .9.30
פאר: קרוקודיל דנדי .4.30 .7.00 .9.15
רון: כלא הנשים .4 .6.30 .9.00
אמפי: האויב מהאזור האסור .4.30 .7.00 .9.15

אורלי: מלקולם
קרן אור המתודש 6.15 .8.45
אהבה נדירה 7.00 .9.15

נתניה
שרון: הקשר הגורנוני .5 .7.15 .9.15
סטודיו: חורה לנעורים .5 .7.15 .9.15

חולון
סביון: פלטון .5 .7.15 .9.30
מגדלי: צבע הכסף 4.00 .6.45
ארמון: ללא רחמים .5 .7.10 .9.10

בת־ים
עצמאות: איש הנצה .5 .7.15 .9.10

הרצליה
היכל: ג'ינג'ה איש הזעם 5.00 .7.15 .9.30
מגדל: דניאל (מאדיבורודים)
אהבה נדירה 7.15 .9.10

באר־שבע
חן: ג'ינג'ה איש הזעם 4.30 .7.30 .9.10

פתח־תקוה
היכל 1: פלאטון .5 .7.15 .9.30
היכל 2: כלא הנשים .5 .7.15 .9.10
היכל 3: הזוכה .5 .7.15 .9.10

עפולה
כוסנורון: קטיפה כחולה 8.10

רעננה
אורות: קטיפה נעימה 4.30 .7 .9.00

גבעתיים
הדר: כלא הנשים .4.30 .7.15 .9.10

ראשון־לציון
רון 1: רוקי 4
קרוקודיל דנדי .4.30 .7.15 .9.10
רון 2: ניפגש בחוף
הקפה בוורוד .4.30 .7.15 .9.10

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 31.3
חדוד וניה — 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ג' 31.3 בשעה 16.30
על „בן גוריון, כצנלסון וטבנקין"
ישוחח יהודה הראל
בשעה 20.30
התזמורת הקאמרית של ירושלים

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 1.
חולון
ד"ר חורי — סוקולוב 70.
ירושלים
מור — עמק רפאים 11.
נתניה
המגן — וייצמן 13.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
רמה — ז'בוטינסקי 41.
תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69.
סופרפארם — איינשטיין 40, ר"א.
חיפה
נוה שאנן — התיכון 37.
רחובות
כללי — בני משה.
רעננה־כ"ס
קופ"ח כללית — הרשות, ת. השרון.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים, כירורגית, אורטופדית. עיניים: ביקור חולים - פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' 08.00-20.00. בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433300.

יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02־243358
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי — 04־922222

קו פתוח לנוער במצוקה בימי ב' ו־ה' — טל. 222732.
„קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני-נוער 03־221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד החוסה לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות 21.00-23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00-24.00. בשבתות וחגים בין השעות 15.00-21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל. 5446. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00-24.00. אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 1 (ליד המשביר) קומה א'. טל: 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־52432 בימים א'-ה' בשעות 17.00-21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

פילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד, רמלה — 101. טל' 08־221022. עפולה — 101. טלפון 08־95334. טבעון — 101. טלפון 04־931401. נהריה — טל' 04־823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־ים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.10, 8.10, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.15, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• רכבת תוספת בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

איזראלוב: לא הרעלתי את בעלי; אני לא הולכת על שטויות כאלה

"אני לא הרעלתי את בעלי ולא סיממתי אותו. אני לא הולכת על שטויות כאלה. אני אמנם לא טלית שכולה תכלת, אבל לא רצחתי את בעלי" — דברים אלו כלולים בהודעה שמסרה בשעתו גיתית איזראלוב, המואשמת ברצח בעלה יוסף בינואר 1986.

במהלך משפטה אתמול בבית־המשפט המחוזי בתל אביב, העיד ראש צוות החקירה המשטרתי שחקר בפרשת רצח איזראלוב, רפ"ק יעקב ברייר. במהלך החקירה הראשית, הציג התובע באמצעות העד, מיסמכים שונים לתיק בית המשפט. אחד מהם היתה הודעה שרשם ראש הצח"ם מפיה של גיתית איזראלוב, יום לאחר הגעתה ארצה, ב־7.10.86.

רפ"ק ברייר ציין בעדותו, כי גיתית סירבה בתוקף לחתום על ההודעה, אולם הדברים שכתב — על פני 16 עמודים — הם מפיה. מיסמך זה, אותו קרא אתמול העד בפני בית המשפט, מגולל למעשה את מסכת חייה של גיתית איזראלוב, כולל האירועים סביב מותו של בעלה יוסף, אלא שהיא אינה מודה ברצח הבעל.

בשנת 1973, סיפרה איזראלוב בהודעתה למשטרה, היא נעצרה בהונג־קונג על תכנון שוד ונגזרו עליה שם 5 שנות מאסר. "כל הזמן אמרתי שאני אשמה. אז קיבלתי 5 שנים וישבתי בכלא הונג־קונג 3.5 שנים" — נאמר בהודעה.

כשהשתחררה, חזרה ארצה וכאן נישאה ב־1977 לגיורא דונר. כעבור שנתיים נולדה בתם. ובמרץ 1983 היא התגרשה מגיורא, "בגלל שהיה שותה אלכוהול". בדצמבר 1983, התחתנה עם יוסף איזראלוב, שאותו הכירה באמצעות שרכן, ובתחילה שררה ביניהם אידיליה.

גיתית סיפרה לחוקר, כי אמא שלה לא אהבה את יוסף, לא יכלה לסבול אותו והתנגדה לחתונה. לכן משפחתה פשוט הטילה חרם על החתונה וכמעט אף אחד לא בא. "אחד מאלו שהזמנתי ובא היה ג'ו מולר, חבר שלי, שהתייעצתי אתו רבות. מולר סידר לי גם עבודה. הגעתי אתו גם למצבים אינטימיים".

כאשר נפטר אביו של בעלה כעבור זמן־מה, זה פגע בו קשה מאד. "יוסקה נכנס מזה לדכאונות, ואנו אירחנו מאז הרבה מאד את אמא שלו אצלנו. ואז גם היו הרבה מריבות. יוסי החל להציק לילדה שלי, ניסה לרכא אותה. הם היו רבים בקול רם. אבל הוא לא הרים עליה יד.

"באחד הימים כשעליתי הביתה, שמעתי צעקות, נכנסתי וראיתי שיוסף מחזיק את בתי על הידיים ומנסה להכניס את ראשה לתנור. לקחתי אותה מידיו והתחלתי לצרוח עליו. התחלתי לארוז את המזוודה, ואז הוא השתטח לרגלי, והחל לבכות ואמר שיתאבד אם אעזוב אותו. אחר כך אמר שזה היה בצחוק. אבל כשהמשכתי לארוז — אמר שיתאבד אם אעזוב אותו. הוא נכנס לאמבטיה ולקח כדורים. נבהלתי נורא ועשיתי כמה טלפונים. רופא בא ובדק אותו ואמר שלקח כמה כדורים ועכשיו הוא ישן".

הסיכסוכים ביניהם לא פסקו, נאמר בהודעת הנאשמת, ויום אחד החליטה לנסוע לצרפת. "לא הודעתי ליוסף דבר". נסעתי ביולי 1985 וחזרתי בתחילת ספטמבר. הסכמתי לחזור ליוסף בגלל הטפשות שלי".

אבל הדברים לא הסתדרו, סיפרה הנאשמת, ויום אחד החלה לארוז את החפצים, באותו לילה, לדבריה, עזבה את הבית יחד עם בתה, ומישהו הסיע אותם לשדה התעופה, משם טסו לפריס. היא לא היתה מוכנה לומר לחוקר מי הסיע אותה ללוד. בפריס היא קיבלה אחרי כמה זמן טלפון מהאמא של בעלה, שסיפרה כי "יוסיניו" פתח נגדה תיק במשטרה בחשד שניסתה להרעילו בקפה שהכינה לו בבית. היא הכחישה זאת בתוקף בהודעתה.

גיתית נסעה מפריס אל אחותה בלונדון. יוסף התקשר כל שבוע, ואף שלח לה, לדבריה, טפסים לגט שתחתום עליהם. "אני סירבתי, מפני שאני לא ניתנת לסחיטה". בהמשך השיחות הם קבעו תאריך לדיון ברבנות ירושלים, ב־27.1.86, וגיתית נסעה לפני כן לפריס, כדי לבוא לארץ.

גיתית ציינה עוד, כי ברגע האחרון שינתה את דעתה והחליטה לבוא ארצה בזהות שאולה, כדי שבעלה לא יעכב אותה במישפטים ויוציא נגדה צו עיכוב יציאה מהארץ. היא החליטה לבוא כדי להוציא מכאן את כספה, כי הכסף נגמר לה בחו"ל, ולכן השתמשה בשני דרכונים שהופקדו בידיה, לדבריה, האחד מידי אזרח צרפתי והשני מיווני.

"הכל היה ספונטני ולא מתוכנן" — נאמר בהודעה: — טילפנתי מפריס לאיזראלוב וקבעתי להיפגש אתו כאן. ואכן, כשהגעתי ב־25.1.86 בערב ראיתי אותו משעה 10.30 בערב ועד 1.00 בלילה, ובבוקר מוקדם תפסתי טיסה וחזרתי לפריס. שם נעצרתי בביקורת הגבולות, בגלל הדרכון".

הנאשמת לא סיפרה בהודעה זו דבר על הקורות אותה מהשעה 1.00 בלילה עד הבוקר. (כזכור, היא מואשמת שגרמה למות בעלה באגם של פארק הירקון ב־25.1.86 בין 1.00 ל־2.00 בלילה).

בהודעתה במשטרה מסופר עוד, שכאשר נעצרה בפריס, היא נחקרה ושוחררה בערבות. מאוחר יותר נודע לה על מותו של בעלה יוסף, משיחה טלפונית מתל אביב. "בהתחלה לא תפסתי, לא האמנתי, רק מאוחר יותר הקריאו לי מה שכתוב בעתון, ומה שאני יודעת על זה — זה הכל מהעתון".

לשאלת החוקר, כיצד קיבלה חזרה את הכסף מיוסף, טענה הנאשמת, כי הוא היה אצל חברים, שאינה מוכנה לנקוב בשמותיהם. "את הכסף שקיבלתי מהם הדבקתי על הגב שלי מתחת לחולצה, משהו דומה לפלסטרים".

החוקר: מדוע לא הגעת לארץ להלוויית בעלך המנוח, או לפחות לניחום אבלים?

גיתית: הייתי במצב נפשי ירוד, מרוב דאגה שאהיה חשודה בארץ.

המשך המשפט — ביום ג'. (עתי"ם)

אישים בכירים ירדנים ידונו בארה"ב על ביקור אפשרי של המלך חוסיין

וושינגטון. — ראש ממשלת ירדן, זיד אל־ריפאעי, ושר החוץ שלו, טאהר מסרי, יצאו לוושינגטון ב־5 באפריל כדי לברר אם ביקור של המלך חוסיין עשוי להוליך להתקדמות לקראת ועידת שלום בין־לאומית למזרח התיכון.

מקור מוסמך במשרד החוץ האמריקני מסר, כי ריפאעי ייפגש עם סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, עם שר החוץ, ג'ורג' שולץ, ועם שר ההגנה, קספר ויינברגר.

"וושינגטון פוסט" מוסר בכתבה מרבת־עמון, שאם יחליט המלך חוסיין לבקר בוושינגטון, תהיה זו חריגה ממדיניותו. כזכור, דחה חוסיין בינואר הזמנה לבקר בוושינגטון, משום שכעס על ממשלת ארה"ב בשל משלוחי הנשק לאיראן.

פקיד במשרד החוץ האמריקני אמר ל"וושינגטון פוסט", כי האישים הירדניים ייפגשו עם המנהיגים האמריקניים ב־6 וב־7 באפריל. "המלך מבקש לברר, אם השעה הנוכחית כשרה לביקורו", אמר הפקיד והוסיף, כי המלך רוצה שתחול תזוזה מחודשת בתהליך השלום.

הידיעות על ביקורם של שני המנהיגים הירדניים נמסרו על־ידי מקור בלתי־מזוהה, ואילו דובר משרד החוץ אמר, כי אין הוא יכול לאשר את הידיעה.

אתמול טס חוסיין לבגדאד, לסידרת שיחות רביעית השנה עם הנשיא סדאם חוסיין.

עוזר בכיר של מנהיג אש"ף אמר אתמול, כי ארגונו חייב להשתתף בכל שיחות שלום במזה"ת, אם באופן עצמאי ואם כחלק ממשלחת ערבית משותפת. הדברים נאמרו על־ידי צלאח חלף, המכונה "אבו איאד", מעוזריו הבכירים של ערפאת.

חלף אמר, כי הייצוג הפלשתיני חייב להיעשות באמצעות אש"ף. "אילו הורכבה משלחת ערבית, ובה משלחות ערביות שונות, לרבות משלחת אש"ף נקובה בשם, כי אז היה אפשר לראות גם זאת כפתרון," אמר אבו איאד.

הוא הוסיף, כי הוועידה המוצעת תהיה רצינית רק אם תיכון סולידאריות בין הערבים ואם מצרים תסתלק מהסכמי קמפ דייוויד ותחזור לשמש מנהיגת העולם הערבי.

(עו"י, ע"צ)

הרב פופיק לא ירצה עוד בצה"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בעקבות פנייתו של ח"כ רן כהן, הוחלט בצה"ל שלא לזמן יותר את הרב מרדכי (פופיק) ארנון להרצאות או לפעילות רבנית כלשהי.

בתשובה שקיבל הבוקר ח"כ רן כהן לתלונתו של חייל, שאותה העביר לשר הביטחון, קובע השר רבין כי הרב מרדכי (פופיק) ארנון, לא יופיע יותר בצה"ל וזו על פי הוראתו המפורשת ובעקבות סיכום בין הרב הצבאי הראשי וראש אכ"א.

חריש הורה לחקור את יוזם עצומת הרבנים

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, הורה למשטרה לפתוח בחקירה נגד הרב גדליהו אקסלרוד מחיפה, שיצא בפומבי נגד החלטת בג"ץ והחתים 30 רבנים בשבוע שעבר על עצומה שלא לרשום גרים רפורמים כיהודים.

כתבת עתי"ם מוסרת, כי הרב ייחקר השבוע במשטרת מרחב חיפה.

דוברת המרחב, רב־פקד אהובה תומר, אישרה, כי ההוראה לחקור את הרב, המשמש דיין בבית־הדין הרבני בחיפה, הגיעה בסוף השבוע מהמטה הארצי של המשטרה.

יצויין, כי זהו מקרה חריג שכנגד רב בישראל נפתחת חקירה משטרתית בנושא כזה, ובהתאם לעמדת המשטרה, מהווה לכאורה מעשהו של הרב עבירה של ביזיון בית־המשפט ושיבוש הליכי משפט.

(עתי"ם)

ועדת החינוך מתנה:

רפורמה בבחינות הבגרות — רק אם יינתן תקציב להכשרת מורים

מאת יצחק שור

ועדת החינוך החליטה אתמול להתנות את תמיכתה בהנהגת רפורמה בבחינות הבגרות בהקצאת משאבים להכשרת מורים לאנגלית ולמתמטיקה כדי להבטיח הצלחת התלמידים בבחינות שרמתן תעלה.

כן מתנה הוועדה את תמיכתה ברפורמה בהבטחת אמצעים לבני ה־ שכבות החלשות, כדי שיוכלו לעמוד בבחינות בהצלחה. עד תחילת הרפורמה יישארו תנאי הקבלה לאוניברסיטאות כפי שהם — ממליצה הוועדה.

רשת „שופרסל" מפסיקה מכירת הסיגריות למשך שבוע

לדברי הרשת — במסגרת המלחמה בעישון ● חברת „דובק" טוענת כי המטרה האמיתית היא הישגים במו"מ על מחירי מוצרים

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

רשת „שופרסל" הודיעה אתמול, כי החל ממחר תפסיק את מכירת הסיגריות בסניפי הרשת — „שופרסל" ו„היפרכל" — למשך שבוע ימים, וזאת במסגרת המלחמה בעישון, כהיענות לפנייתה של שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו.

בתגובה להודעת הרשת, נמסר מחברת „דובק", כי הנהלת „שופרסל" מפעילה אמצעי לחץ בלתי הוגנים, שמטרתם היא הישגים במו"מ על מחירי מוצרים.

בהנהלת „דובק" טוענים, כי „שופרסל" דורשת שיפור תנאי האשראי והגדלת העמלות על מכירת הסיגריות ברשת, ונסיון הרשת להציג את ההחלטה כתרומה לוויכוח הציבורי בנושא עישון היא „צביעות והתחסדות". ב„דובק" מאשימים את „שופרסל", בניסיון לנצל עניין ציבורי לשם הגדלת רווחי הרשת. „הממשלה היא זו שקובעת את עמלות השיווק והאשראי עליו והוויכוח של „שופרסל" אינו צריך להיות על גב חברת „דובק", טוענים בהנהלת החברה.

כנס פעילים למען יהודי בריה"מ — אתמול

מאת יוסף גלילי וכתב „על המשמר"

קריאה נרגשת להצלתו של אסיר ציון לשעבר לב אלברט ורעייתו אינה ובנם בן ה־15 כרמי מקייב, השובתים רעב זה 24 יום מול משרדי האוביר במוסקבה, השמיע אליק קושניר, ידיד המשפחה, מסרב עלייה 13 שנה, שהגיע לפני כמה חודשים לישראל. הדברים נאמרו בכנס למען יהודי בריה"מ עם עשרות פעילים מהתנועה הקיבוצית, שנערך אתמול באולם הישיבות של המרכז החקלאי בתל אביב.

„אם קיבוץ בית אלפא יאמץ את משפחת אלברט, כפי שפעל עין־השופט למעני, בטוחני שמשפחת אלברט תחיה מעוד, תשאב עידוד וכוח עד שתגיע לישראל אחרי 11 שנות סירוב", אמר קושניר.

דוד טוויק מבאר שבע, חבר נשיאות הוועד הציבורי למען יהודי בריה"מ בישראל אמר, כי בעקבות התמורות בבריה"מ, צפויה עלייה של כ־1000 יהודים לחודש. יש להתכונן לקליטה מסודרת ומתוכננת של אלפי מסורבים שעתידים להגיע בעתיד, כדי לא לאכזב את העולים ולהבטיח עבודה ושיכון ואת שילובם המהיר במירקם החברתי המתהווה בישראל, אמר.

יהודית קנדל, מרכזת פעילי הקיבוץ הארצי למען יהודי בריה"מ מסרה: על הפעילויות הצפויות בחוה"מ אפריל, לקראת סדר פסח בו יארחו הקיבוצים עולים חדשים וותיקים מבריה"מ.

יוסף ביגון אמר בשיחה טלפונית ממוסקבה, כי הוא נאלץ לעמוד בקשות ידידים ופעילי עלייה, להשהות את עלייתו לישראל ולעמוד בראש המאבק בבריה"מ. „רק עתה אני מרגיש שבריאותי נפגעה בשנים הארוכות בכלא ובמחנות".

שנות הגלות והמאסר, קבל ביגון, הרחיקו אותו מעולם המדע שהתקדם מאד, בעוד שהוא כמתמטיקאי דורך במקום. „המצב הזה מרכך אותי". לבסוף הוסיף ביגון, כי הוא עושה מאמץ עילאי, כדי להגיע לישראל למען היות שותף לכל הפעילויות בארץ ולהמשיך במאבק בחיי היומיום לטובת המדינה ולמען יהודת בריה"מ.

עד מאי תחליט ישראל אם יימשך ייצור הלביא

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

חיל האוויר יזדקק עד לשנת 2004 ל־200 עד 300 מטוסים חדישים. אמר אתמול שר הביטחון יצחק רבין, בתשובה לשאילתה בעל פה של יוסי שריד (רצ), שנשאה את הכותרת: מטוס הלביא — המשך הפיתוח או הפסקתו.

רבין ציין כי אין כרגע נתונים, כמה מטוסי לביא ייוצרו מדי שנה, עם זאת ברור כי התחלת הייצור הסדרתי של המטוס תחל ב־1991. המטרה היא לייצר מקסימום של מטוסים בשנה, כיוון שכך יהיה מחיר המטוס מינימאלי. השר הבטיח כי באפריל הקרוב או לכל המאוחר בתחילת מאי, לאחר דיון נוסף בממשלה או בקבינט, תשיב ישראל למימשל רייגן, אם יימשך פיתוח וייצור הלביא, או יתקבלו החלופות האמריקניות.

משלחת נשים שחורות מדרא"פ מבקרת בארץ

הנשים מהוות כוח בעל השפעה בדרום אפריקה. הממשלה המודעת לכך מעוניינת לנהוג בהם בשיטת „הפרד ומשול". דברים אלה אמרה אתמול דבורה מבילצה, ראש משלחת של מנהיגות נשים שחורות שהגיעו ארצה לשבועיים כאורחות של נעמת והמכון האפרו־אסיאתי של ההסתדרות.

הנשים הגיעו ארצה לפני שבוע, והן אמורות לשהות כאן שבוע נוסף. זהו ביקור גומלין לביקור שערכה מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי, באוגוסט האחרון בסמינר נשים שחורות ביוהנסבורג. ביקורן כולל סדנאות לימוד, סיורים במעונות נעמת ובארגונים מקצועיים שונים וטיול במקומות הקדושים לנצרות.

בפגישה שקיימו עם עיתונאים בלשכת מזכ"ל נעמת בבית הוועד הפועל של ההסתדרות בתל אביב אתמול, סיפרו הנשים על חייהן ומאבקן בארצן.

לדברי דבורה, מהוות הנשים בדרום אפריקה כוח שיש להתייחס אליו. רבות מהן חיות בנפרד מבעליהן שהוגלו או שנכלאו בבתי סוהר. לאחרות יש בנים שהוגלו או הבנים שנהרגו על ידי הלבנים במהומות. אילו התאחדו כולן היו מהוות כוח פוליטי שיכול היה ללחוץ על הממשלה. לטענתה, הממשלה מודעת לכך. לפיכך, היא מפרידה ביניהן, תוך הדגשת הקיטוב והשבטים השונים אליהן הן משתייכות. „בביקור בנעמת למדנו שעלינו להתאחד", אמרה.

כאשר נשאלה שאלה אם המאבק של ארצות העולם בדרום אפריקה עוזר לשחורים במאבקם, הושלך הס בחדר, ואף לא אחת היתה מוכנה להשיב על השאלה. (עתי"ם)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 30.3.87

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6826	1.7035	1.6915
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6050	1.6250	1.6133
מרק גרמני	1	0.87	0.92	0.8898	0.9009	0.5940
לירה סטרלינג	1	2.54	2.66	2.5824	2.6147	2.5991
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2666	0.2699	0.2685
ין יפאני	100	1.08	1.13	1.0959	1.1096	1.1029
גילדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7879	0.7977	0.7918
פרנק שווייצרי	1	1.05	1.10	1.0675	1.0808	1.0716
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2538	0.2570	0.2553
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2356	0.2385	0.2370
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2352	0.2381	0.2365
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3619	0.3664	0.3638
דולר קנדי	1	1.21	1.27	1.2303	1.2457	1.2377
דולר אוסטרלי	1	1.09	1.17	1.1284	1.1425	1.1350
ראנד דר' אפריקני	1	0.54	0.81	0.7966	0.8066	0.8008
פרנק בלגי	10	0.42	0.44	0.4297	0.4351	0.4315
שילינג אוסטרי	10	1.24	1.30	1.2640	1.2798	1.2719
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.30	1.2487	1.2643	1.2539

חושב בית־שאן נרצח — כנראה במהלך שוד

מאת שלמה גלזר כתב „על המשמר"

גופתו של נסים קדוש בן 59, אב ל־10 ילדים מבית־שאן, נמצאה אתמול בבוקר בחצר גן ילדים בעיירה.

גננת שהגיעה לגן גילתה את הגופה והזעיקה את המשטרה.

חקירה העלתה, כי האיש הוכה בראשו במכשיר קהה בשעת לילה מאוחרת. המנוח היה בעבר קורבן לשוד ומניחים כי הרוצחים חשדו כי הקורבן נושא עימו סכום כסף.

צעיר מנצרת נהרג בהתהפך טרקטור

מאת שלמה גלזר כתב „על המשמר"

סלים עבדאללה סטיטי בן 27 מנצרת נהרג שלשום בהתהפך טרקטור עליו עבד בביה"ח פור־יה.

הטרקטור עלה על תלולית עפר, התהפך ומחץ את גופתו של הנהג.

אי־ביצוע דו"ח רביד עולה למושבים מיליון ש"ח ביום

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

השהיית ביצוע המלצות „ועדת רביד" על קונוורסיה לחובות המושבים עולה להם מיליון ש"ח ביום. על כך מתריע נסים זווילי, יו"ר המחלקה להתיישבות בסוכנות, במכתב ששיגר אתמול לשר האוצר, משה נסים.

זווילי מציין במכתבו, כי 65 אחוז מחובותיהם של חברי המושבים הם תוצאה מהריבית הגבוהה שנגבתה מהם בשנתיים האחרונות.

זווילי מדגיש במכתבו, כי רמת החיים במושבים ירדה בשנתיים האחרונות ביותר מ־10 אחוזים וכל משפחה במושב חוייבה בתשלום 25 אלף ש"ח עבור ריבית חריגה.

זווילי מזכיר לשר־האוצר, כי הוא, אשר, התחייב אישית לדאוג ליישום מיידי של ההמלצות ועליו למלא התחייבותו.

מאסר־עולם ל־2 מחבלים שביצעו פיגועים בירושלים

מאסר־עולם גזר אתמול בית־המשפט הצבאי בלוד על שני מחבלים מחברון שהורשעו במעשי חבלה וטרור בירושלים.

הנאשמים הם ג'מאל שפיק גלגליל מאטור (26) ומחמוד איברהים מוסא מאטור (27).

המחבלים פעלו בין השנים 1984־1986 וביצעו שישה פיגועים. בהם הטמינו מטעני חבלה. השניים הורשעו בכך שהטמינו ביולי 1986 פצצה בסופרמרקט בירושלים שגרמה לפציעת שתי נשים. באוגוסט 1986 הניחו מטען חבלה ליד תחנת הסעה לחיילים בצומת אפרת. מן הפיצוץ נפצעו 3 חיילי צה"ל. הם גם הורשעו בהשלכת רימון יד לעבר אוטובוס ישראלי. ואולם איש לא נפגע בפיגוע זה.

התביעה הצבאית ביקשה להטיל על המחבלים מאסר־עולם וציינה, כי יש להחמיר עם אנשים אלה, נוכח מעשי הטרור החוזרים ונישנים.

בית־המשפט בראשות אל"מ אהרון אלפרן קיבל את עמדת התביעה וגזר על שני המחבלים מאסר־עולם. (עתי"ם)

מצרי חשוד בהשתייכות לרשת מבריחי מכוניות

שופט שלום בדימונה ציווה אתמול להאריך את מעצרו של אזרח מצרי, שנעצר לאחר מרדף משטרתי מלווה ביריות, כשהוא יושב באחת משתי מכוניות גנובות מבית ספר שדה מצפה רמון.

נציג המשטרה ציין באוזני השופט, שבשיטה דומה נגנבו 10 מכוניות ממצפה רמון וכי יש חשש שהמצרי השתתף בגניבתן, במסגרת של רשת חוצי גבול, המבריחה מכוניות גנובות מישראל למצרים.

ב"כ המשטרה מסר, כי שלשום לפנות בוקר הבחין סיור משטרתי בשתי מכוניות „סובארו" שנסעו באופן חשוד מכיוון מחנה בית־הספר לקצינים של צה"ל לכיוון מצפה רמון. שוטרי הסיור סימנו לנהגים לעצור, אך במקום לציית לשוטרים פרצו שתי המכוניות בדהירה. מנעו את נסיונות העקיפה של הניידת וניסו להוריד אותה מהכביש.

המרדף נמשך כמעט עד למבואות הצפוניים של מצפה רמון וכשהגיעו המכוניות למרחק של כחצי קילומטר מהישוב פתחו השוטרים ביריות אזהרה, שבעקבותיהן נעצרה אחת המכוניות בצידי הכביש ונהגה נמלט מתוכה. המכונית השנייה הצליחה לחמוק מהמקום.

השוטרים שניגשו לבדוק את המכונית שנעצרה, גילו בה את האזרח המצרי, סבח עורה טאראבין בן 30 מאל־עריש, שניסה אף הוא להימלט מהמכונית, אך נפל לידי השוטרים.

נציג המשטרה ציין, שמדובר ברשת של חוצי גבול שחבריה גונבים מכוניות ישראליות ומבריחים אותן למצרים. לדבריו, נגנבו לאחרונה בשיטה דומה כעשר מכוניות ממצפה רמון וכי מעצרו של החשוד דרוש כדי לאפשר למשטרה לחקור אותו ולאתר באמצעות חקירה זו שותפים לרשת חוצי הגבול.

השופט צבי סגל נעתר לבקשת המשטרה וציווה לעצור את האזרח המצרי לעשרה ימים נוספים.

(עתי"ם)

5 נפצעו בתאונה משולשת בכביש החוף

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

חמישה אנשים נפצעו אתמול בתאונה משולשת בצומת גלילות בכביש החוף בה היו מעורבים משאית סמיטריילר, מכונית פרטית ואוטובוס פרטי שהוביל פועלים.

חמשת הפצועים, מנוסעי האוטובוס, הועברו לבית־החולים „מאיר" בכפר־סבא.

בתאונה אחרת שאירעה אמש נפצעו קל חמישה אנשים שעמדו בתחנת אוטובוס ברחוב העצמאות ביהוד מפגיעת מכונית סובארו, שסטתה מנתיב נסיעתה מסיבה שטרם הוברה.

הטור השבועי

אסיפות מחאה המוניות של גימלאים בירושלים ובתל־אביב —

יו"ר ארגון הגג של גימלאי ירושלים דב סתת מדווח: יום שלישי 24 במרץ ש.ז. נערכה אסיפה בירושלים בבית ההסתדרות בהשתתפות דב פלג יו"ר האגף לביטחון סוציאלי בהסתדרות. הדיון היה סוער בהתייחסו למגמות האוצר לפגוע במבוטחי הביטוח הלאומי. הוחלט:

א. למחות נגד מגמות האוצר להשתלט על קופת המוסד לביטוח הלאומי.

ב. האסיפה רואה בדאגה את המגמות מצד נושאי משרות ממשלתיות במדינה להעביר את נושאי הביטוח הלאומי מוועדת העבודה והרווחה לוועדת הכספים של הכנסת. יש בהן פגיעה בחוק היסוד של הביטוח הלאומי.

ג. האסיפה דוחה בתוקף מגמות אלו הפוגעות בזכויות מבוטחי הביטוח הלאומי, וקוראת לציבור הגימלאים להפר מזימות האוצר.

ביום חמישי 26 במרץ ש.ז. התקיימה בתל־אביב אסיפת מחאה בהשתתפות ח"כ נאוה ארד יו"ר השדולה למען הגימלאים, אוריאל אברמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים, תדי קאופמן מזכיר מועצת ת"א־יפו, לאה גיתון יו"ר גימלאי עיריית ת"א, חנן מאירי ואברהם סגל רכזי סניף ת"א. הינחה את האסיפה יוסף צרני, חבר מזכירות מועצת פועלים. האסיפה הביאה לביטוי את חרדתם ודאגתם נוכח מגמות שרי האוצר והרווחה ומנהל הביטוח הלאומי להפחית את התקבולים מהמעסיקים לביטוח הלאומי ולהטיל את המעמסה על ציבור הפועלים, דבר שעלול להוריד את רמת החיים של מקבלי קיצבאות הביטוח הלאומי. ציבור הפועלים חסך ושילם מידי חודש בחודשו במשך שנים לביטוח הלאומי כדי להבטיח את הקיצבה לעת זיקנה שהם 16% מהשכר הממוצע במשק, ליחיד ו־24% לזוג. האסיפה תובעת במפגיע לתקן את העוול המשווע בשחיקת הפנסיה של הגימלאים התקציביים המסתכם ב־26.7% בהתאם להחלטות ועדת הכספים של הכנסת. האסיפה מצהירה כי בוני המדינה ומקימיה יידעו לעמוד על זכויותיהם החוקיות ואם יידרש לאחוז בכל האמצעים העומדים לרשותנו. קוראים לציבור הגימלאים בת"א להתלכד סביב הסתדרות הגימלאים כדי להגן על המשך קיומנו בכבוד.

ארגון גימלאי קג"מ —

מועצת הארגון התכנסה ב־9 במרץ ש.ז. בהשתתפות הח' דב פלג שסקר בהרחבה את פעילות האגף לבטחון סוציאלי והעלה את בעיית איחוד הקרנות וכן הביטוח הלאומי ובעיות סיעוד בבתי־אבות. הח' משה ברטל דיווח על פעולות הארגון.

מזכירות הארגון קיימה ב־23 במרץ דיון ממושך וממצה בבעיות שוטפות, ובתכניות פעולה לשנה הקרובה. הח' משה ברטל הציג את הנושאים העומדים לדיון. הח' ש. גרביה הציג את תקציב הארגון לשנת 1987 ואת פעולות הקרן לעזרה הדדית. הח' שמואל פוטיק מסר פרטים על תכניות שונות ופעילות כלכלית וחברתית בין הגימלאים. נבחרה ועדה כלכלית בהרכב הח"ה. א. גפן, ח. חצובי, שרה זרעוני, מ. סמולר, וייצר, א. ליברמן. יוצא עלון אינפורמטיבי לגימלאי קג"מ (18 אלף) בשיתוף עם הנהלת הקרן. הוטל על הח' יחזקאל גדעוני לרכז את החומר ולדאוג להוצאת העלון יחד עם הח' סימה קוגוט.

כנס חרום של גימלאים עובדי המדינה תקציביים — וועדי עובדים של משרדי הממשלה —

ב־26 במרץ ש.ז. התכנסו גימלאים התקציביים באולם הוועד הפועל כדי למחות על גישתו של שר האוצר נגד הפיצוי לגימלאים תקציביים על השחיקה בגימלאותיהם. ח"כ נאוה ארד יו"ר השדולה וח"כ יאיר צבן הביעו בדבריהם תמיכה בתביעת הגימלאים וטענו כי אין הבעיה בחוסר כסף כפי שטוען האוצר אלא זהו קו, ברור להעניק לעשירים וליטול מגימלאים. פקידי האוצר הם שבדקו וקבעו כי חלה שחיקה במשך השנים 1983־1986 שהגיעה לכדי 26.7%. ממצאים אלה אושרו ע"י ועדת הכספים של הכנסת. משתתפי הישיבה דרשו לנקוט צעדים חריפים כדי לאלץ את האוצר לשנות את דעתו. הח' ראובן בן עמי יו"ר הכנס הודיע כי בימים הקרובים יגישו חברי הכנסת מהשדולה הצעת חוק ליישם את החלטת ועדת הכספים להעניק פיצוי שחיקה לגימלאים.

מועצת גימלאי „משען" —

התכנסה בבית אבות אפעל ביום שלישי 24 במרץ ש.ז. יו"ר הארגון דיווח על המפגשים האזוריים שהתקיימו בחיפה ובכפר־סבא וציין את התכנסות למפגשים הבאים. נמסרה אינפורמציה על פעולות הסתדרות הגימלאים וקג"מ. הח' צבי בארות בירך בשם הנהלת „משען".

רחובות — ב־15 בפברואר ש.ז. התקיימה חגיגת טו בשבט במועדון גיל הזהב. הח' י. זהבי דיבר על ערך החג ומקורותיו ותזמורת בית ספר אורט ולהקת שירה הנעימו בשירה ונגינה. הקהל השתתף בשירה בציבור. ב־17 בפברואר ש.ז. התקיימה מסיבה לגימלאים שהגיעו לגיל 85 ומעלה. הינחה הח' בנארי מזכיר הסניף. הח' אריה שורץ קרא סיפור של עגנון והחוג לזימרה שר משירי ארץ ישראל הישנה. מתנדבת צעירה מקיבוץ צרעה אפרת זהבי הנעימה בשירה ונגינה. ביום 18 בפברואר ש.ז. השתתפו 57 חברים בסיור מאורגן בבית התפוצות וב„חווית הישראלית" ביפו.

כפר־סירקין — מועדון הגימלאים קיים שתי מסיבות ימי הולדת לבני 60־80 בהשתתפות בני המשפחה, בהנחיית הח' רוטמן. נשלחו ברכות לבריאות טובה ואורך ימים לחברים: משה בורשטין, ומשה רפפורט בהגיעם לגבורות.

מרכז הסתדרות הגימלאים מברך את הח' פנחס זומר בהגיעו לגבורות ומאחל לו ולרעיתו בריאות ואריכות ימים.

התנועה — גימלאים. היום 31 במרץ ש.ז. הוא היום האחרון לבחירות לוועידת ותיקי התנועה — גימלאים, חברי מפלגת העבודה. חברים שטרם הצביעו מתבקשים למלא את חובתם.

הופיע נוב הגימלאים מס' 62.

הוצא צו עיכוב יציאה נגד המלונאי שיף

בית־משפט השלום בירושלים הוציא בשבוע שעבר, לבקשת שלטונות מע"מ, צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד המלונאי חיים שיף בשל חובותיו.

בבקשת מע"מ נאמר, כי שיף משמש כמנהל פעיל בחברת בתי מרגוע בע"מ ובחברת מלונות שיף. לחברת בתי מרגוע חוב למע"מ בסך של כ־351 אלף ש"ח, הנובע מהגשת דו"ח ללא תשלום לחודש יוני אשתקד וכן מריבית הצמדה וקנסות על דוחות נוספים שהוגשו באיחור.

כמו־כן ישנו חוב של חברת מלונות שיף בסך של כ־184 אלף ש"ח, הנובע מריבית, הצמדה וקנסות על דו"חות שהוגשו באיחור.

לטענת חוקרת מע"מ, נדרש שיף לשלם את הכסף באוגוסט אשתקד ונשלחו אליו 4 הודעות, אך הוא טרם שילם חובו.

היא מסרה לבית־המשפט, כי נגד שיף נפתח תיק פלילי, אך טרם הוגש אישום. (עתי"ם)

משלחת מנהיגי הבונדס — אורחת העדה הדרוזית

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

משלחת מנהיגי הבונדס העושה בביקור בארץ היתה אמש אורחת העדה הדרוזית בכפר דלית־אל־כרמל.

המשלחת נתקבלה במצעד מחול ונגינה במרכז הכפר ונכבדי העדה אירחו את מנהיגי הבונדס לסעודת ערב ב„בית יד לבנים".

ח"כ אמל נאסר אדין אמר, כי על היהודים בארה"ב לתרום את חלקם לקיומה של מדינת־ישראל. לדבריו, „העם הדרוזי עושה זאת מידי יום ומידי שעה ושוררים יחסים ידידותיים בינו לבין העם היהודי".

יו"ר מפעל הבונדס, דיוויד הרמלין, אמר, כי יש לחזק את הקשר בין יהדות התפוצות לבני כל העדות בישראל.

בפליליים

קילל שופט ונידון ל־4 שנות מאסר

4 שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול על אריה מכורש מראש העין, לאחר שהורשע במעשי בריונות ואלימות מילולית בפני שופט בית־המשפט המחוזי בתל אביב ונגד התובע מפרקליטות המדינה.

מכורש הובא לדין בבית־משפט השלום בתל אביב על מעשים שביצע בינואר השנה. בכתב־האישום נאמר, כי במהלך בירור דינו בפני השופט המחוזי אורי שטרוזמן צעק מכורש מילות גידוף כלפי השופט והתובע, עו"ד גבי בן־עמי, ובין היתר „בבלה" ו„מניאק". לאחר מכן ירק לעבר השופט, וכאשר הורה שטרוזמן להוציאו מהאולם איים עליו, כי בפעם הבאה שיובא בפניו „ירצח אותו".

השופט יצחק ברא"ז ציין בגזר־הדין, כי המעשים הללו מהווים פגיעה חמורה במערכת המופקדת על שלטון החוק והכרחי לעקרם. השופט הזהיר, כי בשנה האחרונה ניכרת הסלמה משמעותית בעבירות של זילות בתי־המשפט, כשברוב המקרים מדובר באלימות או אלימות מילולית כלפי שופטים.

(עתי"ם)

נעצרו חשודים נוספים בפרשת זיופי הציורים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

חקירת המשטרה בפרשת זיופי הציורים של ציירים ישראליים מפורסמים מסתעפת ואתמול נעצרו על־ידי היחידה הארצית לחקירות הונאה בעל גלריה מחיפה ותושב רמת־ישי החשודים בהפצת ציורים מזוייפים.

בעל הגלריה מחיפה חשוד במכירת ציורים מזוייפים של הציירים ינקו, לבנון, גוטמן ומירו ובחיפוש שנערך בביתו נתגלו ציורים של מרסל ינקו החשודים כמזוייפים.

כן נעצר תושב רמת־ישי בן 37, בעל גלריה לשעבר בחיפה, החשוד בהפצת ציורים מזוייפים של ינקו, לבנון ופרנקל. גם בביתו נמצאו ציורים החשודים כמזוייפים.

כזכור, נעצר לפני כמה חודשים בעל גלריה מצפת החשוד בזיוף ציורים של ציירים ישראליים ומספר בעלי גלריות מתל־אביב נחקרו בפרשה זו.

6 חודשי מאסר לסוחט כספים מבני משפחתו

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שישה חודשי מאסר בפועל ושישה חודשי מאסר על תנאי גזר אתמול השופט החיפני דרור גרשון על שלמה לזרע בן 26 מצור שלום, לאחר שהרשיעו בסחיטת כספים באיומים מבני משפחתו ובאיום על חייה של עובדת בנק הפועלים כדי שתאפשר לו משיכת יתר לצורך רכישת סמים.

בכתב־האישום שהוגש על־ידי עו"ד דליה חלק נטען, כי הנאשם אילץ באיומים את אמו ואחיותיו לתת לו כספים לצורך רכישת סמים. באישום אחר טענה התובעת כי הנאשם דרש מפקידת בנק הפועלים בצור שלום לאפשר לו משיכת יתר מחשבונו ואיים לרוצחה אם לא תעשה כן.

מאסר למבצע מעשים מגונים בילדה בת 10

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שלושה חודשי מאסר בפועל ושלושה חודשים על תנאי וקנס כספי בסך 2000 ש"ח הוטלו אתמול בבית־משפט השלום בחיפה על עבד אל רחמן עמאד בן 28 משכם, שהורשע בביצוע מעשה מגונה בילדה בת 10 בחוף הכרמל בחיפה.

בכתב־האישום נטען, כי ביוני 86 ביצע הנאשם מעשים מגונים בשלוש אחיות ששיחקו בחוף הים.

השופט חנוך שילוני דחה את טענתו של הנאשם כי התלונה הוגשה נגדו על רקע גזעני. הוא זיכה אותו מחמת הספק מביצוע מעשים מגונים בשתיים מהילדות, בנות 6 ו־8, והרשיע אותו בביצוע מעשים מגונים באחותן בת ה־10.

אלף ש"ח קנס על אי־הצגת מחירים

קנס של אלף ש"ח והתחייבות בסך של 2,500 ש"ח, הוטלו אתמול בבית־משפט השלום בכפר־סבא על בעלת חנות בגדים בפתח־תקווה, ירדנה צפריר, לאחר שלא הציגה מחירים בחלון הראווה בחנותה שברחוב המגינים 14 בפתח־תקווה.

התביעה הוגשה בעקבות ביקורת של אנשי משרד־התעשייה והמסחר שהתקיימה בחודש ספטמבר 86.

השופט שלי טימן ציין, כי גם בעבר הורשעה הנאשמת באותה עבירה, אך היא אינה מפיקה לקחים. (עתי"ם)

למשפחת סביר במושב לכיש
לאורנה יורם ובני המשפחה

משתתפים באבלכם במות

ארז

בית הזורע